

Nummi-Pusula

**PUSULAN
ARKEOLOGINEN INVENTOINTI**

Johanna Seppä 2007

f 143990

MUSEOVIRASTO

SISÄLLYS

JOHDANTO		4
TUTKIMUSHISTORIA		4
INVENTOINTIIN VAIKUTTAVIA MAANTIETEELLISIÄ SEIKKOJA		6
INVENTOINTIMENETELMÄT		8
INVENTOINNIN TULOKSIA		9
KIRJALLISUUTTA		11
YLEISKARTTOJA		
peruskarttalehtijako		12
tarkastetut alueet		13
yleiskartta kohteiden sijainnista		14
TAULUKOT		
kiinteät muinaisjäännökset		15
irtolöydöt		16
historiallisen ajan kohteet		18
inventointilöydöt		19
KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET		
1. Raatila	1000008354	20
2. Vörlö	ei numeroa	21
3. Hirvihuhta	1000008355	22
4. Seppä	ei numeroa	24
5. Soukoonmäki	uusi 1000008356	25
6. Seppälänsalmi	uusi 1000008357	26
7. Sannanpelto	uusi 1000008358	27
8. Wallinmaa	uusi 1000008359	28
9. Roomanmäki	uusi 1000008360	29
10. Isoniittu	uusi 1000008361	30
11. Varvari	uusi 1000008362	31
12. Ali-Rytö	uusi 1000008363	32
IRTOLÖYDÖT		
13. Syrjälä 1	1000008364	33
14. Uustalo	ei numeroa	34
15. Seppälä	1000008365	35
16. Kontturi	1000008366	36
17. Pusula kl	ei numeroa	37
18. Alitalo	1000008367	38
19. Alenius	1000008368	39
20. Uusitalo	1000008369	40
21. Vesikkala	1000008370	41
22. Suomela kl	ei numeroa	42

23. Lauri	1000008371	43
24. Koisjärvi kl	ei numeroa	44
25. Vanhala	ei numeroa	45
26. Hirvi	1000008372	46
27. Vanha-Sippola 1	1000008373	47
28. Kyöppeli	1000008374	48
29. Syrjälä 2	ei numeroa	49
30. Jaakkola	1000008375	50
31. Suomela kl 2	ei numeroa	51
32. Kauhala	1000008376	52
33. Liukas	1000008377	53
34. Rannamäkilä	1000008378	54
35. Vanha-Sippola 2	1000008379	55
36. Ali-Koikka	ei numeroa	56
37. Kuippi	1000008380	57
38. Niemola	ei numeroa	58
39. Heikkilä 1	1000008381	59
40. Luhtaanmäki	1000008382	60
41. Vanha-Sippola 3	1000008383	61
42. Mölkkäri	1000008384	62
43. Hämeenpelto	1000008385	63
44. Mäntykangas	1000008386	64
45. Rauhaniemi	1000008387	65
46. Heikkilä 2	1000008388	66
47. Ahonpää	ei numeroa	67
48. Pietilä	ei numeroa	68
49. Pusulan museo	ei numeroa	69
50. Rantala	uusi 1000008389	70
51. Mesiäinen	uusi 1000008390	71
52. Höysi	uusi 1000008391	72
53. Alanko	uusi 1000008393	73
54. Alppila	uusi 1000008394	74

HISTORIAALLISEN AJAN KOHTEET

55. Salokorpi	540010024	75
56. Isojärvi	1000002780	76
57. Saukonpää E	1000002781	77
58. Pillistönlahti	1000002782	78
59. Saukonpäänjoki	1000002783	79
60. Jokisaari	uusi 1000008395	80
61. Rankkulannummi	uusi 1000008396	81
62. Pillistönlahti 2	uusi 1000008397	82
63. Sohlbacka	uusi 1000008399	85
64. Kaukela Syrjälä	uusi 1000008400	86
65. Saunaniemi	uusi 1000008401	87
66. Perttelinkirkko	uusi 1000008402	88
67. Pirunkirkko	uusi 1000008403	89
68. Linnanmäki	uusi 1000008405	90

PERUSKARTTAOTTEET	91
NEGATIIVILUETTELO	108
DIALUETTELO	109
KUVATAULUT	110
LIITE I tarkastetut alueet	125

JOHDANTO

Museovirasto suoritti Nummi-Pusulassa Pusulan entisen kunnan alueen arkeologisen perusinventoinnin keväällä 2007. Työ lähti Museoviraston omista suojelutarpeista. Arkeologisen perusinventoinnin tavoitteena on selvittää muinaisjäännösten nykyinen kunto sekä rajaus vanhentuneen pistetiedon tilalle, jolloin muinaisjäännös saadaan paremmin sijoitettua esim. kaavakartalle. Lisäksi etsittiin uusia ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä, joita aiemmin tutkimattomassa kunnassa on yleensä useita löydettävissä. Arkistotietojen pohjalta Pusulasta tunnettiin vain irtolöytöpaikkoja. Kenttätyöt suoritettiin 30.4.-4.5. ja 14.5.-25.5., yhteensä maastotyöt kestivät kolme viikkoa. Koska osa kohteista sijaitsee pelloilla, maastotyö oli peltojen pintapoimintaa eli muokkaustyön yhteydessä esiin nousseiden löytöjen kartoittamista. Kohteita ei tutkita inventoinnin yhteydessä kaivauksilla. Työn kokonaiskustannukset olivat 11575 euroa. Tutkimukset tehtiin valtion varoilla.

Inventoinnin suorittivat Museoviraston arkeologian osaston tutkijat Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen.

TUTKIMUSHISTORIA

Arkeologiset tutkimukset:

Pusulan osuutta Nummi-Pusulan kunnasta ei ole koskaan inventoitu arkeologisesti kokonaan. Vuonna 1968 Ari Siiriäinen inventoi silloisen Nummen kunnan alueen. Muutamia Pusulan puolelle sijoittuvia kohteita on ilmeisesti silloinkin tarkastettu, koska kertomuksen karttaliitteissä on joitain merkintöjä Pusulassakin, jos ne sattuvat lähelle Nummen aluetta. Niistä ei ole juuri mitään muistiinpanoja, joten ei ole tarkempaa tietoa, mitä merkit tarkoittavat. Siiriäisen arkeologian osaston arkistoon jättämässä muistiinpanovihkossa mainitaan neljä kivikautista asuinpaikkaa Pusulassa: Raatila, Vörlö, Hirvihuhta ja Seppä. Löydöt niistä on diarioitu kivikautisina asuinpaikkalöytöinä ja löytöluettelossa viitataan inventointikertomukseen. Näistä Pusulan kohteista ei kuitenkaan ole mitään kertomusta arkistossa, joten niiden tarkempi sijoittuminenkin on epäselvää. Raatila ja Hirvihuhta voitiin karttamerkkien perusteella paikallistaa, Vörlöä ja Seppää ei.

Pusulan pohjoisosissa on inventoitu vuonna 2004 ranta-asemakaavojen muutoksia eli rakennuspaikkoja järvien rannoilla (Miikka Haimila, Museovirasto). Muuten Nummi-Pusulan arkeologiset tutkimukset ovat painottuneet etelään, Nummen alueelle, erityisesti Turku-Helsinki –moottoritienjalle.

Naapurikunnista on inventoitu vastikään Somero ja Tammela (2006), Sammatti (2004), Karkkila (2003) ja Kiikala (2001). Vihdin inventointi on vuodelta 1966.

Arkistotiedot:

Museoviraston arkistotietojen perusteella Pusulasta tunnettiin neljä kivikautista asuinpaikkaa, mutta ei niiden sijaintia, 43 tarkastamatonta kivikautista irtolöytöä sekä viisi tarkastettua historiallisen ajan kohdetta. Pronssi- tai rautakaudesta ei ole minkäänlaisia merkkejä, ei edes irtolöytöjä Pusulan alueelta. Nummen alueeltakin esihistoriallisen ajan loppujakson löydöt ovat vähäisiä: kaksi pronssikautista hautausta, yksi rautakautinen hauta ja yksi kuppikivi. Pusulan löydöt ovat siis peräisin kahdelta ajanjaksolta, kivikaudelta tai historialliselta ajalta. Kivikauden löydöt ovat suurimmaksi osaksi tarkemmin ajoittamatonta tyyppiä, erilaisia kivikirveen tai -taltan teriä ja kvartsi-iskoksia. Asuinpaikkoja ajoittavia keramiikkalöytöjä

ei ole. Inventoinnissa löydettiin Hirvihuhdan asuinpaikalta mahdollisesti pieni, koristeeton hiekkasekoitteinen saviastianpala. Monet asuinpaikat sijaitsevat noin 40 metrin korkeudella nykyisestä merenpinnasta, jolloin ne voidaan ajoittaa Litorinameren alkuvaiheisiin noin vuosiin 7000 – 5500 eKr eli yli 7000 vuotta sitten. Muutamat vasarakirveslöydöt kertovat kuitenkin, että seudulla on ainakin liikuttu vielä kivikauden loppuvaiheissa noin 4000 vuotta sitten. Vasarakirveen katkelmat ovat löytyneet Alitalon Hattulasta ja Mōlkkärin maalta Hyrkkölän kylästä.

Museovirasto omistaa Pusulan pohjoisosassa Kärkölän kylässä sijaitsevan Myllymäen torpan, joka on nykyisin museona. Torpasta kertoo Pirkko Sihvon kirjoittama kirja Myllymäen torppa – Elämää Pusulan Kärkölän erämaassa.

Lasitehtaat:

Kvartsi on kivikauden yleisin raaka-ainemateriaali ja jäte. Kvartsi-iskosten perusteella kivikautinen asuinpaikka yleensä tunnustetaan. Kvartsia on louhittu myös historiallisena aikana. Länsi-Pusulassa Arima-järven itäpäässä on ollut Ariman lasitehdas, jossa lasinpuhailus alkoi 1867 ja jatkui vuoteen 1918. Kvartsia on louhittu tehtaiden tarpeisiin ainakin kahdessa paikassa, Pusulan itärajalta Hiirilammen pohjoispäästä 700 metriä kaakkoon (Keuraanmäki?) ja toisesta kvartsiiesiintymästä kilometri Marttilan kylästä luoteeseen, Marttilan ja Herralan kylien välissä (Pusulan historia, sivu 217). Kummaltakaan seudulta ei löytynyt kvartsia pelloista. Inventoinnissa ei muutenkaan näkynyt kvartsia, jota olisi voinut pitää selkeästi historiallisen ajan louhintajätteenä. Kvartsi-iskosten löytöpaikat on luetteloitu kivikautisina löytöpaikkoina iskosten muodon ja maaston korkeussijainnin perusteella. Historiallisen ajan kvartsin louhinta on voinut hävittää merkit mahdollisesta aikaisemmasta kivikautisesta raaka-aineen hankinnasta.

Historiallisen ajan kylät:

Pusulan historiakirjassa selvitetään historiallisen ajan asutuksen tulosuuntia ja ajoitusta. Pysyvän asutuksen arvellaan alkaneen joskus 1200–1300 –luvulla jKr. ja kylistä on ensimmäisiä kirjallisia mainintoja 1400-luvun alusta. Ensimmäisten kylien tonttialueet sijaitsevat lähes poikkeuksetta järvien rannoilla ja asutus on levinnyt vähitellen sisämaahan päin. Etelän (Nummen) asutus on vanhempaa kuin pohjoisessa (Pusulan historia, sivut 11–22). Kärkölään uudisasukkaat raivasivat tilojaan vasta 1700-luvun lopulla.

Kirjassa esitetään myös isojaon maanmittarin Hans Fattenborgin kartta Pusulan kirkonkylästä vuodelta 1773. Kartasta näkyy miten kylä on ollut aivan Pusulanjärven (Jäämäjärven) rannassa joen suun itäpuolella. Nykyisin tällä paikalla on enää jäljellä Anttilan ja Kouvolan talot, muuten alue on peltoa ja pientaloaluetta. Kaikkia Pusulan kylätontteja ei yritetty maastossa tarkastaa tai rajata. Kuninkaankartastoa ja nykyisiä peruskarttoja vertaamalla katsottiin niiden paikalla yhä olevan asutusta, ainakin joitain tiloja, vaikka rakennukset näyttäisivät vähentyneen, kokonaan tontit eivät ilmeisesti ole autoituneet. Kylätontit ovat todennäköisesti jopa hyvin säilyneitä, sillä Pusula on yhä harvaan asuttua maaseutua eikä tiheä taajamarakentaminen tai muut nykyajan raskaat rakennushankkeet ole niitä rikkooneet. Pusulan kirkonkylälläkin järven ranta on toistaiseksi rakentamatonta, paitsi ehkä kylätontin itäreunalla.

INVENTOINTIIN VAIKUTTAVIA MAANTIETEELLISIÄ SEIKKOJA

Pusula sijaitsee Uudenmaan ja Varsinais-Suomen rajalla. Sen naapurikuntia ovat Tamme-la, Somero, Karkkila, Kiikala, Vihti ja Sammatti. Pusula on Nummi-Pusulan kunnan pohjoinen puolisko. Pusulan maapinta-ala on 268,7 km². Vanha kunnanraja noudattaa suurin piirtein kunnan poikki kaakosta luoteeseen kulkevaa Somerontietä (280), jota käytettiin inventointialueen yleistävänä etelärajana. Tarkastetut alueet on merkitty karttoihin sivuille 13 ja 125. Kylien rajat mutkittelevat myös jonkin verran sen eteläpuolella ja tarkemmin sanottuna inventoitiin Pusulaan kuuluvien kylien alueet. Yksi yleisöilmoitus tarkastettiin Nummen alueella, ks. erillinen tarkastuskertomus Nummi-Pusula Ritarinlahti.

Pusulan kylät:

Inventointialue oli rajattu entisen Pusulan kunnan alueelle, jonka kyliä ovat kylänumeroineen

401 Ahonpää
 404 Hattula
 405 Hauhula
 408 Herrala
 409 Hirvijoki
 411 Hyrkkölä
 414 Hyönölä
 415 Ikkala
 420 Karisjärvi
 421 Kaukela
 422 Koisjärvi
 426 Kärkölä
 430 Marttila
 436 Mäkkylä
 444 Pusula
 447 Radus
 453 Seppälä
 457 Suomela
 459 Uusikylä
 461 Viiala
 463 Vörlö

Etenkin irtolöytöjen paikannuksen apuna käytettiin myös Pusulan historian talot ja torpat - luetteloa vuodelta 1910 (Pusulan historia, sivut 291-300). Luettelon perusteella tarkastettiin, onko kylässä löytötiedoissa mainittua taloa tai missä kylässä jokin talo sijaitsee.

Pusulan maasto:

Pusula jakaantuu maastoltaan erilaisiin etelä- ja pohjoisosaan. Niitä erottaa voimakkaasti kehittynyt kallioperän murrelaakso, joka kulkee Pusulan poikki länsi-itä-suuntaisena. Murrelaakso erottuu selvästi peruskartassakin Arimajärveltä Vahermanjärven eteläpuolelle ja edelleen Tarkeelanjärven itäpuolelta kohti Karkkilan Pyhäjärveä. Etenkin länsipäässä on jyrkkiä kallioseinämiä, jotka rajaavat selvästi eteläpuolen pellot pohjoisen metsämaasta. Jyrkänteiden alareuna on noin 100 m mpy korkeudella.

Pusulan eteläosa on maanviljelysseutua, jossa kumpuilevat aukeat peltolaaksot hallitsevat maisemaa. Järviä on vähän, mutta laaksoissa virtaa useita jokia, suurimpina Pusulanjoki ja Hirvijoki. Hiidenvesi ulottuu aivan Pusulan kaakkoiskulamalle. Koisjärven pintaa on laskettu 1800-luvun lopulla. Laaksot ovat luonnollisesti vanhoja merenlahtia, jotka herättävät arkeologin mielenkiinnon. Kivikautinen asutus sijoittuu usein vesistöjen, etenkin meren rannalle. Pusulan eteläosissa Koisjärven ja Pusulanjärven ympäristössä laakson reunat ovat noin 40 m mpy korkeudella. Hieman pohjoisempina Ikkalassa, Karisjärvellä ja Ahonpäässä ne nousevat jo 60 m korkeuteen ja ylikin. Tätä pohjoisempina, lähinnä murros-laaksoa Herralassa, Hyrkkölässä ja Varvarinkulmalla viljelyalueet yhä pienenevät ja kapeat purolaaksot ovat noin 100 m mpy korkeudella.

Murroslaakson pohjoispuolella ”Pusulan erämaassa” on runsaasti järviä ja lampia ja metsät ja suot hallitsevat maisemaa. Suurin järvi on nimeltään Vaherma. Järviä erottaa toisistaan yleensä vain pieni kannas ja joen pätkä. Täällä on nykyisin vain muutamia pieniä peltotilkkuja ja historiallisissa lähteissä mainitaan usein Pohjois-Pusulan karuus ja viljelyn vaikeus ja petoeläinten runsaus. Järvien korkeudet ovat yli 110:n metrin. Aluetta mainostetaan matkailijoille Uudenmaan erämaana ja kesämökkejä on järvien rannoilla runsaasti.

Vesistöhistoria ja muinaisrannat:

Jääkauden päättyessä noin 12000 vuotta sitten lähes koko Pusula oli aluksi Baltian jääjärven peittämä. Vain aivan korkeimmat mäet pohjoisimmassa Pusulassa olivat ehkä saarina. Vesi on ulottunut ehkä jopa 155 metrin korkeudelle. Jääjärven pinta laski suhteellisen nopeasti. Sitä seuranneen Yoldiameren varhaisimmat rannat ovat esim. Hauhulannummella 115-120 m korkeudella, pohjoisempina Varvarinkulmalla 122–124 m mpy. Alimmat Yoldiameren loppuvaiheen törmät ovat esim. Pusulanjärven länsipuolella Mykämäen rinteillä 100 ja 90 metrin korkeudella. Seuraavaan itämeren vaiheeseen ajoittuvat luultavasti Pusulan vanhimmat merkit ihmistoiminnasta. Ancylysjärven ylimpiä rantatörmä tavataan koko Pusulassa aivan pohjoisinta osaa lukuun ottamatta korkeusvälillä 75–80 m mpy. Ancylysvaiheen jälkeen vesi yhä laski ja maa kohosi, pohjoisessa nopeammin kuin etelässä. Litorinameri ei ole enää juurikaan ilmeisesti ulottunut Pusulan alueelle kuin aivan kaakossa Koisjärvellä ja Hiidenvedellä. Lisätietoja maankohoamista ja Itämeren vaiheista ks. Pusulan historia sivut 228-233.

Muinaisjäännosten sijoittumisesta Pusulan alueella voidaan todeta seuraavaa. Suurin osa löydöistä on kivikautisia irtolöytöjä, jotka saattavat kertoa enemmän historiallisen ajan maankäytöstä kuin todellisesta esihistoriallisesta asutuksesta. Kiviesineitä on luonnollisesti löydetty eniten muokatusta maasta, etelän pelloista kuin pohjoisen erämaasta. Inventoinnissa tehtiin kuitenkin huomio, että uusia kivikautisia asuinpaikkojakin löytyi eniten noin 40 m mpy korkeuskäyrältä kuin ylempää, vaikka maasto näyttikin aivan yhtä hyvältä. Esimerkiksi Pusulanjärven ympäristöstä ja Koisjärven tietämiltä löydettiin useita kohteita ja aivan yhtä avoimesta peltomaasta pohjoisempaa Pusulanjoen varresta Hauhulasta ja Marttilasta, Hirvijoen varresta Uudestakylästä ja Ikkalasta ei löytynyt juuri mitään. Näiden alueiden korkeus on noin 60 m mpy.

Alueen vesistöhistoria tukee havaittua ilmiötä. Timo Jussila kirjoittaa jääkauden jälkeisistä vesistövaiheista Nummi-Pusulan eteläosien inventointikertomuksessaan, että Ancylysvaiheen maksimin aikaan noin 8400 eKr. veden taso oli Nummen Saukkolan alueella noin 74 metrin korkeudella nykyisestä merenpinnasta. Tämän jälkeen vesi laski suhteellisen nopeasti ollen Litorinamerivaiheen alussa noin 7000 eKr. 49 m mpy tasolla. Litorinameren pinta pysyi noin 44 metrin korkeudella vuoteen 5500 eKr. asti, minkä jälkeen merenpinta laski

hiljalleen nykyiseen tasoonsa (Timo Jussila 2003, sivu 5). Tämä koskee siis Pusulan eteläosia. Pohjoisosissa lukemat ovat toiset maankuoren kallistumisesta johtuen. Pohjoisen vesistöoloihin saadaan kiinnekohtia Sirkka Seppälän Someron inventointikertomuksesta, jonka tiedot perustuvat Geologian tutkimuskeskuksen vuonna 2005–2006 tekemään Lounais-Hämeen muinaisranta-analyysiin. Varhaisimman asutusvaiheen aikaiset rannat Ancy-lusjärven pinnan laskun ajalta sijoittuvat Somerolla 95–88 m mpy korkeudelle (Suomusjärven kulttuuri) ja Ancy-lusjärven loppuvaiheessa meri on yltänyt enää aivan Someron kaakkoisimpaan kärkeen Pusulan rajoille noin 70 metrin korkeuteen, jonka jälkeen alue on ollut nykyisen kaltainen meren rannan siirtyessä yhä etelämmäksi. Pohjoisen alueen järvet ovat siis olleet järvinä koko esihistorian ajan eikä meren pinnan vaihtelu ole vaikuttanut niihin.

Vesistöhistorian ja löytöjen sijoittumisen perusteella näyttääkin siltä, että kivikauden alkuvaiheissa Pusulan eteläosat ovat olleet osittain veden pinnan alla ja saaristona, pohjoisosissa järvet ovat jo muodostuneet. Ilmeisesti asutus ei ole ollut tähän aikaan kovin runsasta, koska löytöjä on näiltä korkeuksilta vähän. Lisäksi vesi on laskenut suhteellisen nopeasti eteläosissa noin 45 metrin korkeuteen, jossa se on pysynyt pitemmän aikaa. Tämä selittäisi sen, miksi ylempänä jokilaaksoissa löydöt ovat vähäiset ja löytöjä on eniten juuri 40 m korkeuskäyrän paikkeilta. Eryyisen vaikeaa oli löytää mitään 60-70 metrin korkeuksilta, kun löytöjä oli taas selvästi tätä ylempänä. Merenpinnan laskun jälkeen jokilaaksot ja järvet ovat yhä tarjonneet kulkureittejä pohjoisemmaksi. Asutusta on varmasti ollut jo kivikaudella myös aivan pohjoisimmassa Pusulassa, onhan seutu ollut hyvää metsästys- ja kalastusmaastoa. Asutuksen merkkejä on vain vaikeampi löytää ”erämaasta”. Lähikuntien Someron ja Tammelan runsaat löydöt todistavat osaltaan tästä mahdollisuudesta. Muutamia uusia kivikautisia asuinpaikkoja löydettiin myös pohjoisten järvien rannoilta. Seutu on muuttunut ”epäedulliseksi” vasta tuhansia vuosia myöhemmin maanviljelyksen alettua.

Lähteenä Pusulan maantieteestä on käytetty K. Virkkalan kirjoittamaa osuutta Nummen ja Pusulan pitäjien geologiasta kirjassa Pusulan historia, sivut 213–233.

INVENTOINTIMENETELMÄT

Koska Pusulan arkeologinen inventointi oli ennestään tarkastamattoman kunnan perusinventointi, suuren osan tutkimusajasta vei vanhojen arkistotietojen tarkastaminen. Ennestään tunnettuja kohteita yritettiin paikallistaa nykyisille kartoille ja saada sähköiseen muotoon inventoinnin avuksi. Löytötietoja kartalle sijoittamalla saatiin tietoa siitä, mihin Pusulan muinainen asutus on mahdollisesti sijoittunut, tai ainakin miltä alueelta löytöjä on saatu talteen. Löytöpaikat keskittyvät luonnollisesti peltoalueille, sillä suurin osa löydöistä on löytynyt maan muokkauksessa. Inventointi aloitettiin Pusulan eteläosien peltoalueilta käytännön syistä, eli tarkastus haluttiin suorittaa ennen viljan kasvun alkua. Suurin osa inventointia oli keväällä muokattujen peltojen pintapöimintää eli esiin nousseiden esihistoriallisten löytöjen etsintää ja kartoittamista. Tarkastusta jatkettiin vähitellen jokilaaksoja myöten pohjoiseen päin. Lopuksi tarkastettiin pohjoisosien järvien rantoja, metsämaata, jossa peltoja ei juurikaan ollut. Täällä menetelminä oli valita kartan perusteella sopivia kohtia, joissa kairattiin ja koekuopitettiin. Järvien ja jokien rantoja kierreltiin mahdollisimman paljon, väliin jätettiin kaikkein kivisimmät ja jyrkimmät sekä rakennetut alueet. Moni ranta olikin jo rakennettu täyteen mökkejä, joissain paikoin rakennustyöt olivat juuri meneillään, kuten Särkijärven pohjoisrannalla. Tarkastetut alueet ilmenevät yleiskartoista sivulla 13. Tarkastettuja alueita ei ole kuvailtu erikseen, niistä mainitaan jotain yleishuomioita tarkastettujen kohteiden yhteydessä. Uusien kohteiden etsintä lomittui vanhojen kohteiden tarkastuksen

kanssa. Koska löytöpaikat eivät olleet tarkasti tiedossa, tarkastettiin joka tapauksessa koko lähiympäristö. Maanomistajiin oltiin yhteydessä mahdollisuuksien mukaan eli paikalle saavuttaessa ilmoitettiin talossa ja kyseltiin lisätietoja, jos ketään tavattiin.

Jos vanha löytöpaikka pystyttiin paikallistamaan edes jollain tarkkuudella, yleensä pellon nimen mukaan, paikasta otettiin GPS-mittaus (arvio, keskikoordinaatti) ja kohde valokuvattiin. Muuten ilmoitetaan vain talon sijainti, joka on mitattu peruskartasta. Yleisesti ottaen Pusulan kohteita saatiin paikallistettua huonosti, koska alkuperäiset arkistotiedot olivat ylimalkaisia. Monista mainitaan vain kylä. Kaikki tiedossa olevat löytöpaikat on kirjattu ylös tähän inventointikertomukseen. Sähköiseen tietokantaan, Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin on syötetty vain kohteet, joille on voitu antaa jokin sijaintikoordinaatti. Näillä kohteilla on siis muinaisjäännösrekisterinumero, mutta paikallistamattomilla ei ole.

Uudet, inventoinnin aikana löytyneet kohteet rajattiin pintalöytöjen mukaan, peltokohteita ei koekuopitettu. Rajauksen apuna käytettiin GPS-mittauksia.

Muinaisjäännöskohteet on jaoteltu kiinteisiin muinaisjäännöksiin, joissa on rakenteita tai runsaasti esinelöytöjä sekä irtolöytöpaikkoihin, joista on löytynyt vain yksittäinen esine. Uudet irtolöytöpaikat ovat kaikki kvartsilöytöpaikkoja eli mahdollisia kivikautisia asuinpaikkoja. Historiallisen ajan kohteet on myös lueteltu erikseen. Muinaisjäännöskohteet on järjestetty tässä kertomuksessa Kansallismuseon numeron mukaan eli vanhimmasta löydöstä nuorimpaan. Inventointinumero koskee vain tätä kertomusta, muuten kohteet tunnetaan museoviraston arkistossa niiden muinaisjäännösrekisterin numeron mukaan.

INVENTOINNIN TULOKSIA

Inventoinnissa tarkastettiin kentällä 68 kohdetta, joista uusia oli 19. Suurin osa vanhoista kohteista on kivikautisia irtolöytöjä, kiviesineiden löytöpaikkojen tarkastuksia. Uusista kohteista 13 ajoittuu kivikauteen, niistä 8 luetteloihin asuinpaikoiksi ja 5 kvartsilöytöpaikoiksi, jotka todennäköisesti ovat myös asuinpaikkoja. Niihin kuitenkin suhtauduttiin hieman varauksellisesti, koska Pusulassa tiedetään louhitun kvartsia historiallisena aikana lasitehtaiden tarpeisiin. Ennestään rekisteriin merkitsemättömiä historiallisen ajan kohteita tarkastettiin 9 kappaletta. Kivikautisten irtolöytöpaikkojen tarkempi selvittäminen ei yleensä onnistunut. Löytötiedot näissä osittain jo 1800-luvulla museoon toimitetuissa esineissä olivat niin epätarkat, että jouduttiin vain tarkastamaan tilan peltoja yleisesti löytämättä mitään uutta tietoa. Yhtäkään vanhaa irtolöytöä ei voitu osoittaa varmasti olevan peräisin asuinpaikalta, sillä kaikki löydetyt asuinpaikat olivat sijainniltaan uusia. Poikkeuksen tekee ainoastaan Töllin Jokelan kivikirves, jonka todennäköisellä löytöpaikalla oli myös kivikautinen asuinpaikka (Wallinmaa). Numeroina tulokset voidaan esittää näin: kenttäaikana oli 13 työpäivää ja kohteita 68 kappaletta. Yhden työpäivän aikana tarkastettiin laskennallisesti viisi kohdetta. Uusia kohteita on 22, joten niitä löytyi 1,7/yksi työpäivä. Lisäksi päiväohjelmaan kuului luonnollisesti useita tarkastuksia, joista ei löytynyt mitään. Pronssi- ja rautakauden löytöjä ei inventoinnissa tavattu. Peltojen pintapoiminnassa tarkkailtiin tietysti myös mahdollista palanutta savea tai rautakauden tyyppin keramiikkaa, erityisesti vanhojen kylämäkien ympäristössä, mutta vain historiallisen ajan lasia ja tiiltä, joskus liitupiippuja oli näkyvillä, niitäkin kovin harvoissa paikoissa.

Maantieteellisesti uudet löydöt sijoittuvat suurimmaksi osaksi Pusulan eteläosiin, jossa pintapoimittiin suuria alueita peltoja muinaisilla rantatörmillä. Pohjoisosien järviolueella

löydöt jäivät harmittavan vähäisiksi, vaikka uusia kivistä asuinpaikkoja yritettiin paikallistaa koekuopittamalla. Pohjoisosien tunnetut muinaisjäännekohteet ovat lähinnä historialliselta ajalta, tervahautoja ja muita maakuoppia, koska sellaiset maanpinnalle erotuvat rakenteet voi havaita metsämaastossa esihistoriallisia kohteita helpommin. Pohjoisin kivistä löydetty on kuitenkin uusi Ali-Rydön asuinpaikka Heinjärven pohjoisrannalta.

Löytöjä saatiin talteen 17:stä kohteesta (13 uusia), KM numerot 36673 – 36689, katso taulukko sivulla 19. Löydöt ovat kahta kiviesinettä (kirves ja kiila tai taltta) lukuun ottamatta kvartsia.

Historiallisen ajan inventointi on Pusulan osalta hyvin ylimalkainen, eikä yhä käytössä olevia asuinpaikkoja (kylämäkiä), myllyjä tms. ole luetteloitu. Inventointikertomuksessa olevat historiallisen ajan kohteet ovat ”hylättyjä” ja osittain myös käyttötavaltaan tuntemattomia jäänteitä (esim. maakuopat). Kuninkaankartastosta tutkittiin kartat 82, 83 (Pusulan kk eteläpuoli), 100, 101 (Pusulan kk pohjoispuoli), 118, 119 (Kärkölä). Peruskarttaan vertaamalla todettiin, että vanhat kylänpaikat ovat yhä asuttuja. Historiallisten kohteiden joukossa mainitaan muutama epämääräisempi ”tarinapaikka” tai luonnonmuodostuma: kaksi ”kirkkoa” ja linnamäki. Täysin paikantamatta jäivät muutamien arkistoon talletetut vanhat tiedot kivilaitteista ja kiviröykkiöistä. Yhdet tällaiset kerrotaan olevan Herralan kylän Laurilan talon maalla Löyttyjärven rannalla ja toiset (2 kpl?) Ikkalan kylän Pellin talon maalla viisi kilometriä (talosta?) koilliseen.

Mainittakoon vielä, että yksi alue Nummi-Pusulasta näyttäisi yhä olevan tutkimatta, nimittäin Nummen puolinen alue Pusulanjärven ja Somerontien länsipuolella Leppäkorven suuntaan Someron rajalle (Somerojoen laakso). Tältä alueelta ei ole mitään löytöjä Ari Siiräisen Nummen inventointikertomuksessa eikä se kuulunut tähän Pusulan inventointiin. Onko sitä ollenkaan tarkastettu vai onko alue sellaista, että siellä ei ole esihistoriallista asutusta? Irtolöytöjä sieltä ei ole. Pääosin asuinpaikat näyttävät sijoittuvan alueille, joilta on löytynyt kiviesineitä. Hietaan Koivaanojan laakso oli Pusulan inventoinnin läntisin tarkastettu paikka. Laakson laidat ovat 60 m mpy korkeudella ja kuten aiemmin todettiin, on tämä korkeus osoittautunut lähes löydöttömäksi. Sama ilmiö oli näkyvässä pienemmissä mittakaavassa Pusulan itärajalta Taustan alueella.

Inventointiolosuhteet olivat parhaat aivan toukokuun alussa, kun peltojen pinta oli talven jäljiltä huuhtoutunut. Kuun kolmannella viikolla kylvöjen alettua oli löytöjen erottaminen juuri tasatusta pellostä hyvin vaikeaa. Joitain paikkoja tarkastettiin uudestaan sadekuurojen jälkeen, mutta kovin kummoisia sateita ei kevään aikana tullut. Jonkin verran inventoinnin tulokseen voi siis vaikuttaa sekin, että kun siirryttiin pohjoisemmaksi ja ylemmille korkeuksille, havainto-olosuhteetkin huononivat. Luonnollisesti jotain hyviäkin paikkoja jäi tarkastamatta, esim. koska pelto oli heinällä. Parhailla alueilla, Pusulanjärven ympäristössä ja Pusulan- ja Hirvijoen laaksoissa pyrittiin tarkastamaan kaikki avoimet pellot muinaisilla rantatörmillä. Inventoinnissa oli mukana tutkimusavustajana Tiina Kinnunen. Tutkimusavustajan palkkaamista inventoijan avuksi kokeiltiin ensi kertaa vuoden 2007 inventoinneissa. Kokemukset olivat hyvät. Esimerkiksi peltojen pintapoiminnassa ehdittiin varmasti kahden henkilön voimin katsastaa suuremmat alueet kuin yksin olisi pystynyt.

Helsingissä 9.11.2007

FM Johanna Seppä

KIRJALLISUUTTA

Jussila, Osmo 1977: Pusulan historia vv. 1859–

Sihvo, Pirkko 2000: Myllymäen torppa. Elämää Pusulan Kärkölän erämaassa.

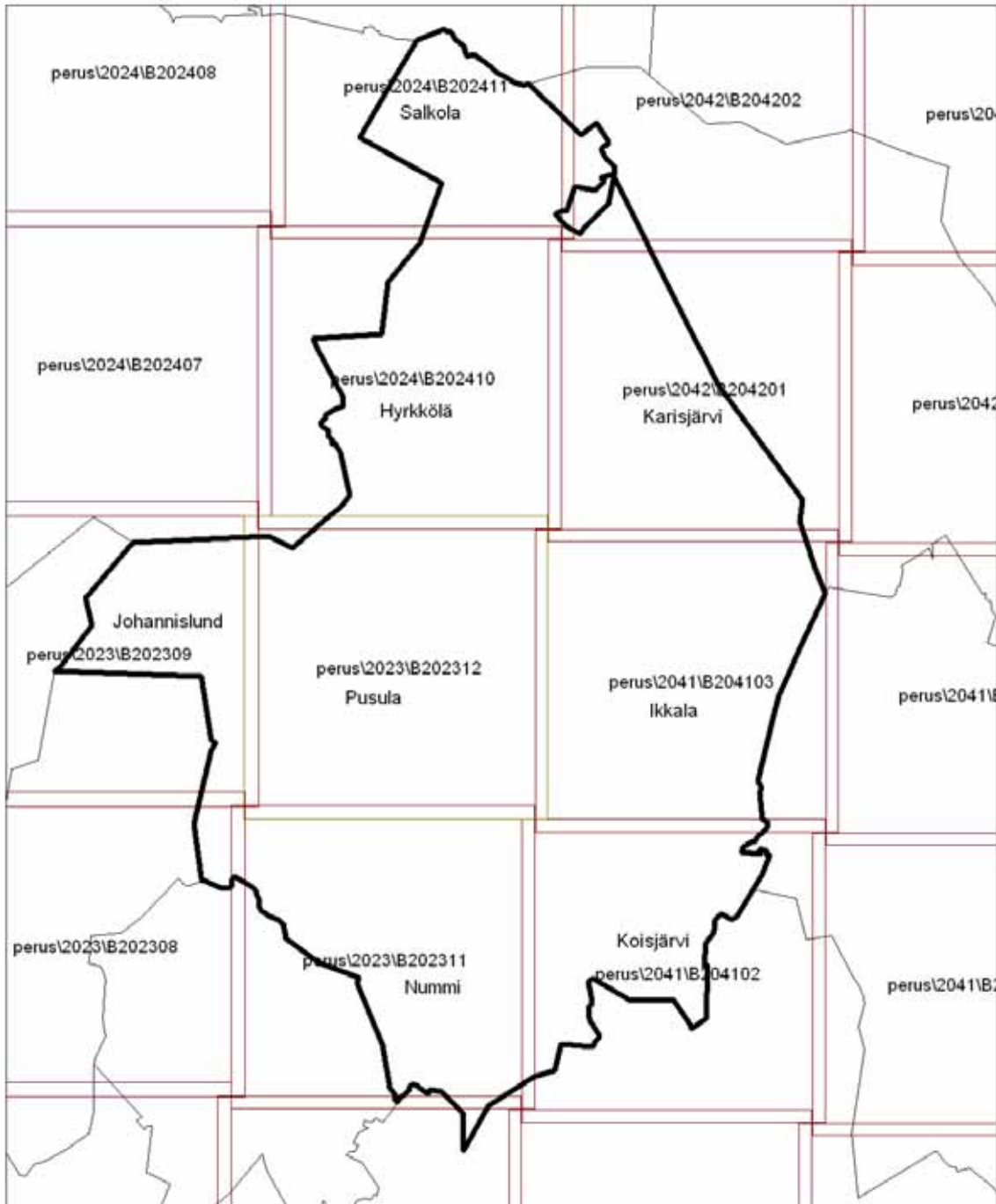
arkistolähteet, Museovirasto arkeologian osaston arkisto:

Jussila, Timo 2004: Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventointi 2003

Seppälä, Sirkka 2006: Somero arkeologinen perusinventointi 2006

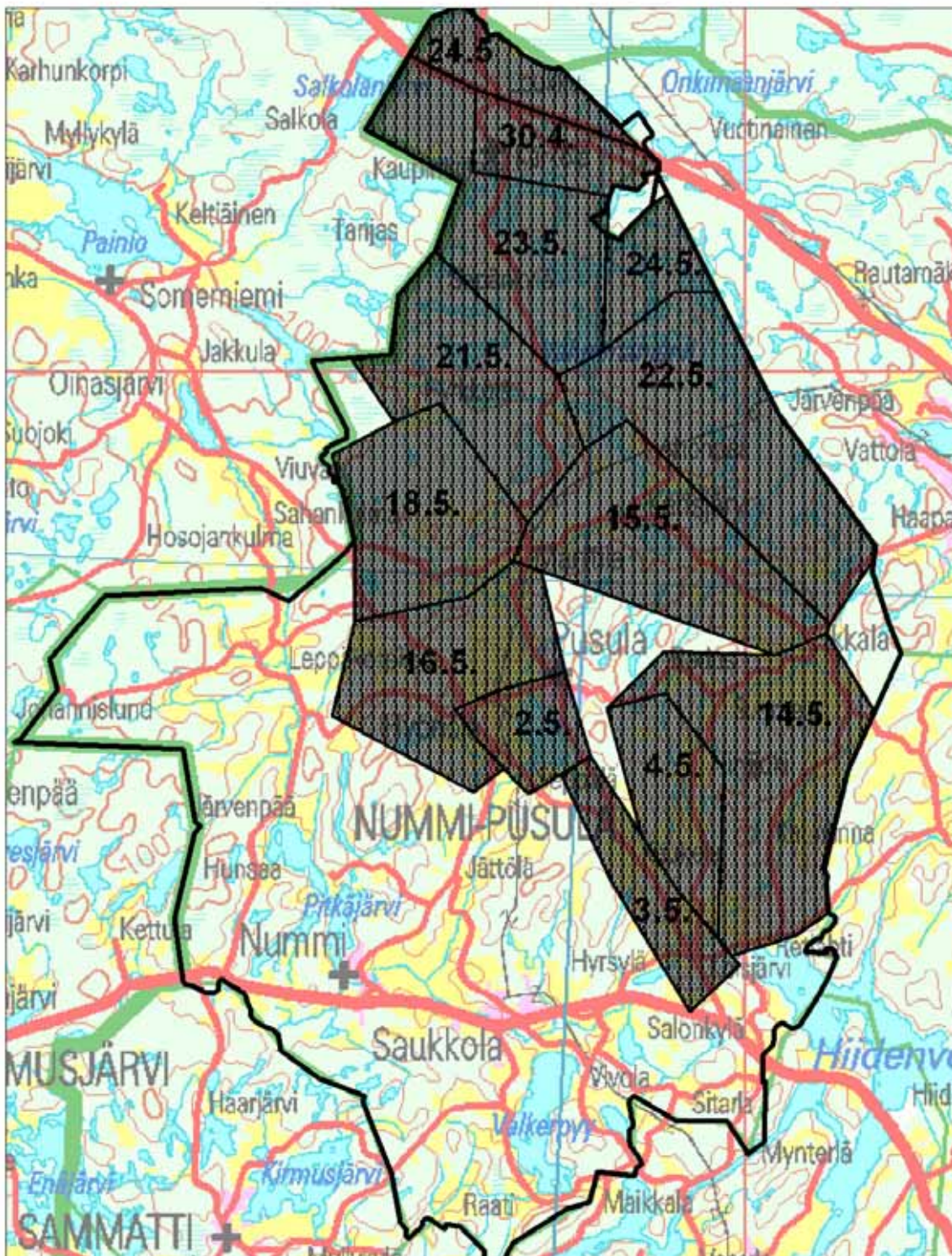
Siiriäinen Ari 1968: Nummen arkeologinen inventointi.

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Peruskarttalehtijako

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Tarkastetut alueet ja päivämäärät

**Pusulan arkeologinen
inventointi 2007**

Yleiskartta

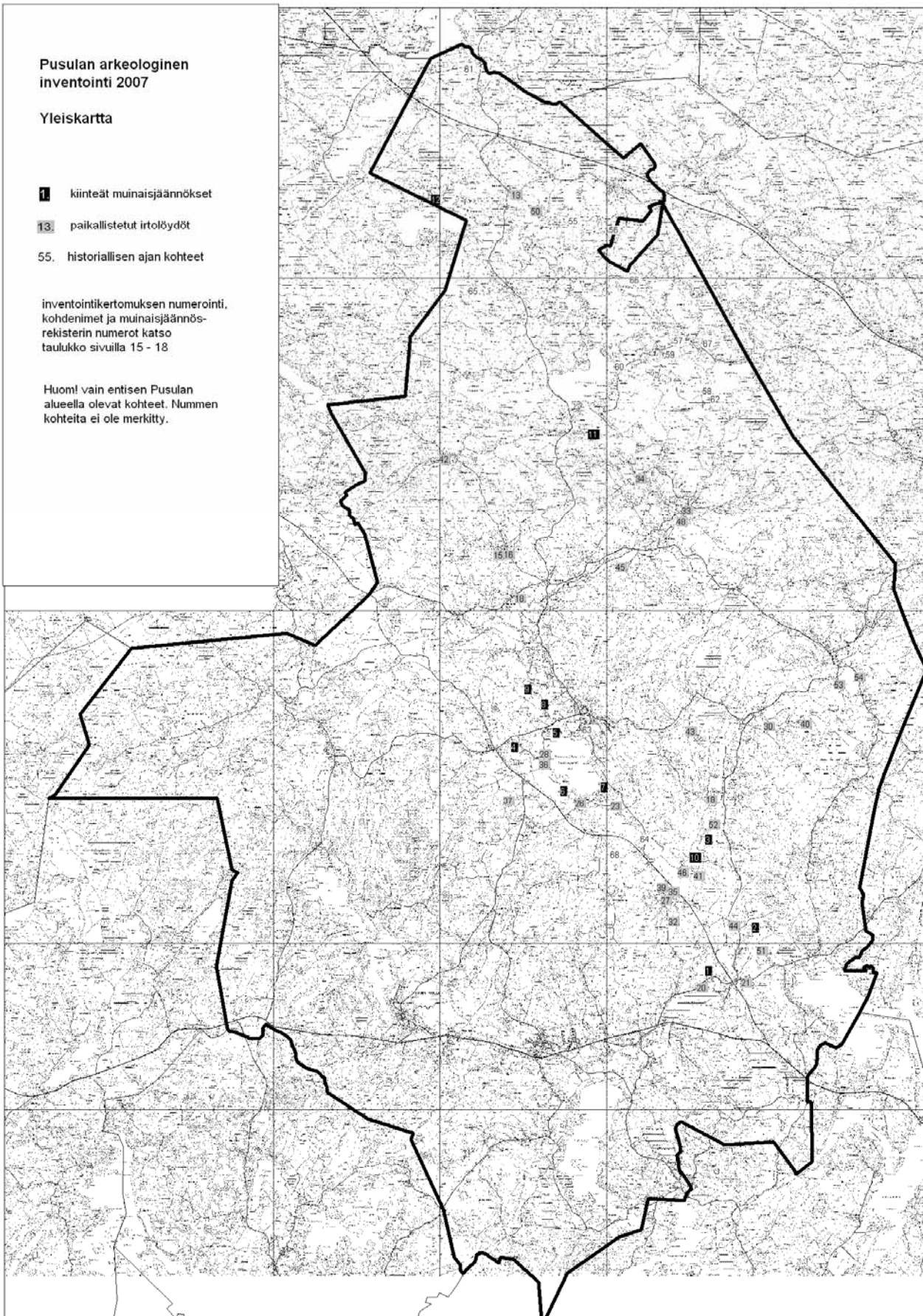
1 kiinteät muinaisjäännökset

13 paikallistetut irtolöydöt

55 historiallisen ajan kohteet

inventointikertomuksen numerointi,
kohdenimet ja muinaisjäännös-
rekisterin numerot katso
taulukko sivuilla 15 - 18

Huom! vain entisen Pusulan
alueella olevat kohteet. Nummen
kohteita ei ole merkitty.

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2007

KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET

inv. nro	mj-rek nro	kohteen nimi	laji	ajoitus	löydöt	peruskarttia
1.	1000008354	Raatila	asuinpaikat	kivikautinen	KM 3837, 17823, 36686	204102 Koisjärvi
2.	ei numeroa	Vörlö	asuinpaikat	kivikautinen	KM 17824	204103 Ikkala
3.	1000008355	Hirvihuhta	asuinpaikat	kivikautinen	KM 7017:2, 17825, 36687	204103 Ikkala
4.	ei numeroa	Seppä	asuinpaikat	kivikautinen	KM 17826	202312 Pusula
5. uusi	1000008356	Soukoonmäki	asuinpaikat	kivikautinen	KM 36673	202312 Pusula
6. uusi	1000008357	Seppälänsalmi	asuinpaikat	kivikautinen	KM 36674	202312 Pusula
7. uusi	1000008358	Sannanpelto	asuinpaikat	kivikautinen	KM 36675	202312 Pusula
8. uusi	1000008359	Wallinmaa	asuinpaikat	kivikautinen	KM 36676	202312 Pusula
9. uusi	1000008360	Roomanmäki	asuinpaikat	kivikautinen	KM 36677	202312 Pusula
10. uusi	1000008361	Isoniittu	asuinpaikat	kivikautinen	KM 36678	204103 Ikkala
11. uusi	1000008362	Varvari	asuinpaikat	kivikautinen	KM 36679	202410 Hyrkkölä
12. uusi	1000008363	Ali-Rytö	asuinpaikat	kivikautinen	KM 36680	202411 Salkola

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2007

IRTOLOÛDYDÖT

inv. nro	mj-rek nro	kohteen nimi	KM numero	tyyppi	löytölaaji	ajoitus	peruskartta	kylä
13.	1000008364	Syrjälä 1	2203:721	löytöpaikat	kiviaseen kappale	kivikautinen	202411 Salkola	Kärkölä
14.	ei numeroa	Uustalo	2203:722	löytöpaikat	kourutaltilta	kivikautinen	202411 Salkola	Kärkölä
15.	1000008365	Seppälä	2203:723-724	löytöpaikat	kivitalitloja	kivikautinen	202410 Hyrkkölä	Herrala
16.	1000008366	Kontturi	2203:725	löytöpaikat	kivikirves	kivikautinen	202410 Hyrkkölä	Herrala
17.	ei numeroa	Pusula kl.	2218:50, 2726:33, 6651:2	löytöpaikat	kivitalitloja	kivikautinen	?	?
18.	1000008367	Alitalo	2218:65	löytöpaikat	vasarakiveen katk.	kivikautinen	202410 Hyrkkölä	Hattula
19.	1000008368	Alenius	2218:66	löytöpaikat	taltilta	kivikautinen	204103 Ikkala	Hirvijoki
20.	1000008369	Uusitalo	2218:67	löytöpaikat	tasataltilta	kivikautinen	204102 Koisjärvi	Mäkkylä
21.	1000008370	Vesikkala	2218:68, 6588	löytöpaikat	kivikirves, kourutaltilta	kivikautinen	204102 Koisjärvi	Koisjärvi
22.	ei numeroa	Suomela kl. 1	2218:89	löytöpaikat	oikokirves	kivikautinen	204103 Ikkala	Suomela
23.	1000008371	Lauri	2218:90, 36688	löytöpaikat	kivikirves	kivikautinen	204103 Ikkala	Seppälä
24.	ei numeroa	Koisjärvi kl.	2218:146	löytöpaikat	kourutaltilta	kivikautinen	204102 Koisjärvi	Koisjärvi
25.	ei numeroa	Vanhala	2218:161	löytöpaikat	tasataltilta	kivikautinen	204103 Ikkala	Ikkala
26.	1000008372	Hirvi	2726:34	löytöpaikat	pyöreä kivi?	eshist.	202312 Pusula	Seppälä
27.	1000008373	Vanha-Sippola 1	2726:35, 36689	löytöpaikat	tasataltilta	kivikautinen	204103 Ikkala	Kaukela
28.	1000008374	Kyöppeli	3209:3	löytöpaikat	tasataltilta	kivikautinen	202312 Pusula	Hyönölä
29.	ei numeroa	Syrjälä 2	3209:5	löytöpaikat	reikäkivi	kivikautinen	?	?
30.	1000008375	Jaakkola	3929:4	löytöpaikat	kivikirves	kivikautinen	204103 Ikkala	Suomela
31.	ei numeroa	Suomela kl. 2	3929:5	löytöpaikat	kivikirves	kivikautinen	204103 Ikkala	Suomela
32.	1000008376	Kauhala	4288:1-3	löytöpaikat	tasa-, kourutaltilta	kivikautinen	204103 Ikkala	Kaukela
33.	1000008377	Liukas	5604:1, Abo	löytöpaikat	reikäkivi	kivikautinen	204201 Karisjärvi	Ahonpää
34.	1000008378	Rannanmäkiä	5604:2	löytöpaikat	hiomakivi	eshist.	204201 Karisjärvi	Karisjärvi
35.	1000008379	Vanha-Sippola 2	6003:1	löytöpaikat	kivikirves	kivikautinen	204103 Ikkala	Kaukela
36.	ei numeroa	Ali-Koikka	6650:1	löytöpaikat	kourutaltilta	kivikautinen	202312 Pusula	Hyönölä
37.	1000008380	Kuippi	6650:2	löytöpaikat	poikkikirves	kivikautinen	202312 Pusula	Hyönölä
38.	ei numeroa	Niemola	6650:3	löytöpaikat	kourutaltilta	kivikautinen	?	?
39.	1000008381	Heikkilä 1	6651:1	löytöpaikat	kourutaltiltan katk.	kivikautinen	204103 Ikkala	Kaukela
40.	1000008382	Luhtaanmäki	7017:1	löytöpaikat	oikokirves	kivikautinen	204103 Ikkala	Suomela
41.	1000008383	Vanha-Sippola 3	7154	löytöpaikat	tasataltilta	kivikautinen	204103 Ikkala	Kaukela
42.	1000008384	Mölkkäri	9627	löytöpaikat	vasarakiveen katk.	kivikautinen	202410 Hyrkkölä	Hyrkkölä
43.	1000008385	Hämeenpelto	10383	löytöpaikat	poikkitaltilta	kivikautinen	204103 Ikkala	Hirvijoki
44.	1000008386	Mäntykangas	13954	löytöpaikat	oikokirves	kivikautinen	204103 Ikkala	Vörlö
45.	1000008387	Rauhaniemi	15120	löytöpaikat	oikokirves	kivikautinen	204201 Karisjärvi	Karisjärvi

46.	1000008388	Heikkiä 2	28793	löytöpaikat	kivikirves	kivikautinen	204103 Ikkala	Kaukela
47.	ei numeroa	Ahonpää	Åbo	löytöpaikat	kourutaltta	kivikautinen	204201 Karisjärvi	Ahonpää
48.	ei numeroa	Pietilä	Åbo	löytöpaikat	poikkikirves	kivikautinen	204201 Karisjärvi	Ahonpää
49.	ei numeroa	Pusulan museo	Pusulan museo	löytöpaikat	kivikirves, reikäkivi	kivikautinen	?	?
50. uusi	1000008389	Rantala	36681	löytöpaikat	kvartsia	kivikautinen	202411 Salkola	Kärkölä
51. uusi	1000008390	Mesiäinen	36682	löytöpaikat	kvartsia	kivikautinen	204102 Koisjärvi	Vörlö
52. uusi	1000008391	Höysi	36683	löytöpaikat	kvartsia	kivikautinen	204103 Ikkala	Hirvijoki
53. uusi	1000008393	Alanko	36684	löytöpaikat	kvartsia	kivikautinen	204103 Ikkala	Uusikyliä
54. uusi	1000008394	Alppila	36685	löytöpaikat	kvartsia	kivikautinen	204103 Ikkala	Uusikyliä

kursiivilla kirjoitetut kohteet: sijainti ei ole tiedossa. Ei ole annettu muinaisjäännösrekisterinumeroa.

KM= Kansallismuseon kokoelmat

Åbo= Åbo historiska museum Linders samling

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2007

HISTORIALLISEN AJAN KOHTEET

inv. nro	mj-rek nro	kohteen nimi	laji	ajoitus	peruskartta
55.	540010024	Salokorpi	kiukaat	historiallinen	202411 Salkola
56.	1000002780	Isojärvi	tervahaudat	historiallinen	204202 Vuotinainen
57.	1000002781	Saukonpää E	tervahaudat	historiallinen	204201 Karisjärvi
58.	1000002782	Pillistönlahti	hiilimiilut	historiallinen	204201 Karisjärvi
59.	1000002783	Saukonpäänjoki	kuopat	historiallinen	204201 Karisjärvi
60. uusi	1000008395	Jokisaari	vesisahat	historiallinen	204201 Karisjärvi
61. uusi	1000008396	Rankkulannummi	hiilimiilut	historiallinen	202411 Salkola
62. uusi	1000008397	Pillistönlahti 2	tervahaudat	historiallinen	204201 Karisjärvi
63. uusi	1000008399	Sohlbacka	kalkkiuunit	historiallinen	202312 Pusula
64. uusi	1000008400	Kaukela Syrjäjä	kuopat	historiallinen	204103 Ikkala
65. uusi	1000008401	Saunaniemi	kuopat	historiallinen	202410 Hyrkkölä
66. uusi	1000008402	Perttelinkirkko	luolat	?	204201 Karisjärvi
67. uusi	1000008403	Pirunkirkko	luolat	?	204201 Karisjärvi
68. uusi	1000008405	Linnanmäki	linnamäet	?	204103 Ikkala

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2007

INVENTOINTILÖYDÖT

KM numero	löytölaji	tyyppi	kohteen nimi	mj-rek nro
36673	kvartsi-iskoksia	asuinpaikat	Soukoonmäki	1000008356
36674	kvartsi-iskoksia	asuinpaikat	Seppälänsalmi	1000008357
36675	kvartsi-iskoksia	asuinpaikat	Sannanpelto	1000008358
36676	kvartsi-iskoksia	asuinpaikat	Wallinmaa	1000008359
36677	kvartsi-iskoksia	asuinpaikat	Roomanmäki	1000008360
36678	kvartsi-iskoksia	asuinpaikat	Isoniittu	1000008361
36679	kvartsi-iskoksia	asuinpaikat	Varvari	1000008362
36680	kvartsi-iskoksia	asuinpaikat	Ali-Rytö	1000008363
36681	kvartsia	löytöpaikat	Rantala	1000008389
36682	kvartsia	löytöpaikat	Mesiäinen	1000008390
36683	kvartsia	löytöpaikat	Höysi	1000008391
36684	kvartsikaavin	löytöpaikat	Alanko	1000008393
36685	kvartsia	löytöpaikat	Alppila	1000008394
36686	kvartsi-iskoksia	asuinpaikat	Rautila	1000008354
36687	kivikirves, keram., kvartsia	asuinpaikat	Hirvihuhta	1000008355
36688	hiottu kiviesine, kvartsia	löytöpaikat	Lauri	1000008371
36689	kiviesineen katk.	löytöpaikat	Vanha-Sippola 1	1000008373

KIINTEÄT MUINAISJÄÄNNÖKSET**1. Raatila 1000008354****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi asuinpaikat
Ajoitus kivikautinen
Rauhoitusluokka 2
Lukumäärä 1
Peruskartta 204102 Koisjärvi
Koordinaatit 6702947/3337664, z= 42,5 – 45 m mpy
Koordinaattiselite koillisreuna, GPS-mittaus
Maastomerkintä ei
Pinta-ala 50x50 m
Rajaustarkkuus ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 8,5 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Koisjärvi
Tila 540-422-3-49 Raatila
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt Ari Siiriäinen 1968 inventointi (Nummen inv.), Pusula kohde nro 1. KM 3837, 17823

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt KM 36686 kvartsia
Karttaotteet Pk 204102 Koisjärvi 1:20 000, sivu 100
Kuvat f 143978, dia 60449

KOHDEKuvaus

Kivikautinen asuinpaikka pellossa Koisjärven pohjoispuolella. KM 3837:2 reikäkivi, löytynyt Raatilan talon pihamaalta, vanhasta pytingin kivijalasta. Lunastettu valtion kokoelmiin 15.5.1900.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Asuinpaikka sijaitsee Pusulan ent. kylän etelärajoilla Koisjärven pohjoispuolella noin 400 metriä Raatilan talosta luoteeseen. Maasto on kaakkoon kohti Koisjärvenojaa laskevaa peltorinnettä. Maaperä on hiesua, laakson pohjalla turvemultaa.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Ari Siiriäinen on tarkastanut paikan Nummen inventoinnin aikana. Ei tarkastuskertomusta, ainoastaan karttamerkki Nummen kertomuksessa. Reikäkivestä mainitaan löytötiedoissa, että reikä näyttää rauta-aseella poratulta. Se ei siis ehkä liity mitenkään paikan kivikautiseen asutukseen.

Tarkastus: Inventoinnissa tarkastettiin Koisjärven pohjoispuolisia peltorinteitä Koisjärvenojan länsipuolella Uusitalosta Jussilaan. Pelto oli kynnetty. Erityisesti keskityttiin Siiriäisen merkitsemään kohtaan. Aivan pellon yläreunassa maaperä oli hieman hiekkaisempi. Vain pari kvartsi-iskosta havaittiin suurin piirtein samoilla sijoilla kuin ilmeisesti Siiriäisen löydöt. Asuinpaikan rajausta perustuu näihin vähäisiin löytöihin. GPS-mittaukset arvioiduilla rajoilla: lounaisreuna 6702909/3337634, koillisreuna 6702947/3337664. Raatilan talon naapurissa Horjun talossa kerrottiin, että ennen isoa jakoa myös Uusitalo oli sijainnut samalla mäellä.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Koisjärven kylä, Uusitalo

2. Vörlö ei numeroa**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala?
Koordinaatit	tuntematon
Koordinaattiselite	tuntematon
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	tuntematon
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 8 km kaakkoon (arvio).

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Vörlö
Tila	tuntematon
Lisätietoja	–

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	Ari Siiriäinen 1968 inventointi (Nummen inv.), Pusula kohde nro 2. KM 17824 kvartsia

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	–
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

Kivikautinen asuinpaikka Vörlön kylässä.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Asuinpaikka sijaitsee Vörlön kylässä.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Ari Siiriäinen mainitsee kohteen Nummen inventointikertomuksessaan pelkästään kylän tarkkuudella. Koska Ikkalan peruskartta puuttuu kertomuksen välistä (kadonnut myöhemmin?) ja karttamerkki olisi ainoa tieto, joka kohteesta on olemassa, ei kohteen sijainti ole tällä hetkellä tiedossa.

Tarkastus: Inventoinnissa tarkastettiin Koisjärvenojan laakson rinteiden peltoja Vörlön kylän alueella. Yksi uusi kvartsilöytöpaikka todettiin (Mesiäinen), mutta tätä Siiriäisen löytämää ei voitu kartan puuttuessa mitenkään paikallistaa. On myös mahdollista, että uusi paikka ja Siiriäisen paikka ovat sama. Vörlön kylästä tunnetaan yksi kivikautinen irtolöytö, ks. kohde Mäntykangas.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Vesikkala, Mesiäinen, Mäntykangas

3. Hirvihuhta 100008355**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6706891/3337848, z= 47,5 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	160x50 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 5,25 km itäkaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Hirvijoki
Tila	540-409-5-30 Knuuti I
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	Ari Siiriäinen 1968 inventointi (Nummen inv.), Pusula kohde nro 3. KM 7017:2, 17825

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 4.5.2007
Löydöt	KM 36687 kivikirves, keramiikkaa, kvartsia
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 103
Kuvat	f 143981-143982, dia 60452-60453

KOHDEKuvaus

Kivikautinen asuinpaikka pellossa Hirvijoen itärannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Asuinpaikka sijaitsee Hirvijoen kylässä Hirvijoen itärannalla kapean ja pitkän Hirviselän harjanteen länsilaidalla. Maasto on loivaa länteen laskevaa peltorinnettä. Hirviselän harjanteen rinteet ovat jyrkät. Harjanteella kasvaa metsää. Maaperä on hiesua. Runsaimmat löydöt ovat peräisin laakson pohjalta kahden metsäkumpareen, "saaren" välistä pieneltä törmältä. Asuinpaikan pohjoispuolella Hirvijoki haaraantuu toiseksi pienemmäksi uomaksi, Pikkujoeksi. Hirvijoen laakson maasto on hieno ja alueelta tunnetaankin useita kivikautisia löytöjä.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Ari Siiriäinen mainitsee paikan Nummen inventointikertomuksessa ja karttaliitteessä on useita merkkejä myös Pusulan puolella Hirvijoen laaksossa. Tekstissä niistä ei ole tarkempaa kuvausta.

Tarkastus: Inventoinnissa tarkastettiin Hirvijoen laaksoa, joka näyttikin erittäin lupaavalta. Eryteisesti tarkastettiin Siiriäisen merkitsemiä kohtia pelloissa. Hirvihuhtan asuinpaikka oli merkitty numerolla 3 (Siiriäisen numeroimat Pusulan kohteet). Siiriäisen merkitsemä alue on ehkä hieman etelämpänä pellossa Hirviselän länsirinteellä kuin tässä inventoinnissa havaitut runsaat löydöt. Paras löytöalue tuntui olevan joen rannassa olevan pienen metsäsaarekkeen kaakkoispäässä pellossa pienellä tasanteella, mutta löytöjä näkyi vielä laajalti tästä etelään päin. Löytöalueen pituus on noin 160 metriä. Löytöjä oli näkyvissä runsaasti kynnetyssä pellossa, niitä otettiin talteen vain muutamia. Siiriäinen kuvailee maastoa: "loiva, yläosastaan jyrkkä SW-rinne, alaosassa peltoa, yläosa sekametsää, savihiesua." Ei ole tietoa jatkuuko asuinpaikka metsän puolelle rinteeseen. GPS-mittaukset pellostä, löytöalueen rajat: eteläraja 6706777/3337844, pohjoisraja 6706933/3337843.

Siiriäinen oli merkinnyt karttaansa merkin kv (kvartsia?) myös Hirviselän harjanteen pohjoispäähän. Myös Hirviselän itärinne ja pohjoispää tarkastettiin. Suurin piirtein Siiriäisen karttamerkin paikalta löytyi yksi epä-määräinen kvartsi (ei talletettu), GPS-mittaus tästä paikasta 3338101/6707165. Muuten itäreunalta ei löytynyt mitään kylvetystä kuivahkosta pellostä. Hirviselän pohjoispäähän vievän peltotien alkupäässä lähellä maantietä (Suomelantie) on vielä yksi "saarenkumpare". Sen tarkastuksessa ei löytynyt mitään.

Siiriäisellä on vielä muutama merkki Hirvihuhdan asuinpaikan pohjoispuolella, toinen joen länsirannalla (ks. kohde Höysi) ja toinen noin 800 metriä asuinpaikasta pohjoiseen lähempänä Hirvijoen kylää. Tällä alueella pellot olivat heinällä, eikä niitä tarkastettu.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Höysi

4. Seppä ei numeroa**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	202312 Pusula
Koordinaatit	tuntematon
Koordinaattiselite	tuntematon
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	tuntematon
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 2,5 km länsilounaaseen (arvio).

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Hyönölä
Tila	540-414-3-62 Seppä I?
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	Ari Siiriäinen 1968 inventointi (Nummen inv.), Pusula kohde nro 4. KM 17826 kvartsia

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 2.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	–
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

Kivikautinen asuinpaikka Pusulanjärven länsirannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Asuinpaikka sijaitsee Pusulanjärven länsirannalla Sepän talon maalla. Maasto on itään pistävä ”nenäke”. Löydöt ovat peräisin nenäkkeen loivasta etelärinteestä. Maaperä on savipeltoa. (Siiriäisen kuvauksen mukaan).

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Ari Siiriäinen mainitsee paikan Nummen inventointikertomuksessa, mutta kartta puuttuu.

Tarkastus: Peruskartan mukaan Sepän talo sijaitsee noin 1,2 km Pusulanjärvestä länteen Hyönöläntien ja Kyöppelintien risteyksessä. Siiriäisen mainitsemaa ”nenäkettä”, jossa asuinpaikan pitäisi sijaita, ei kuitenkaan voitu paikallistaa ilman karttamerkkiä. Pusulanjärven länsirantaa tarkastettiin yleisesti ja joitain uusia kohteita paikallistettiin, mutta mikään niistä ei ole ainakaan enää Sepän maalla. Asuinpaikan sijainti on tuntematon. Pusulanjärven länsirannalta tiedetään myös useita kivikautisia irtolöytöjä.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Kyöppeli, Ali-Koikka, Soukoonmäki

5. Soukoonmäki UUSI 100008356

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	202312 Pusula
Koordinaatit	6710246/3333414, z= 40 – 45 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	100x50 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 1 km länsilounaaseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Pusulanjärvi/Pusula
Tila	540-444-6-248 Kouvola
Lisätietoja	maanomistaja tavattiin

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 2.5.2007
Löydöt	KM 36673 kvartsi
Karttaotteet	Pk 202312 Pusula 1:20 000, sivu 91
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

Kivikautinen asuinpaikka Pusulanjärven pohjoisrannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Asuinpaikka sijaitsee Pusulan kirkonkylässä Pusulanjärven pohjoisrannalla, ”niemessä” kumpareella Pusulanjoen suun länsipuolella. Kumpareen nimi on Soukoonmäki. Sen molemmin puolin on matalaa vesijättömaata ja lounaisrinteellä on taloja. Peltorinne laskee joen suuhun itään. Maaperä on kivetöntä hiesua.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Kohde löydettiin tässä inventoinnissa. Pusulan kirkonkylässä ja sen länsipuolella Pusulanjoen laaksossa on runsaasti lupaavan näköisiä peltorinteitä. Soukoonmäen itäreunalta löydettiin pellostä kvartsi-iskoksia joen puoleiselta rinteeltä ja sen päältä. Aivan niemen kärjestä järven rannasta ei löytynyt mitään. GPS-mittaukset: pohjoisraja 6710355/3333382, eteläraja 6710255/3333443, keskikoordinaatti 6710246/3333414.

Soukoonmäki on oikeastaan luoteeseen jatkuvan pitkän harjanteen eteläpää, samanlaisia saarimaisia harjanteita on alueella useita. Niiden välillä on peltolaaksoja, muinaisia lahtia, joiden ranta näyttää seuraavan 40 m mpy korkeuskäyrää. Yksittäinen kvartsi löydettiin Soukoonmäen länsireunalta, pienestä pellostä Hyönöläntien ja Kyöppelintien välistä. GPS-mittaus tästä paikasta 6710275/3333128. Pusulanjärven länsirannalta tiedetään useita kivikautisia irtolöytöjä.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Kyöppeli, Ali-Koikka, Seppä

6. Seppälänsalmi UUSI 100008357

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	202312 Pusula
Koordinaatit	6708524/3333540, z= 40 – 45 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	100x50 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 2,3 km etelälounaaseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Pusulanjärvi/Hyönölä
Tila	540-414-1-87 Lintilä
Lisätietoja	maanomistaja tavattiin

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 2.5.2007
Löydöt	KM 36674 kvartsia
Karttaotteet	Pk 202312 Pusula 1:20 000, sivu 91
Kuvat	f 143973-143975, dia 60446

KOHDEKuvaus

Kivikautinen asuinpaikka Pusulanjärven lounaisrannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Asuinpaikka sijaitsee Pusulanjärven lounaisrannalla, Seppälänsalmen kapeikon länsirannalla. Seppälänsalmi on lahti, jonka päästä Pusulanjoki jatkaa matkaansa kohti etelää. Salmen länsirannalla on pitkänomainen Hakamäki. Asuinpaikka sijaitsee toisella mäellä pellossa Hakamäen länsipuolella noin 200 metrin päässä rannasta. Maasto on 40 m korkeuskäyrän muodostama niemeke, joka laskee itään ja etelään ("niemen kärki"). Maaperä on hiesupeltoa.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Pusulanjärven länsipuolta tarkastettiin selvittäessä vanhojen irtolöytöjen sijaintia. Lintilän talossa ei ollut tietoa Lintilän poikkikirveen löytöpaikasta (ks. Kuippi), mutta Seppälänsalmen olkisesta rantapellostä Hakamäen länsipuolelta löydettiin kuitenkin vähän kvartsia. GPS-mittaus, keskikoordinaatti 6708524/3333540. Paikka merkittiin uudeksi asuinpaikaksi. Tässä Hakamäen länsipuolella on toinen mäenkumpare, jonka pohjoispäässä on pieni hiekkakuoppakin. Myös mäen pohjois- ja länsirinteitä pintapoinmittiin ja peltotien pohjoispuolelta, noin 60 metriä tiestä (ladon kohdalta) löytyi mahdollisesti esihistoriallisen kiviesineen katkelma. Kyseessä on pieni riipusmainen kivi, joka on lohjennut reiän kohdalta. GPS-mittaus löytöpaikalta 6708757/3333379, z= 50 m mpy. Kiviesineen löytöpaikka on noin 300 metriä luoteeseen kvartsien löytöpaikasta. Lähempänä järven rantaa oleva Hakamäki jäi tarkastamatta, koska se oli heinällä. Mäelle oli rakennettu uusi talo.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Kyöppeli, Ali-Koikka

7. Sannanpelto UUSI 100008358**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	202312 Pusula
Koordinaatit	6708580/3334780, z= 40 – 45 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, mitattu kartasta
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	80x50 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 2,25 km eteläkaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Pusulanjärvi/Seppälä
Tila	540-453-7-7 Pieti
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 2.5.2007
Löydöt	KM 36675 kvartsia
Karttaotteet	Pk 202312 Pusula 1:20 000, sivu 91
Kuvat	f 143977, dia 60448

KOHDEKuvaus

Kivikautinen asuinpaikka Pusulanjärven itärannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Asuinpaikka sijaitsee Pusulanjärven kaakkoiskulmalla Hirvijoen suun pohjoispuolella, noin 300 metriä joen suusta koilliseen. Maasto on jyrkähköä hiekaista peltorinnettä, joka laskee lounaaseen järveen. Ympäriällä kasvaa mäntymetsää. Pellon pohjoislaidalla on taloja.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Asuinpaikka löytyi Pusulanjärven ranta-alueita tarkastettaessa. Pellossa erottuu jyrkkä ylempi törmä ja loivempi alempi, jolta löydöt ovat peräisin. Myös historiallisen ajan järven laskun aiheuttama rantavalli näkyy alinna. Löytöjä oli näkyvissä alemmalla törmällä siellä täällä koko pellon alueella. Asuinpaikka on rajattu peltoon, mutta voi maaston mukaan olla laajempikin. GPS-mittaukset löytöalueesta: eteläraja 6708551/3334798, pohjoisraja 6708607/3334744.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Lauri, Hirvi

8. Wallinmaa UUSI 100008359**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	202312 Pusula
Koordinaatit	6711154/3333113, z= 42,5 – 45 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	50x30 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 1,2 km länsiluoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Pusulanjoki/Hauhula
Tila	540-405-1-5 Wallinmaa
Lisätietoja	maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– Pusulan museo, kivikirves

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 15 ja 24 5.2007
Löydöt	KM 36676 kvartsia
Karttaotteet	Pk 202312 Pusula 1:20 000, sivu 91
Kuvat	f 143988,143990, dia 60459

KOHDEKuvaus

Kivikautinen asuinpaikka Pusulanjoen laaksossa.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Asuinpaikka sijaitsee Pusulanjärven pohjoispuolella, noin kilometrin järvestä pohjoisluoteeseen, Pusulanjoen länsirannalla. Paikka on Töllin kylän eteläpuolella olevan mäkialueen eteläpäässä lounaaseen laskevassa peltorinteessä. Mäen eteläisin kärki on pieni metsäsaareke, jossa on hiekkakuoppa. Asuinpaikka on saarekkeen luoteiskulmalla. Sen alapuolella on laakson pohja, jossa pieni Kilpiönjoki virtaa Pusulanjokeen.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Pusulan museo, kivikirves. Löytänyt mv. Tapio Lamminen kesällä 1960 Töllin kylän Jokelan tilan maalta ojan kaivuussa noin 0,5 m syvyydestä savesta. Löytöpaikka on entistä rantatörmää noin 1 km Pusulan järvestä.

Tarkastus: Asuinpaikka löytyi Pusulanjoen laakson peltoja tarkastettaessa. Myöhemmin maanomistajan kanssa keskustellessa selvisi, että Pusulan museossa oleva kivikirves on löytynyt ilmeisesti juuri tästä paikasta. Museolla käydessä kyseistä esinettä ei sieltä kuitenkaan löytynyt, joten sen nykyinen sijainti on epäselvä (ks. myös kohde Pusulan museo). Löytöjä, hyvälaatuisia kvartsi-iskoksia oli näkyvissä runsaasti koko muokatulla pellon alueella noin 50 metrin matkalla metsäsaarekkeen luoteispuolella törmän puolivälistä sen päälle. Tästä pohjoiseen pelto olikin heinällä. Metsäsaarekkeen hiekkakuopassa ei näkynyt mitään, mutta asuinpaikka voi olla laajempikin kuin muokatun pellon alue. GPS-mittaukset löytöalueelta: eteläraja 6711132/3333118, pohjoisraja 6711167/3333077.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Roomanmäki, Soukoonmäki

9. Roomanmäki **UUSI 100008360**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	202312 Pusula
Koordinaatit	6711632/3332628, z= 45 – 50 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	30x20 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pinta-työt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 1,9 km luoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Hattula
Tila	540-404-3-5 Takamaa
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 16.5.2007
Löydöt	KM 36677 kvartsia
Karttaotteet	Pk 202312 Pusula 1:20 000, sivu 91
Kuvat	f 143989, dia 60460

KOHDEKUVAUS

Kivikautinen asuinpaikka Pusulanjärven pohjoispuolella Kilpiönjoen laakson pohjoisreunalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Asuinpaikka sijaitsee Pusulanjärven pohjoispuolella Kilpiönjoen laakson pohjoisreunalla, Roomanmäen kaakkoisrinteessä. Maasto on etelään laaksoon laskevaa hiesupeltoa. Mäellä kasvaa metsää. Maaperä on pellon ylälaidassa hieman kivisempi. Pieni Kilpiönjoki laskee Pusulanjokeen.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria:–

Tarkastus: Pusulanjärven pohjoispuolisia peltolaaksojen reunoja tarkastettaessa löytyi muutama kvartsi-iskos Roomanmäen eteläsyryltä parinkymmenen metrin päässä toisistaan. Pelto oli kuiva ja lanattu, olosuhteet pintapöimintään eivät olleet kovin hyvät. Hyvän maaston takia paikka merkittiin kuitenkin asuinpaikaksi. Samalta rinteeltä 700 metriä kaakkoon löytyi Wallinmaan asuinpaikka.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Wallinmaa

10. Isoniittu UUSI 100008361**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6706346/3337350, z= 47,5 – 50 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	60x30 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 5,5 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Hirvijoki/Mäntsälä
Tila	540-437-1-207 Mänsä
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 4.5.2007
Löydöt	KM 36678 kvartsia
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 103
Kuvat	f 143980, dia 60451

KOHDEKUVAUS

Kivikautinen asuinpaikka Hirvijoen laaksossa.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Asuinpaikka sijaitsee Hirvijoen laaksossa kallioisesta Hemminginmäestä 400 metriä pohjoiseen. Hirvijoki tekee Hemminginmäen kohdalla jyrkän mutkan pohjoisesta länteen. Asuinpaikan maasto on kaakkoon kohti jokea laskevaa peltorinnettä, jossa erottuu vanhoja rantaterasseja. Ylhäällä pellolla maaperä on hiekkainen, alempana hiesua.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria:–

Tarkastus: Asuinpaikka löytyi Hirvijoen laakson peltorinteitä pintapoimittaessa. Lähialueelta löytyikin useita paikkoja ja maaston perusteella niitä voisi olla vielä lisääkin. Jokilaakson tasangolle, Isoniitulle laskevan alimman rantatörmän rinteestä, peltotien itäpuolelta olkisesta kynnöspellosta löytyi kvartsi-iskoksia. Myös historiallisen ajan materiaalia oli näkyvissä jonkin verran. GPS-mittaukset löytöalueen rajoista: eteläraja 6706341/3337346, pohjoisraja 6706375/3337348.

Hemminginmäen kallioissa oli kvartsisuonia ja pellossa näkyi kallion alla kvartsin kappaleita, jotka eivät kuitenkaan näyttäneet isketyiltä. Joki kulkee kapeikosta Hemminginmäen länsipuolella (silta). Tästä kohtaa on löytynyt kivikirves, Heikkilä 2.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Hirviuha, Höysi, Heikkilä 2, Vanha-Sippola 3

11. Varvari UUSI 100008362**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	202410 Hyrkkölä
Koordinaatit	6719200/3334830, z= 87,5 – 90 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, arvioitu kartasta
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	85x50 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 8,5 km pohjoiseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Tarkeelanjärvi/Hyrkkölä
Tila	540-411-7-100 Varvari
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 21.5.2007
Löydöt	KM 36679 kvartsia
Karttaotteet	Pk 202410 Hyrkkölä 1:20 000, sivu 94
Kuvat	f 143994, dia 60463

KOHDEKuvaus

Kivikautinen asuinpaikka Varvarinlahden pohjoisrannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Asuinpaikka sijaitsee Tarkeelanjärven länsipäässä Varvarinlahden pohjoisrannalla, Varvarin talosta 400 metriä itään. Lahden pohjoisrantaa kulkee Varvarintie. Asuinpaikka sijaitsee rantapellon itäpäässä tien pohjoispuolella. Varvarinlahden perukkaan laskee pieni Hahlajoki Heinästenjärvestä. Maaperä on kivistä hiesua.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria:–

Tarkastus: Inventoinnissa tarkastettiin Pusulan pohjoisosien järvien rantoja. Pellossa Varvarinlahden pohjoisrannalla näkyi kvartsia tasanteella matalan törmän päällä. Pelto oli oraalla. GPS-mittaus löytöalueen kulmista: pohjoisrajat, länsi 6719212/3334825 ja itä 6719201/3334905; etelärajat, länsi 6719173/3334831 ja itä 6719180/3334913.

Pusulan pohjoisosien järviolueella etsittiin asuinpaikkoja kairaamalla ja vähän myös koekuopittamalla lupaa- van tuntuisia rantapaikkoja, mutta ainoastaan kaksi asuinpaikkaa löydettiin, molemmat pintalöytöinä pellostä (Varvari, Ali-Rytö). Todennäköisesti naapurikuntien löytöjen perusteella asuinpaikkoja pitäisi olla enemmänkin. Hahlajoen pohjoisrantojen pelloista Heinästenjärven itäpäässä ei löytynyt mitään, mutta tarkastetut pelot olivatkin aika korkealla.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä –

12. Ali-Rytö UUSI 100008363**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	asuinpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	202411 Salkola
Koordinaatit	6726477/3330494, z= 117,5 m mpy
Koordinaattiselite	eteläraja, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	40x20 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pinalöydöt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 16,25 km pohjoisluoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Heinjärvi/Karisjärvi
Tila	540-420-21-15 Ali-Rytö
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 23.5.2007
Löydöt	KM 36680 kvartsia
Karttaotteet	Pk 202411 Salkola 1:20 000, sivu 98
Kuvat	f 144415, dia 60465

KOHDEKuvaus

Kivikautinen asuinpaikka Heinjärven pohjoisrannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Asuinpaikka sijaitsee Rydönkylässä Heinjärven Rydönlahden pohjoisrannalla, Ali-Rydön talosta 100 metriä etelään. Paikka on lähellä Someron rajaa. Maasto on hiekkaista kivetöntä rantapelttoa, ylempänä lähempänä taloa kivistä. Pellossa erottuu vanha rantatöyräs (120 m korkeuskäyrä?) erityisesti pellon länsipäässä, mutta löydöt olivat ehkä hieman alempaa ja lähempää rantaa pellon itäreunalta. Rinne laskee loivasti etelään. Pellon pohjoisreunaa kulkee pieni peltotie ja pellon poikki Rydönkyläntie. Järven rannassa on mökkejä.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria:–

Tarkastus: Inventoinnissa tarkastettiin Pusulan pohjoisosien järvien rantoja. Ali-Rydön talon ympäristössä huomio kiinnittyi hienoon hiekkaiseen maaperään ja talon eteläpuolisesta kivettömästä rantapellosta löytyi muutama hyvälaatuinen kvartsi-iskos. Niitä oli kuitenkin hyvin vaikea erottaa kuivasta oraspellosta. Muuta kiveä pellossa ei ollut, jonkin verran punasavikeramiikkaa kylläkin. Pienehkö löytöalue rajattiin pinalöytöjen mukaan GPS-mittauksella: pohjoisraja 6726495/3330462, eteläraja 6726477/3330494.

Pusulan pohjoisosien järvalueella etsittiin asuinpaikkoja kairaamalla ja vähän myös koekuopittamalla lupaa- van tuntuisia rantapaikkoja, mutta ainoastaan kaksi asuinpaikkaa löydettiin, molemmat pinalöytöinä pellostä (Varvari, Ali-Rytö). Todennäköisesti naapurikuntien löytöjen perusteella asuinpaikkoja pitäisi olla enemmänkin. Rydönkylän länsipuolella on tasaista hiekkaista mäntykangasta, joka jatkuu Someron puolelle. Heinjärven pohjoisranta on rakennettu täyteen mökkejä.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä Syrjälä 1, Uustalo

IRTOLÖYDÖT**13. Syrjäla 1****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	202411 Salkola
Koordinaatit	6726520/3332860
Koordinaattiselite	Syrjälän talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 15,75 km pohjoisluoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Kärkölä/Karisjärvi
Tila	Syrjäla
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 2203:721 kiviaseen kappale

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 30.4.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 202411 Salkola 1:20 000, sivu 97
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

KM 2203:721 kiviaseen kappale, Kärkölään saarnahuoneen tyköä Syrjälän maalta järven rannasta löytyy. Toimitettu museoon 4.5.1883.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Löytöpaikka sijaitsee Pusulan pohjoisosassa Kärkölään kylässä. Syrjälän talo on Kärköläntien varressa lähes kirkkoa vastapäätä. Peruskartasta arvioitiin, että kiviesineen löytöpaikka voisi olla talon kaakkoispuolella Saloveden rannassa. Saloveden korkeus on 117,3 m mpy.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Löytöpaikka ei pystytty selvittämään tarkemmin. Läheisten järvien rantoja tarkastettiin. Saloveden rannasta Rauhalan maalta löytyi kvartsi-iskos, ks. Rauhala. Tämä on Pusulan pohjoisimpia kivikautisia löytöjä. Niiden perusteella pohjoisilta järviltä olisi vielä mahdollista löytää uusia asuinpaikkoja.

Lähilöytöjä Uustalo, Rauhala, Ali-Rytö

14. Uustalo ei numeroa**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	202411 Salkola
Koordinaatit	–
Koordinaattiselite	–
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 15,75 km pohjoisluoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Kärkölä
Tila	Uustalo
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 2203:722 kourutaltoa

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 30.4.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	–
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

KM 2203:722 kourutaltoa Kärkölän kylästä Uustalon pellostä löytyy. Toimitettu museoon 4.5.1883.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Löytöpaikka sijaitsee Pusulan pohjoisosassa Kärkölän kylässä. Uustaloa ei löydetty kartan tai kylän taloluettelon avulla. Myllymäen torppa –kirjassa mainitaan kuitenkin Uudentalon eli Uudenkylän uudistila (sivu 8), joka sijaitsee peruskartan mukaan Kärkölän kirkosta 1,5 km koilliseen Uudenkylänlammin eteläpuolella.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Uustalon sijaintia ei saatu varmistettua. Läheisten järvien rantoja tarkastettiin. Saloveden rannasta Rauhalan maalta löytyi kvartsi-iskos, ks. Rauhala. Tämä on Pusulan pohjoisimpia kivikautisia löytöjä. Niiden perusteella pohjoisilta järviltä olisi vielä mahdollista löytää uusia asuinpaikkoja.

Lähilöytöjä Syrjälä, Rauhala, Ali-Rytö

15. Seppälä **1000008365**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 2
Peruskartta 202410 Hyrkkölä
Koordinaatit 6715680/3332170
Koordinaattiselite Seppälän talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 5,5 km luoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Herrala
Tila Seppälä
Lisätietoja maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 2203:723 tasataltan katkelma, KM 2203:724 kourutalilta

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 18.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 202410 Hyrkkölä 1:20 000, sivu 93
Kuvat –

KOHDEKUVAUS

KM 2203:723 tasataltan katkelma, Herralan kylästä Seppälän talosta pellostä löytyy.
 KM 2203:724 kourutalilta, Herralan kylästä Seppälän talon torpparin pellostä löytyy. Toimitettu museoon 4.5.1883.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Löytöpaikka sijaitsee Herralan kylässä. Seppälän talo (peruskartassa Seppä) on Hyrkköläntien ja Suorannantien risteyksessä. Talon eteläpuolella virtaa pienessä laaksossa Kouhinoja. Ojan varressa on peltoja.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Maanomistaja kertoi, että peltoja on useita laajalla alueella. Löytöpaikkaa ei pystytty varmistamaan. Talon läheisiä oraspeltoja pintapoimittiin. Mitään esihistoriallista ei näkynyt. Paikka on paljon Etelä-Pusulan varsinaisia peltoaukeita korkeammalla (noin 90 m mpy), mutta pienen Löyttyjärvestä Pusulanjokeen vievän vesireitin varressa.

Lähilöytöjä Kontturi

16. Kontturi 1000008366

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
 Ajoitus kivikautinen
 Lukumäärä 1
 Peruskartta 202410 Hyrkkölä
 Koordinaatit 6715740/3332200
 Koordinaattiselite Kontturin talon sijainti, mitattu peruskartasta
 Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
 Etäisyystieto Pusulan kirkosta 6 km luoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Herrala
 Tila Kontturi
 Lisätietoja maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 2203:725 kivikirves

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 18.5.2007
 Löydöt –
 Karttaotteet Pk 202410 Hyrkkölä 1:20 000, sivu 93
 Kuvat –

KOHDEKuvaus

KM 2203:725 kivikirves Herralan kylästä Kontturin talosta pellostä löytyy. Toimitettu museoon 4.5.1883.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Löytöpaikka sijaitsee Herralan kylässä. Kontturin talo on Hyrkköläntien ja Suorannantien risteuksen pohjoispuolella. Talon eteläpuolella virtaa pienessä laaksossa Kouhinoja. Ojan varressa on peltoja.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Maanomistaja kertoi, että peltoja on useita laajalla alueella. Löytöpaikkaa ei pystytty varmistamaan. Talon läheisiä oraspeltoja pintapöimittiin. Mitään esihistoriallista ei näkynyt. Paikka on paljon Etelä-Pusulan varsinaisia peltoaukeita korkeammalla (noin 90 m mpy), mutta pienen Löyttyjärvestä Pusulanjokeen vien vesireitin varressa.

Lähilöytöjä Seppälä

17. Pusula kl ei numeroa

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
 Ajoitus kivikautinen
 Lukumäärä 3
 Peruskartta –
 Koordinaatit –
 Koordinaattiselite –
 Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
 Etäisyystieto –

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Pusula
 Tila –
 Lisätietoja –

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 2218:50 tasataltta, KM 2726:33 kourutaltan katk., KM 6651:2 kourutaltta

INVENTOINTI

Aika –
 Löydöt –
 Karttaotteet –
 Kuvat –

KOHDEKUVAUS

KM 2218:50 tasataltta, Pusulan kappelista. Toimitettu museoon 29.5.1883
 KM 2726:33 kourutaltan katk. löytöpaikka ilmoittamaton. Toimitettu museoon 1889.
 KM 6651:2 kourutaltta, Talollinen Arvid Heliniltä 26.6.1914 lunastetut esineet. Löytöpaikka tuntematon.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Irtolöytöjä, joiden löytöpaikkaa ei voi enää saada selville.

Kohteen kuvaus

Tarkastus:–

Lähilöytöjä –

18. Alitalo **1000008367**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 202410 Hyrkkölä
Koordinaatit 6714380/3332440
Koordinaattiselite Alitalon talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 4,25 km luoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Hattula
Tila Alitalo
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 2218:65 vasarakirveen katkelma

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 18.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 202410 Hyrkkölä 1:20 000, sivu 93
Kuvat –

KOHDEKUVAUS

KM 2218:65 vasarakirveen katkelma, saatu 23.11 1867 Alitalon rusthollista, jossa se oli muutama vuosi sitä ennen pellosta löydetty. Toimitettu museoon 29.5.1883.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Löytöpaikka sijaitsee Hauhulan ja Hattulan kylien rajalla Pusulanjoen varressa. Alitalo sijaitsee Hauhulan tien pohjoislaidalla, hieman Vinkiäntiestä itään. Talon eteläpuolella on loivasti kohti jokea laskeva laaja peltorinne, josta löydön voisi arvella olevan peräisin.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Pusulanjoen vartta pintapoimittiin Hauhulan, Hattulan ja Marttilan kylien alueella, keskittyen erityisesti pellossa erottuviin kumpareisiin muokatuilla pelloilla. Laaja lupaavalta vaikuttanut alue jäi kuitenkin löydöttömäksi. Alueelta ei myöskään ole kovin monia aikaisempia irtolöytöjä. Ehkä korkeus 60 – 70 m mpy ei ole paras mahdollinen asuinpaikkojen löytämiselle.

Lähilöytöjä Rauhaniemi, Seppälä, Kontturi

19. Alenius 100008368**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6708070/3337920
Koordinaattiselite	Aleniuksen talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 4,5 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Hirvijoki
Tila	Alenius
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 2218:66 kivitaltta

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 4.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 103
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

KM 2218:66 kivitaltta, saatu 23.11. 1867 Hirviön (Hirvijoen?) kylästä torppari Aleniukselta. Toimitettu museoon 29.5.1883.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Aleniuksen talo sijaitsee Hirvijoentien varressa Pikkujoen itärannalla noin 100 metriä joesta itään. Talon sijainnin kertoi Mäen talon isäntä lähistöltä. Kivitaltan löytöpaikasta ei kuitenkaan ole mitään tietoja, sen voi kuitenkin olettaa olevan jostain Hirvijoen kylästä.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Hirvijoen rantapeltoja pintapoisesti ja löydettiin useita kivikautisia asuinpaikkoja.

Lähilöytöjä Isoniittu, Hirvihuhta, Höysi

20. Uusitalo **1000008369**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 204102 Koisjärvi
Koordinaatit 6702362/3337370
Koordinaattiselite Uusitalon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 9 km eteläkaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Koisjärvi/Mäkkylä
Tila Uusitalo
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 2218:67 tasataltta

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 204102 Koisjärvi 1:20 000, sivu 100
Kuvat –

KOHDEKUVAUS

KM 2218:67 tasataltta, saatu 23.11 1867 Mäkkylän kylästä Uudentalon rusthollista, jonka maalta se sanottiin löydetyksi, metsästä kuusen alta. Toimitettu museoon 29.5.1883.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Uusitalo sijaitsee Koisjärven pohjoisrannalla aivan Pusulan etelärajalalla. Koisjärven itäpäähän laskee pieni Koisjärvenoja. Talon ympäristössä on rantapeltoa. Löytö on kuitenkin peräisin jostain muualta "metsästä". Läheisessä Horjun talossa kerrottiin, että myös Uusitalo on sijainnut ennen isoajakoa samalla mäellä kuin kylän muut talot nykyisestä paikastaan noin 500 m itään. Uusitalosta 600 metriä koilliseen sijaitsee Raatilan kivikautinen asuinpaikka. Koisjärven ympäristössä Nummen puolella on runsaasti esihistoriallisia kohteita.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Löytöpaikasta ei saatu lisätietoja.

Lähilöytöjä Raatila, Koisjärven kylä, Vesikkala

21. Vesikkala 100008370

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 2
Peruskartta 204102 Koisjärvi
Koordinaatit 6702533/3338670
Koordinaattiselite Vesikkalan talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 9,5 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Koisjärvi
Tila Vesikkala
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 2218:68 kivikirves, KM 6588 kourutalilta

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 204102 Koisjärvi 1:20 000, sivu 100
Kuvat –

KOHDEKUVAUS

KM 2218:68 kivikirves, Koisjärven kylän Vesikkalan rusthollista, missä se oli metsästä löydetty. Toimitettu museoon 29.5.1883.

KM 6588 kourutalilta, löytänyt työmies Gustaf Lantti Koisjärven kylän Vesikkalan talon maalta. Myyty museolle 19.3.1914.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Vesikkalan talo sijaitsee Koisjärven kylässä Retlahdentien ja Suomalantien risteyksessä. Talon ympäristössä on peltoja Koisjärvenojan laaksossa. Hiidenvesi on vain puolentoista kilometrin päässä idässä.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Inventoinnin aikaan Vesikkalan talossa ei käyty, koska ei arveltu saavan vanhoista löydöistä mitään uutta tietoa. Lähiympäristön peltoja pintapoisesti etelästä aivan Pusulan entiseltä rajalta Kyynäräjärveltä Koisjärvenojaa kohti Vörlön kylää. Muutama kvartsi löytyi kilometrin Vesikkalan talosta koilliseen Koisjärvenojan itärannan peltokumpareelta, ks. kohde Mesiäinen. Alueen irtolöydöt ja Nummen puolen muut muinaisjäännökset antavat olettaa, että alueella on vielä löytämättömiä kohteita.

Lähilöytöjä Mesiäinen, Vörlö, Raatila, Uusitalo

22. Suomela kl 1 ei numeroa**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	–
Koordinaattiselite	–
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta noin 5 km itään (Suomelan kylä)

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Suomela
Tila	–
Lisätietoja	–

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 2218:89 oikokirves

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 14.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	–
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

KM 2218:89 oikokirves, saatu eräästä torpasta Suomelan kylästä, josta se oli pellostä löydetty. Toimitettu museoon 29.5.1883.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Suomelan kylä sijaitsee Hirvijoen laaksossa Hirvijoen kylän pohjoispuolella. Maasto on kumpareista ja saarekkeista peltolaaksoa noin 60 m mpy korkeudella. Laakso jatkuu vielä itään kohti Ikkalan kylää.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Suomelan kylästä tunnetaan muutamia kivikautisia irtolöytöjä, mutta asuinpaikkoja sieltä ei onnistuttu inventoinnissa löytämään. Maasto on kyllä oikein hyvän näköistä, laakson reunoilla on useita lupaavia "niemiä ja saaria", kumpareita pellossa. Irtolöydöt näyttävät sijoittuvat 60 m mpy käyrän tuntumaan, mutta vain yksittäisiä kvartsi-iskoksia löydettiin tältä korkeudelta, ks. kohteet Alanko ja Alppila. Olosuhteet olivat huonot. Pellot olivat kuivia ja juuri kylvettyjä.

Lähilöytöjä Jaakkola, Luhtaanmäki, Alanko, Alppila

23. Lauri **100008371**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 2
Peruskartta 204103 Ikkala
Koordinaatit 6708260/3335260
Koordinaattiselite Laurin talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 2,5 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Seppälä
Tila 540-453-2-8 Lauri
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 2218:90 kivikirves

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 2.5.2007
Löydöt KM 36688 kiviesine, kvartsia
Karttaotteet Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 91
Kuvat f 143976, dia 60447

KOHDEKUVAUS

KM 2218:90 kivikirves, saatu Seppälän kylästä ja Laurin talosta. Toimitettu museoon 29.5.1883.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Kivikirveen löytöpaikka on tuntematon. Laurin talo sijaitsee Pusulanjärven kaakkoisrannalla Hirvijoen ja Kaukelantien välissä. Talo sijaitsee korkealla rinteellä ja pellot sen alapuolella jokilaaksossa. Peltorinne laskee lounaaseen. Maaperä on hietaa.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Laurin talossa ei ollut ketään paikalla, eikä vanhasta löydöstä voitu kysellä lisätietoja. Hiekkaisia rantapeltoja pintapoimittiin talon lounaispuolella. Laurin maalla pelto oli olkinen ja siinä näkyi tiiltä yms. historiallisen ajan jätettä. Pienen peltosaarekkeen ja joen välissä olevalta hyvin matalalta kumpareelta löytyi kiihlamainen kiviesine KM 36688:1, mutta mitään muuta esihistorialliselta vaikuttavaa siinä ei näkynyt. GPS-mittaus löytöpaikasta 6707982/3335043, z= 47,5. Löytöpaikka on noin 300 metriä Laurin talosta lounaaseen. Pintapoimintaa jatkettiin tästä ylärinteeseen pohjoiseen korkeammalle törmälle, jossa pelto kasvi jo pitkää orasta. Tämä pelto on Markun tilan puolella. Hiekkaisessa peltorinteestä löytyi yksi kvartsi-iskos noin 200 metriä pohjoiseen kiviesineen löytöpaikasta ja hieman korkeammalta rinteestä. GPS-mittaus kvartsin löytökohdasta 6708209/3335061. Jossain tässä Hirvijoen suun itäpuolella on todennäköisesti kivikautinen asuinpaikka, ehkäpä rinteessä, josta kvartsi-iskos löytyi, mutta toistaiseksi se on tarkemmin paikallistamatta ja rajaamatta.

Lähilöytöjä Hirvi, Sannanpelto

24. Koisjärvi kl ei numeroa

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 204102 Koisjärvi
Koordinaatit –
Koordinaattiselite –
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta noin 9 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Koisjärvi
Tila –
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 2218:146 kourutaltoa

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet –
Kuvat –

KOHDEKUVAUS

KM 2218:146 kourutaltoa, ostettu huutokaupasta Koisjärven kylästä. Toimitettu museoon 29.5.1883.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Koisjärven kylä sijaitsee Pusulan etelärajalla Hiidenveden länsipuolella. Alueelta tunnetaan useita kiinteitä muinaisjäännöksiä ja irtolöytöjä.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Koisjärven kylän peltoja pintapoisesti, ks kohde Raatila.

Lähilöytöjä Raatila, Uusitalo, Wesikkala; Mesiäinen

25. Vanhala ei numeroa**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	–
Koordinaattiselite	–
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta noin 8 km itäkoilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Ikkala
Tila	Vanhala
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 2218:161 tasatalta

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 15.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	–
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

KM 2218:161 tasatalta, saatu itselliseltä Vanhalalta Ikkalan kylästä.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Ikkalan kylä sijaitsee Pusulan itäosassa Karkkilan rajalla. Ikkalan kylän eteläpuolella on laaja kumpuileva peltoaukea Hirvijoen ”latvavesillä”. Alue on keskimäärin yli 60 m mpy korkeudella. Vain kapea hiekkanutmi erottaa Hirvijoen laakson toisesta samansuuntaisesta laaksosta sen itäpuolella. Ikkalan kylän pohjoispuolella maasto muuttuu selvästi. Viljelyaukeat vähenevät ja maasto muuttuu kallioiseksi metsämaaksi.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Inventoinnissa pintapoisesti kylän laajoja peltoja sopivaksi katsotuista kohdin. Maaperä oli usein paikoin hyvä, hiekkainen ja vanha rantatörmä erottui noin 60 m mpy korkeuskäyrällä. Kuitenkin laaksoa pohjoiseen päin mentäessä irtolöydötkin vähenevät ja asuinpaikkoja on yhä vaikeampi löytää. Ikkalan kylän eteläpuolisesta laakson perukasta löytyi vain muutama kvartsi, toinen kohteessa Alanko oli kuitenkin yksittäinen kvartsikaavin. Ikkalasta etelään kulkee myös muita laaksoja. Myös näitä tarkastettiin. Niiden pohjalla virtaa vain mitätön oja kuten Taustassa Niinistönoja. Tämän korkeus on jo eteläosissaan 60 m mpy, pohjoisosissaan ja 80 m mpy. Nämä alueet jäivät vielä aivan löydöttömiksi.

Lähilöytöjä Alppila, Alanko

26. Hirvi **100008372**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus esihistoriallinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 202312 Pusula
Koordinaatit 6708120/3334010, z= 45 m mpy
Koordinaattiselite Hirven talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 2,6 km etelään.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Seppälä
Tila 540-453-6-47 Hirvi
Lisätietoja maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 2726:34 pyöreä kivi

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 2.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 202312 Pusula 1:20 000, sivu 91
Kuvat –

KOHDEKuvaus

KM 2726:34 pyöreä kivi, ympyriäiseksi sekä kummaltakin puolelta kupuriaiseksi hiottu kivi, saatu Seppälän kylän Hirven talosta 1889.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Myös esineen esihistoriallisuus on epävarma. Hirven talo sijaitsee Pusulanjärven etelärannalla, Seppälänsalmen itäpuolella. Salmen eteläpäästä Pusulanjoki jatkaa matkaansa etelään. Seppälän kylän itäpuolelle laskee myös Hirvijoki. Seppälänsalmen itäranta on korkean kumpareen muodostama niemi.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Talossa ei tiedetty pyöreästä kivistä mitään. Talon luoteispuolisia Seppälänsalmen rantapeltoja pintapoimittiin. Kynnöspellossa näkyväisyys oli hieman huono. Muutama epämääräinen kvartsin kappale nähtiin, niitä ei talletettu (ei GPS-mittausta). Seppälänsalmen vastarannalla löydettiin uusi asuinpaikka, Seppälänsalmi.

Viereisessä Ollin talossa kerrottiin, että Seppälänmäellä olisi jokin kivikehä, ”kärjäympyrä”. Sitä ei kuitenkaan etsiskelty, koska talossakaan ei tiedetty siitä tarkempaa sijaintia.

Lähilöytöjä Seppälänsalmi, Lauri

27. Vanha-Sippola 1 100008373**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6705230/3336570, z= 65 m mpy
Koordinaattiselite	Vanha-Sippolan talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 6 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Kaukela
Tila	540-421-2-28 Vanha-Sippola
Lisätietoja	maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 2726:35 tasataltta

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt	KM 36689 pieni kivialtta?
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 103
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

KM 2726:35 tasataltta, saatu Kaukelan kylän Sippolan talosta 1889.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Vanha-Sippolan talo sijaitsee Kaukelan kylän keskellä Hakulantien ja Maikantien risteuksen pohjoispuolella. Kylä on pohjoiseen kohti Hirvijoen laaksoa ulottuvalla harjanteella Somerontien varressa noin kuusi kilometriä Turuntiestä pohjoiseen. Kylän länsipuolella on notkelma ja eteläpuolella kapea Ruutinlampi.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Talon isäntä oli kiinnostunut tilan alueelta löydetyistä muinaisesineistä ja otti itsekin tiedot ylös vanhoista löydöistä. Talosta voitiin vielä kertoa joitain löytöpaikoiksi mainittujen peltojen sijainnista, mutta tästä nimenomaisesta esineestä ei tarkempia tietoja ole. Talon peltoja on myös kylän eteläpuolella Ruutinlammen rannalla. Talon lähiympäristön peltoja tarkastettaessa löytyi noin 200 metriä talosta pohjoiseen läheltä Somerontietä muokatusta pellostä mahdollisesti esihistoriallinen kiviesine. Kyseessä on pieni pehmeästä liuskeesta tehty talttamainen esine, jossa vain terä on hiottu. GPS-mittaus löytöpaikalta 6705514/3336637, z= 65 m mpy. Somerontien pohjoispuolella näyttäisi olevan varsinainen rantatörmä, mutta tällä alueella pellot olivat niin tiiviillä sängellä tai kesannolla, että mitään havaintoja ei voitu tehdä.

Vanha-Sippolan maalta on löytynyt myös muita kiviesineitä, ks. Vanha-Sippola 2 ja 3. Niiden sijainti on paremmin tiedossa pellon nimen tarkkudella, joten ne on luetteloitu erillisiksi kohteiksi. Kylästä on useita irtolöytöjä suhteellisen pieneltä alueelta, joten luusi sieltä asuinpaikankin löytyvän.

Lähilöytöjä Heikkilä 1, Vanha-Sippola 2 ja 3, Kauhala

28. Kyöppeli **1000008374**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 202312 Pusula
Koordinaatit 6709490/3333100, z= 45 m mpy
Koordinaattiselite Kyöppelin talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 1,8 km lounaaseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Hyönölä
Tila 540-414-4-16 Kyöppeli
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 3209:3 tasatalta

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 2.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 202312 Pusula 1:20 000, sivu 91
Kuvat –

KOHDEKuvaus

KM 3209:3 tasatalta, löytänyt torppari Karl Stigell Hyvilän Kyöppelin talon pellostä. Toimitettu museoon 25.1.1896.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Kyöppelin talo sijaitsee mäenkumpareella peltojen keskellä Alikylässä Pusulanjärven länsirannalla. Kyöppelintie kaartaa talon ohitse.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Inventoinnissa tarkastettiin kylämäen ympärillä olevia peltoja, missä niitä oli muokattuna. Lähinnä tarkastettua tuli aivan rantavyöhykkeen jyrkähkö rinne ja kylän eteläpuolinen pelto. Pellossa oli erilaista historiallisen ajan materiaalia, kuten tiiltä ja lasia mutta ei mitään esihistoriallista. Ainoat kvartsilöydöt alueelta olivat mäestä noin kilometrin kaakkoon, ks. Seppälänsalmi.

Lähilöytöjä Ali-Koikka, Seppälänsalmi, Soukoonmäki

29. Syrjälä 2 ei numeroa**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	202411 Salkola?
Koordinaatit	–
Koordinaattiselite	–
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	–

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Kärkölä?
Tila	Syrjälä
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 3209:5 reikäkivi

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 30.4.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	–
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

KM 3209:5 reikäkivi, löytänyt renki H. G. Wiik Syrjälän majatalon torpasta. Toimitettu museoon 25.1.1896.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Kyseessä saattaa olla Kärkölän Syrjälä, ks kohde Syrjälä 1.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Katso kohde Syrjälä 1.

Lähilöytöjä ?

30. Jaakkola **100008375**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 204103 Ikkala
Koordinaatit 6710180/3339720, z= 67,5 m mpy
Koordinaattiselite Sepän torpan arvioitu sijainti, mitattu kartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 5,25 km itään.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Suomela
Tila (540-457-2-31 Mikkola)
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 3929:4 kivikirves

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 14.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 101
Kuvat –

KOHDEKUVAUS

KM 3929:4 kivikirves, löytänyt torppari Elias Ekholm Sepäntorpan pellostä Suomelan kylän Jaakkolan talon maalta. Lunastettu museolle 18.2.1901.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Sepän torppa on sijainnut ilmeisesti Yli-Jaakkolan talosta noin 400 metriä koilliseen. Maasto on Hirvijoen laakson yläjuoksua, laakson eteläreunalla oleva kumpare, jonka päällä torppa on ehkä ollut. Ympäristö on peltoa.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Ari Siiriäinen on merkinnyt Nummen inventointikertomuksen karttaliitteeseen merkin tälle kohtaa nimellä Sepän torppa. Mistä tieto on peräisin, ei ole tietoa. Yli-Jaakkolan talossa ei tavattu ketään. Kyseistä kumpareta ja sen aika jyrkästi puroon laskevia rinteitä pintapoisesti, mutta mitään ei löytynyt. Suomelan kylässä tarkasteltiin peltoja myös Ali-Jaakkolan ympäristössä ja etelään viettävillä rinteillä Pusulantien pohjoispuolella. Olosuhteet olivat huonot. Pellot olivat kuivia ja juuri kylvetyt.

Lähilöytöjä Luhtaanmäki

31. Suomela kl 2 **ei numeroa**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 204103 Ikkala
Koordinaatit –
Koordinaattiselite –
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta noin 5 km itään (Suomelan kylä)

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Suomela
Tila –
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 3929:5 kivikirves

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 14.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet –
Kuvat –

KOHDEKuvaus

KM 3929:5 kivikirves, löytänyt työmies J. Sundell Suomelan kylän Hantaantalon pellosta. Lunastettu museolle 18.2.1901.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. "Hantaantaloa" ei tunnettu missään, missä sitä kylässä kyseltiin.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Katso Suomela 1.

Lähilöytöjä Suomela 1, Jaakkola

32. Kauhala **100008376**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 3
Peruskartta 204103 Ikkala
Koordinaatit 6704480/3336620, z= 72,5 m mpy
Koordinaattiselite arvioitu löytöpaikka, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 6,75 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Kaukela
Tila 540-421-2-28 Vanha-Sippola
Lisätietoja Kauhalan maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 4288:1-3 tasa- ja kourutaltat

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 18.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 100
Kuvat f 143991, dia 60461

KOHDEKUVAUS

KM 4288:1-3 tasa- ja kourutaltat, löytyneet Kaukelan kylän Seppälän talon kivipellosta perunaa kaivaessa. Lunastettu valtion kokoelmiin 12.10.1903.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Kaukelan kylässä Vanha-Sippolan talossa kerrottiin, että Seppälän talo on aivan naapurissa, peruskartassa nimellä Kauhala. Löytöpaikaksi nimetty Kivipelto on merkitty Ari Siiriäisen Nummen inventointikertomuksen karttaliitteeseen Kaukelan kylän eteläpuolelle Ruutinlammen itärannalle. Muuta tietoa kertomuksessa ei ole. Paikka on länteen viettävää rantapeltoa noin 700 metriä talosta etelään. Vanhassa peruskartassa paikalla on oja, joka nyttemmin on salaojitettu. Lammen korkeus on 66 m mpy.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Ruutinlammen itäpuolinen pelto on nykyisin Vanha-Sippolan maata ja talossa käytiin kyselemässä useista peltojen nimistä, joista kiviesineitä on tilan alueelta löytynyt. Lisätietoja ei saatu, joten luotettiin Siiriäisen karttamerkkeihin. Kuivaa ja kylvettyä peltoa entisen ojan, nykyisen notkelman ympärillä pinta-poimittiin, mutta mitään ei löytynyt. Paikalta kylläkin pitäisi olla löytynyt useita kiviesineitä, joten asuinpaikka-kin voisi olla mahdollinen. Katso myös kohde Vanha-Sippola 2 (Haapapelto).

Lähilöytöjä Heikkilä 1, Vanha-Sippola 1-3

33. Liukas 100008377**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	2
Peruskartta	204201 Karisjärvi
Koordinaatit	6716670/3337490, z= 90 m mpy
Koordinaattiselite	Liukkaan talon arvioitu sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 6,5 km koilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Ahonpää
Tila	540-401-24-0 Kurki?
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 5604:1 reikäkivi, Åbo hist. museum oikokirves

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 15.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204201 Karisjärvi 1:20 000, sivu 105
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

KM 5604:1 reikäkivi, löydetty Ahonpään kylän Liukkaan talon pellosta noin puoli kilometriä talosta länteen (Järvenpellosta?). Lunastettu valtiolle 27.7.1910.
Åbo hist. museum Rätyste, f. 1858 å Liukas hemman i Pusula kapell.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Liukkaan taloa ei enää ole, mutta Pietilän talossa kerrottiin, että se on sijainnut aivan Pietilän naapurissa Ahonpääntien toisella puolella (pohjoispuolella). Paikalla on nykyisin pieni peltosaareke. Diaarissa mainittu löytöpaikka sijaitsee jossain talon länsipuolella, jossa on yhä peltoja. Puoli kilometriä talosta länteen osuisi ehkä Pusulanjoen länsipuolelle, Lintumäen ja Raakiomäen väliseen Niemi-lammen rantapeltoon. Maasto Ahonpään kylässä on Tarkeelanjärven eteläpäästä lähtevän Pusulanjoen "alkupäätä", pientä laaksoa. Tarkeelanjärven korkeus on 83,8 m mpy ja maaston Ahonpään kylän seutuvilla noin 90 – 95 m mpy.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Ahonpään ja Karisjärven kylien alueella ja välillä pellot ovat pienempiä kuin etelämpänä Pusulanjoen laaksossa. Peltoja pintapoimittiin sopivista rinteistä, mutta mitään ei löytynyt. Monet pellot olivat suora-kylvöllä, joten havaintojen teko oli vaikeaa. Ahonpään kylästä tunnetaan muutamia kivikautisia irtolöytöjä, joita ei ole voinut tarkemmin paikallistaa. Tarkeelanjärven pohjoispäästä löydettiin uusi kivikautinen asuinpaikka, Varvari. Asuinpaikkoja siis voi vielä löytää näiltäkin korkeuksilta, mutta ehkä ennemmin järvien rannoilta kuin jokilaaksosta.

Lähilöytöjä Pietilä, Rannanmäkilä, Ahonpää

34. Rannanmäkilä 100008378**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	esihistoriallinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204201 Karisjärvi
Koordinaatit	6717850/3336200, z= 90 m mpy
Koordinaattiselite	Rannan Mäkilän talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 7,25 km pohjoiskoilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Karisjärvi
Tila	540-420-4-51 Rannanmäkilä
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 5604:2 hioinkivi

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 15.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk Pk 204201 Karisjärvi 1:20 000, sivu 105
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

KM 5604:2 hioinkivi, löydetty Karisjärven kylän Harmin talon maalta Rannanmäkelän torpan pellostä tien vierestä. Lunastettu valtion kokoelmiin 27.7.1910. Ajoitus epävarma.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Löytöpaikka sijaitsee Tarkeelanjärven itärannalla Metsäkulman ja Ahonpään kylän välissä. Matkaa Karisjärvelle ja Harmin taloon on noin 2,5 km etelään. Löytöpaikka on mahdollisesti alava lounaaseen laskeva pelto pienessä niemessä Santanummen eteläpuolella, Rannanmäkelän talon vieressä. Tarkeelanjärven korkeus on 83,8 m mpy.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Löytöpaikasta käytiin kyselemässä Harmin talosta, jossa kerrottiin Rannanmäkilän olevan nykyisin kesäpaikkana. Pelto oli nurmena, joten paikalla ei ollut mitään tarkastettavaa. Tarkeelanjärven rantaa kierreltiin paikan ympäristössä, mutta mitään ei löytynyt. Joissain paikoin maaperä näytti olevan hiekkainen. Kauempaa luoteesta Tarkeelanjärven pohjoisrannalta löydettiin uusi kivikautinen asuinpaikka, Varvari.

Karisjärven pohjoisrantaa varsinaisen Harmin talon lähistöllä tarkastettiin myös. Paikalla oli oikein lupaava etelään viettävä loiva peltorinne, mutta olkinen ja suorakylvössä. Täälläkään ei näkynyt mitään. Maaperä oli vähäkivistä savimultaa.

Lähilöytöjä Liukas, Pietilä, Ahonpää

35. Vanha-Sippola 2 100008379**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6705230/3336570, z= 65 m mpy
Koordinaattiselite	Vanha-Sippolan talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 6 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Kaukela
Tila	540-421-2-28 Vanha-Sippola
Lisätietoja	maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 6003:1 kivikirves

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 103
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

KM 6003:1 kivikirves, löytänyt entinen tilallinen Johan Fredrik Nikander Kaukelan kylän Sippolan talon Haapapellolta. Toimitettu museoon 7.2.1912.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Vanha-Sippolan talo sijaitsee Kaukelan kylän keskellä Hakulantien ja Maikantien risteyksen pohjoispuolella. Kylä on pohjoiseen kohti Hirvijoen laaksoa ulottuvalla harjanteella. Myös kylän länsipuolella on notkelma ja eteläpuolella kapea Ruutinlampi.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Talon isäntä oli kiinnostunut tilan alueelta löydetyistä muinaisesineistä ja otti itsekin tiedot ylös vanhoista löydöistä. Talosta voitiin vielä kertoa joitain löytöpaikoiksi mainittujen peltojen sijainnista, mutta tästä nimenomaisesta esineestä ei ole tarkempia tietoja. Talon peltoja on myös kylän eteläpuolella Ruutinlammen rannalla. Myös Kauhalan (Seppälän) Kivipellon löytöpaikka on merkitty Ruutinlammen rannalle Vanha-Sippolan maalle ja aiheutti hieman sekaannusta löytötietoja selvitetäessä. Haapapellon sijainnista ei saatu varmaa tietoa, mutta arveltiin, että sekin voisi olla samalla suunnalla. Ruutinlammen ympäristön tarkastus, ks. Kauhala.

Lähilöytöjä Heikkilä 1, Kauhala, Vanha-Sippola 1 ja 3.

36. Ali-Koikka ei numeroa**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	202312 Pusula
Koordinaatit	6709390/3332940
Koordinaattiselite	Ali-Koikan talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 2 km lounaaseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Hyönölä
Tila	540-414-5-46 Alikoikka
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 6650:1 kourutaltoa

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 2.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	–
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

KM 6650:1 kourutaltoa, löytänyt Manu Nurmi Ali-Koikan talon Koivulan torpan maasta, W viettävältä rinteeltä. Lunastettu museoon 25.6.1914.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Koivulan torpan sijaintia ei saatu selvitettyä. Ali-Koikan talo sijaitsee Pusulanjärven länsirannalla Alikylässä.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Pusulanjärven länsirannan peltojen tarkastus, ks. Kyöppeli.

Lähilöytöjä Kyöppeli, Lintilä, Seppälänsalmi

37. Kuippi 100008380**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 202312 Pusula
Koordinaatit 6708250/3331860, z= noin 60 m mpy
Koordinaattiselite Kuipin pellon keskikoordinaatti, arvioitu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 3,5 km lounaaseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Miemola
Tila 540-433-1-34 Miemola
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 6650:2 poikkikirves

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 24.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 202312 Pusula 1:20 000, sivu 92
Kuvat f 144416, dia 60466

KOHDEKuvaus

KM 6650:2 poikkikirves, löytänyt Henrik Forström Hyönölän kylän Lintilän talon Nybackan torpan Kuipin pellostä. Lunastettu museoon 25.6.1914.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Kuipin pelto sijaitsee entisen Nummen kunnan puolella, Pusulanjärven länsipuolella noin kahden kilometrin päässä järvestä korkeiden Huiskoon- ja Koiranpäänmäkien pohjoispuolella, Miemolan kylässä. Löytö on kuitenkin kirjattu Lintilän talon mukaan Pusulaan. Pellon rinne viettää länteen, sen itäpuolella kulkee pieni Myllyoja, joka laskee Pusulanjokeen. Maaperä on hietaa.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Kuipin pellon kuivia ja kylvettyjä rinteitä pintapoisesti mitään löytämättä. Myöskään Ari Siiriäisen Nummen kunnan inventoinnissa ei ole löytynyt mitään tältä alueelta. Pusulanjärven länsipuoli on hieman korkeampaa kuin esim. pohjoispuoli, josta löytyi useita uusia asuinpaikkoja noin 40 m mpy korkeudelta. Esim. Kuipin pellolla parhaat rantatörmät näyttivät olevan noin 60 m mpy korkeudella.

Lähilöytöjä Niemola?

38. Niemola ei numeroa**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	202312 Pusula?
Koordinaatit	–
Koordinaattiselite	–
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta noin 3,5 km lounaaseen?

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Miemola?
Tila	–
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 6650:3 kourutaltoa

INVENTOINTI

Aika	–
Löydöt	–
Karttaotteet	–
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

KM 6650:3 kourutaltoa, löytynyt Niemolan yksinäistilan Henrik Valleniuksen torpan pellosta kuokittaessa. Lunastettu museoon 25.6.1914.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Koska Pusulassa ei ole kylää nimeltä Niemola, eikä sellaista taloakaan löytynyt taloluettelosta, kyseeseen voisi tulla Nummen kunnan puolella oleva Miemolan kylä.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Miemolan kylän aluetta ei juuri tarkastettu Pusulan inventoinnin yhteydessä. Ari Siiriäisen Nummen kunnan inventoinnissa ei ole löytynyt mitään tältä alueelta. Ks. Kuippi.

Lähilöytöjä Kuippi?

39. Heikkilä 1 1000008381

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 204103 Ikkala
Koordinaatit 6705392/3336438, z= 65 m mpy
Koordinaattiselite arvio löytöpaikasta, GPS-mittaus
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 6 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Kaukela
Tila 540-421-5-40 Heikkilä
Lisätietoja maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 6651:1 kourutaltan katkelma

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 103
Kuvat –

KOHDEKUVAUS

KM 6651:1 kourutaltan katkelma, löydetty Kaukelan Heikkilän Kotopellosta. Lunastettu museoon 26.6.1914.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Heikkilän talo sijaitsee Kaukelan kylän keskellä Hakulantien varressa. Kylä on pohjoiseen kohti Hirvijoen laaksoa ulottuvalla harjanteella Somerontien varressa noin kuusi kilometriä Turuntiestä pohjoiseen. Kylän länsipuolella on notkelma ja eteläpuolella kapea Ruutinlampi. Kotopelto sijaitsee talon länsipuolella. Peltö laskee länteen Hirvijoen laakson eteläreunan ”lahdelmaan”. Maaperä on hiesua.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Talosta kerrottiin Kotopellon sijainti, mutta tarkemmin löytöpaikkaa ei tiedetty. Talon länsipuolista peltoa tarkastettiin, mutta se oli muokkaamaton ja olkinen. Mitään ei löytynyt. Kylästä on useita irtolöytöjä suhteellisen pieneltä alueelta, joten luulisi sieltä asuinpaikankin löytyvän.

Lähilöytöjä Vanha-Sippola 1-3, Kauhala

40. Luhtaanmäki 1000008382

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 204103 Ikkala
Koordinaatit 6710120/3340850, z= 60 m mpy
Koordinaattiselite arvio löytöpaikasta, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 6,5 km itään.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Suomela
Tila 540-457-2-1 Luhtaanmäki
Lisätietoja maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 7017:1 oikokirves

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 14.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 101
Kuvat f 143984, dia 60455

KOHDEKuvaus

KM 7017:1 oikokirves, löytänyt vuonna 1915 Johan Leppänen uutispellosta multamaasta Luhtaanmäen torpan Ryränpellosta. Lunastettu museoon 8.2.1916.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Löytöpaikka sijaitsee Suomelan kylän itäpuolella, Hirvijoen laakson eteläreunalla Luhtaanmäen talosta 100 metriä itäkaakkoon. Maasto on itään laskevaa peltorinnettä. Paikka on Hirvijoen ”latvavesiä”, laakson perukka on tästä hieman itään Ikkalan kylässä. Ympäristössä on useita samantapaisia niemekkeitä ja kumpareita noin 60 m mpy korkeudella aukeassa peltolaaksossa.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Ari Siiriäinen on merkinnyt löytöpaikan Nummen inventointikertomuksen karttaliitteeseen, mutta muuta tietoa siitä ei ole kirjattu. Talosta kerrottiin, että Rydänpelto on talon itäpuolella, jossa on rinteen alla kosteaa maata. Merkki on siis todennäköisesti suunnilleen oikeassa paikassa. Inventoinnin aikaan pelto oli heinällä ja kesannolla, joten mitään havaintoja siitä ei tehty. Luhtaanmäestä noin kilometrin länteen Hirvijoen eteläpuolella on Jaakkolan löytöpaikka, mutta muita löytöjä ei etelärannalta ole. Inventoinnissa löydettiin muutamia uusia kvartsilöytöpaikkoja joen pohjoispuolelta, ks. Alanko, Alppila.

Lähilöytöjä Jaakkola, Alanko, Alppila

41. Vanha-Sippola 3 100008383**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6705780/3337440, z= 45 m mpy
Koordinaattiselite	arvio löytöpaikasta, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulankirkosta 6 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Kaukela
Tila	540-421-2-28 Vanha-Sippola
Lisätietoja	maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 7154 tasatalta

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 103
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

KM 7154 tasatalta, löytänyt torppari Karl Sand hietamaasta, joka viettää etelään, Vanhan-Sippolan talon Karpin pellostä. Lunastettu museolle 16.10.1916.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Löytöpaikka sijaitsee Hirvijoen varressa kallioisen Hemminginmäen päässä, jossa Hirvijoki tekee mutkan pohjoisesta länteen, joen pohjoisrannalla. Paikka on alavaa multaista peltoa, joka rajoittuu jyrkkään kalliomäkeen. Aivan pellon reunassa on hieman korkeampaa ja hiekkaisempaa maaperää. Tasainen alanko Hirvijoen laaksossa tällä kohtaa näyttää siltä, että se on ollut suhteellisen vähän aikaa sitten vielä vesijättömaana tai jopa järvenä.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Löytöpaikka on merkitty Ari Siiriäisen Nummen inventointikertomuksen karttaliitteeseen, mutta siitä ei ole muuta tietoa. Sippolan talossa ei muistettu missä Karpin pelto on sijainnut, mutta koska läheisen joen ylittävän sillan nimi on Karpin silta, voisi Karpin peltokin olla näillä paikkeilla. Huom! Sillan kohdalta on myös kivikautinen irtolöytö, ks. Heikkilä 2. Pellon pintapoiminnassa ei löytynyt mitään ja paikka onkin hyvin tasainen ja alava, ei törmä. Hemminginmäen kalliossa näkyi kvartsisuonia ja pellossa olikin jonkin verran luontaisesti lohkeillutta kvartsiä. Louhimisen merkkejä ei näyttänyt olevan. Mainittakoon, että Somerolla on ollut lasitehtaita ja Pusulassakin yksi Arimaalla, joten niiden tarpeisiin on voitu louhia kvartsiä. Hemminginmäen pohjoispuolelta löytyi hieman korkeamman rantatörmän päältä uusi asuinpaikka, Isoniittu.

Lähilöytöjä Heikkilä 2, Isoniittu, Hirvihuhka

42. Mölkkäri **1000008384**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 202410 Hyrkkölä
Koordinaatit 6718620/3330380, z= 105 m mpy
Koordinaattiselite Mölkkärin talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 8,75 km luoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Hyrkkölä
Tila 540-411-1-11 Mölkkeri
Lisätietoja maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 9627 vasarakirveen katkelma

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 18.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 202410 Hyrkkölä 1:20:000, sivu 95
Kuvat f 143993, dia 60462

KOHDEKUVAUS

KM 9627 vasarakirveen katkelma, löytänyt talon poika Niilo Mölkkäri Hyrkkölän kylän Mölkkärin talon Mäkipellosta noin 200 metriä talosta. Lunastettu museon kokoelmiin 9.2.1933.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Löytöpaikka sijaitsee Hyrkkölän kylän keskellä, Hyrkköläntien ja Arimaan tien risteyksen länsipuolella ja Pyölinojan pohjoispuolella. Mäkipelto sijaitsee Mölkkärin talon pohjoispuolella jyrkässä länteen laskevassa rinteessä. Maaperä on hiekkaa, kuten muuallakin Pyölinojan varressa. Hyrkkölän kylän pienet pellot sijaitsevat Arimaa-järven ja Heinästenjärven välissä ja ne rajoittuvat pohjoisessa kokonnan poikki kulkevaan itä-länsi –suuntaiseen murroslaakson jyrkänteeseen. Pyölinoja laskee Arimaahan.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Löytöä ei enää muistettu talossa, mutta Kotopellon kerrottiin olevan talon pohjoispuolella mäen länteen laskevassa rinteessä. Pelto oli oraalla ja kuiva, hiekkainen ja kivinen. Siinä näkyi runsaasti historiallisen ajan roskaa, kuten tiiltä, mutta ei sellaista palanutta savea, jonka olisi voinut ajatella olevan peräisin vasarakirvesajalta. Tilanne oli samanlainen muuallakin Pyölinojan varressa olevilla pelloilla. Hyrkkölästä ei ole muita esihistoriallisia löytöjä. Lähin on Varvarinkulman uusi kivikautinen asuinpaikka 4,5 km itään.

Lähilöytöjä –

43. Hämeenpelto 100008385**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6709880/3337400, z= 60 m mpy
Koordinaattiselite	palaneen luun löytökohta, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 3,25 km itäkaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Hirvijoki
Tila	540-409-3-42 Mulkia
Lisätietoja	maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 10838 poikkitalta

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 4.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 102
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

KM 10838 poikkitalta, löytänyt Urho Heinivuori toukokuussa 1933 Hirvijoen kylän Mäen talon Hämeenpelto –nimisestä savikkopellostä peltotyössä, 40 cm syvästä. Lunastettu museoon 3.8.1936.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Löytöpaikka sijaitsee Hirvijoen kylän luoteispuolella Kuurtionmäen ja Mulkianmäen välisessä laaksossa. Laakson pohjalla Rausjärvenoja laskee Kuurtionmäen länsipuolitse etelään kohti Pusulanjokea. Laakson pohjoispäässä on Raduksen kylä. Maasto on kapea peltolaakso, jonka etelä- ja pohjoispäässä on korkeammat kumpareet.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Löytöpaikkaa kyseltiin Mäen talosta, joka sijaitsee Hirvijoen kylässä, Hirvijoen laaksossa. Hämeenpelto on Mäen talosta noin 1,6 km luoteeseen, mutta tarkempaa tietoa löydöstä ei ollut. Hämeenpelto (peruskartassa Hämeenniittu) on pääosin aika alavaa ja savista maata. Sen reunoilla on kuitenkin hieman korkeammat törmät, joita pintapoimittiin. Ainoana mahdollisena esihistoriallisen havaintona oli yksi palaneen luun siru, joka löytyi laakson eteläosassa olevan ladon itäpuolisesta rinteestä (ei talletettu). Koska kivialtan tarkka löytökohta ei ole tiedossa, on tämä löytökohta ilmoitettu kohteen koordinaateiksi. Muuten kivetön kynnetty pelto vaikutti ”puhtaalta”, siinä ei ollut mitään historiallisen ajan materiaalia.

Hämeenpellon pohjoispuolella, Raduksen kylässä maaperä oli hiekkainen ja kumpareinen, mutta sieltäkään ei löytynyt mitään. Myös Mäen talon itäpuolisia Hirvijokeen laskevia peltorinteitä tarkastettiin, yhä löytämättä mitään.

Lähilöytöjä Suomela 1 ja 2.

44. Mäntykangas 1000008386**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6704260/3338420, z= 67,5 m mpy
Koordinaattiselite	Mäntykankaan talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 7,6 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Vörlö
Tila	540-463-2-3 Mäntykangas
Lisätietoja	maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– KM 13954 oikokirves

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 100
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

KM 13954 oikokirves, löytänyt Antti Kallio 1946 Vörlön kylästä, Mäntykankaan talon maalta ns. Pajapellosta. Esine oli maanpinnalla pellossa. Verif.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka on tuntematon. Löytöpaikka sijaitsee Vörlön kylässä Suomalantien ja Maikantien risteysen eteläpuolella Mäntykankaan talon pihapiirissä. Maasto on peltolaakson perukka, joka rajautuu pohjoisessa Nummi -nimiseen hiekkakankaaseen. Maaperä Mäntykankaan talon ympäristössä onkin kivetöntä hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Talossa muisteltiin kiviesineen löytyneen aivan talon pihapiiristä. Nyt vanhan talon viereen oli jo rakennettu uusi ja useita suuria autohalleja. Rakennustöissä ei kuulemma ollut näkynyt mitään erityistä. Talon länsi- ja eteläpuolisia hiekkaisia peltoja pintapoisesti. Niistä ei löytynyt mitään. Ne ovatkin aika korkealla, lähes 70 m mpy. Huom! Vörlön kylässä on yksi paikantamaton kivikautinen asuinpaikka, jonka Ari Siiriäinen on löytänyt.

Lähilöytöjä Vörlö, Mesiäinen

45. Rauhaniemi **100008387**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 204201 Karisjärvi
Koordinaatit 6715170/3335440, z= 75 m mpy
Koordinaattiselite Rauhaniemen talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 4,5 km pohjoiskoilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Karisjärvi
Tila 540-420-3-5 Rauhaniemi
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 15120 oikokirves

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 15.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 204201 Karisjärvi 1:20 000, sivu 105
Kuvat f 143987, dia 60458

KOHDEKuvaus

KM 15120 oikokirves, löydetty heinäkuussa 1959 Karisjärven kylästä mv. Antti Seppäsen omistamalta Rauhanniemen tilalta. Löytöpaikka on asuinrakennuksesta 25 m itään, 35 m päässä tiestä. Kivikirves löytyi peltoita tehdessä pintamullasta. Ks. Verif. Diar. 17.2.1961.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Löytöpaikka sijaitsee Karisjärvestä 1,4 km länteen, Pusulanjoen eteläpuolella, jokilaakson etelärinteellä, Rauhaniemen talon itäpuolella. Maasto on jyrkäkösti pohjoiseen laskevaa peltorinnettä tai talon pihapiiriä. Maaperä on hiesua.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Löytöpaikasta on käsivarainen karttaluonnos verifikaatissa, mutta sitä on vaikea saada täsmäämään, ilmeisesti ilmoitetut etäisyydet ovat liian pieniä. 25 metriä talosta itään on vielä pihamaata, ei peltoa. Talon ja pellon välissä on syvä notko, joka on merkitty karttaluonnokseenkin. Löytöpaikka on merkitty notkon itäpuolelle peltoon, jolloin se on noin 80 metrin päässä talosta. Talolla oli uusi omistaja, joka ei tiennyt asiasta mitään. Talon pihapiirissä olevia kasvimaita ja ympäröiviä peltoja pintapoimittiin, mutta avointa maanpintaa oli hyvin vähän. Pellot olivat kesannolla. GPS-mittaus otettiin karttaluonnoksen mukaan arvioidusta löytöpaikasta 6715165/3335519.

Rauhaniemen kohdalla, joen pohjoisrannalla tarkastettiin etelään laskevia laakson rinteitä (Kivirinne). Maaperä kylvetyssä pellossa oli kumpareilla hiekkaista, muuten hiesua, lähes kivetöntä. Mitään ei löytynyt. Karisjärveltä ei tunneta muita esihistoriallisia löytöjä. Lähimmät löydöt ovat Karisjärven pohjoispuolelta Ahonpään kylästä.

Huom. Karisjärven Rauhaniemestä vain 1,5 km länsilounaaseen, myös Pusulanjoen etelärannalla on toinen Rauhaniemen talo (Marttilassa).

Lähilöytöjä –

46. Heikkilä 2 **1000008388**

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 204103 Ikkala
Koordinaatit 6705900/3336900, z= 45 m mpy
Koordinaattiselite arvio löytöpaikasta, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus ohjeellinen, arkistotieto
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 5,5 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Kaukela
Tila 540-421-5-40 Heikkilä
Lisätietoja maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 KM 28793 kivikirves

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 103
Kuvat –

KOHDEKUVAUS

KM 28793 kivikirves, löytänyt Arvi Uusitalo 1990 omistamansa Heikkilän tilan maalta Hirvijoen ylittävästä sillasta noin 60 m luoteeseen, pellostä Hirvijoen rannalta, noin 10 metriä joesta. Ks. Verif. Diar. 17.5.1995.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Löytöpaikka sijaitsee Heikkilän talosta 700 metriä koilliseen aivan Hirvijoen etelärannalla, kapeikon ylittävää sillasta (Ylisilta) 60 metriä luoteeseen. Joki oli ruopattu muutamia vuosia aikaisemmin ja löytö voi olla noussut joestakin. Maasto on laajaa ja aukeaa Hirvijoen laaksoa, jossa tällä kohtaa on kahden ”niemen” muodostama kapeikko. Itäpuolella on alava tasanko, joka vaikuttaa siltä, että se on ollut suhteellisen vähän aikaa sitten vesijättönä tai jopa järvenä. Maaperä on hiesua.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Löytöpaikka, pohjoiseen joen rantaan työntynyt harjanne tai ”niemi”, oli kylvettynä ja sitä pinta-poimittiin. Pellossa ei näkynyt mitään esihistoriallista. Joen eteläpuoliset rantatörmät olivat pääosin kesannolla tai muuten muokkaamatta (suorakylvöä?). Tästä löytöpaikasta 500 metriä itään Hemminginmäen päästä pellostä on mahdollisesti toinen kiviesinelöytö, Vanha-Sippola 3. Kaukelan kylästä on useita kivikautisia irtolöytöjä, mutta sieltä ei ole löytynyt asuinpaikkaa.

Lähilöytöjä Heikkilä 1, Vanha-Sippola 1-3, Kauhala

47. Ahonpää ei numeroa**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204201 Karisjärvi
Koordinaatit	–
Koordinaattiselite	–
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta noin 7 km koilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Ahonpää
Tila	–
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– Åbo hist. museum kourutaltoa

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 15.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	–
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

Åbo hist. museum hålmejsel, från Ahonpää by i Pusula kapell.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa. Ahonpään kylä sijaitsee Karisjäven pohjoispuolella, paikassa, jossa Pusulanjoki saa alkunsa Tarkeelanjärvestä.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Ahonpään kylässä tarkastettiin Pusulanjoen pieniä rantapeltoja. Näkyväisyys oli huono eikä mitään löytynyt. Ahonpään kylästä tunnetaan kuitenkin useita kivikautisia irtolöytöjä.

Lähilöytöjä Liukas, Pietilä, Rannanmäkilä

48. Pietilä ei numeroa**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204201 Karisjärvi
Koordinaatit	6716570/3337520
Koordinaattiselite	Pietilän talon sijainti, mitattu peruskartasta
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, arkistotieto
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 7 km koilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Ahonpää
Tila	540-401-5-84 Pietilä
Lisätietoja	maanomistaja tavattiin.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	– Åbo hist. museum poikkirves

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 15.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	–
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

Åbo hist. museum tväryxe, f. 1859 å Pietilä hemman I Ahonpää by af Pusula Kapell.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tarkka löytöpaikka ei ole tiedossa. Ahonpään kylä sijaitsee Karisjäven pohjoispuolella, paikassa, jossa Pusulanjoki saa alkunsa Tarkeelanjärvestä. Pietilän talo sijaitsee mäenkumpareella Ahonpääntien eteläpuolella ja Pusulanjoen itäpuolella. Nummenpäänkuja kulkee aivan talon pihapiirin ohitse. talon ympäristön pellot laskevat lounaaseen kohti jokea.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Pietilän talossa käytiin kyselemässä tilan peltojen sijainnista, mutta niitä on kuulemma pitkienkin matkojen päässä, joten löytöpaikan sijainnista ei ole mitään varmuutta. Ahonpään kylässä tarkastettiin Pusulanjoen pieniä rantapeltoja. Näkyväisyys oli huono eikä mitään löytynyt. Ahonpään kylästä tunnetaan kuitenkin useita kivikautisia irtolöytöjä.

Lähilöytöjä Liukas, Ahonpää, Rannanmäkilä

49. Pusulan museo ei numeroa

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
 Ajoitus kivikautinen
 Lukumäärä 2
 Peruskartta –
 Koordinaatit –
 Koordinaattiselite –
 Rajaustarkkuus –
 Etäisyystieto –

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä –
 Tila –
 Lisätietoja –

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 Pusulan museo kivikirves ja reikäkivi

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 24.5.2007
 Löydöt –
 Karttaotteet –
 Kuvat f 144417, dia 60467

KOHDEKuvaus

Kaksi kiviesinettä Pusulan kotiseutumuseossa: kivikirves ja reikäkivi.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Esineistä ei ole mitään löytötietoja.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Pusulan kotiseutumuseosta mentiin tarkastamaan siellä Museoviraston tietojen mukaan olevaa Töllin Jokelasta löytynyttä kivikirvestä. Sitä ei kuitenkaan löytynyt museosta. Museossa oli ilmeisesti jokin toinen kivikirves, jonka mitat olivat aivan erilaiset kuin Jokelan kirveellä (ks. Wallinmaa). Kirves oli erimuotoinen ja pitempi. Sen mitat ovat 220x64x50 mm. Kirves on muotoiltu vain terästään, muuten kivessä on jäljellä sen luonnollinen pinta. Poikkileikkaus on pyöreähkö. Museon hyllyssä oli myös yksi reikäkivi. Kirves kuvattiin. Esineistä ei ole mitään löytötietoja.

Lähilöytöjä –

50. Rantala**UUSI 100008389****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 202411 Salkola
Koordinaatit 6725998/3333454, z= 118 m mpy
Koordinaattiselite keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Rajaustarkkuus ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 15,5 km pohjoiseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Kärkölä
Tila 540-420-9-13 Rantala
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 –

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 30.4.2007
Löydöt KM 36681 kvartsia
Karttaotteet Pk 202411 Salkola 1:20 000, sivu 97
Kuvat f 143971, dia 60444

KOHDEKuvaus

Kvartsilöytöpaikka Saloveden pohjoisrannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Löytöpaikka sijaitsee Kärkölän kylässä Saloveden pohjoisrannalla Rantalan talosta 30 metriä länteen pienen peltotilkun länsireunassa. Matkaa järven rantaan on noin 15 metriä. Rantalan pihan läpi kulkee Sammaltie. Saloveden korkeus on 117, 3 m mpy. Maasto on pienen lahden pohjukassa etelään loivasti viettävä rinne. Maaperä on hiekkainen ja kivinen.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Saloveden pohjoisrantaa tarkastettiin, koska arveltiin että Kärkölän Syrjälästä löytynyt kiviaseen kappale voisi olla jostain näiltä seutuville. Rantalan talon pienestä rantapellostä (perunamaasta) löytyi yksi hyvälaatuinen kvartsin kappale. Pellossa oli muuten kiveä, mutta ei kvartsia. Paikalla voisi olla kivikautinen asuinpaikka, koska kylästä on kivikautisia irtolöytöjäkin, mutta muuta ei yhden iskoksen lisäksi onnistuttu löytämään. Saloveden länsipuolella suurin piirtein samalla korkeudella sijaitsevan Heinjärven pohjoisrannalta löydettiin Ali-Rydön kivikautinen asuinpaikka.

Lähilöytöjä Syrjälä 1, Uustalo

51. Mesiäinen UUSI 100008390**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204102 Koisjärvi
Koordinaatit	6703453/3339240, z= 40 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 8,75 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Vörlö
Tila	540-463-5-17 Mesiäinen
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 3.5.2007
Löydöt	KM 36682 kvartsia
Karttaotteet	Pk 204102 Koisjärvi 1:20 000, sivu 100
Kuvat	f 143979, dia 60450

KOHDEKuvaus

Kvartsilöytöpaikka Vörlön kylässä Koisjärvenojan itärannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Löytöpaikka sijaitsee peltokumpareella Vörlön kylässä Koisjärvenojan itärannalla, Vehkamäen länsipuolella, Vehkamäestä 300 metriä luoteeseen, noin 100 metrin päässä Koisjärvenojasta. Paikka on selvästi ympäristöstään erottuva kumpare, ”niemen kärki”, jonka läpi kulkee pieni peltotie. Maaperä on kivetöntä savihiesua.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Koisjärvenojan laakson reunojen peltoja tarkastettiin yleisesti. Lisäksi tiedettiin että Ari Siiriäinen on löytänyt kivikautisen asuinpaikan Vörlön kylästä, mutta sen sijainnista ei ollut mitään tietoa. Vehkamäen länsipuolelta, kumpareelta Koisjärvenojan itärannalta, tien pohjoispuolelta löytyi muutamia pieniä, hieman epämääräisiä kvartsi-iskoksia. Yksi iskos voisi ehkä olla retusoitukin. Pelto oli kuiva ja olkinen. Maasto on hyvä ja korkeus sopiva, mutta löydöt aika mitättömät. On tietysti mahdollista, että tämä on sama paikka, jonka Siiriäenkin on löytänyt. Muita kvartsilöytöjä ei Vörlön kylästä havaittu. 40 m korkeuskäyrä muodostaa jokilaaksoon lahdelman, jossa maasto olisi sopiva asuinpaikkojen löytymiselle.

Lähilöytöjä Vörlö, Mäntykangas, Wesikkala

52. Höysi**UUSI 100008391****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus kivikautinen
Lukumäärä 1
Peruskartta 204103 Ikkala
Koordinaatit 6707302/3337965, z= 55 m mpy
Koordinaattiselite keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Rajaustarkkuus ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 5 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Hirvijoki
Tila 540-409-1-49 Höysi
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 –

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 4.5.2007
Löydöt KM kvartssia 36683
Karttaotteet Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 103
Kuvat f 143983, dia 60454

KOHDEKuvaus

Kvartsilöytöpaikka Hirvijoen kylässä Tervahaudanmäen eteläpäässä.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Löytöpaikka sijaitsee Hirvijoen ja Pikkujoen haaran pohjoispuolella Tervahaudanmäen harjanteen eteläpäässä, kaakkoon viettävän peltorinteen yläosassa, jokien haarasta 240 metriä pohjoiseen. Tervahaudanmäki muodostaa etelään suuntautuvan harjanteen Hirvijoen länsirannalla, joka laskee terassimaisesti jokien haaraan. Maaperä on hiesua.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Ari Siiriäinen oli merkinnyt paikan Nummen inventointikertomuksen karttaliitteeseen ilman mitään selityksiä. Sen arveltiin merkitsevän kivikautista löytöpaikkaa, vaikkakaan sitä ei ollut mainittu muutaman Pusulan kohteen joukossa. Pelto oli valitettavasti muokkaamatta, suurimmaksi osin pitkällä heinällä. Pellon itäreunan metsäkaistaleen eteläpäässä oli pieni ala kyntämätöntä peltorinnettä, johon oli levitetty lantaa. Pellon pinnan moskan joukosta löytyi yksi kvartsi-iskos. Maasto olisi asuinpaikaksikin sopiva, etenkin alempana "niemen" kärjessä, mutta muuta ei paikalta voitu heinän joukosta löytää. Paikasta 300 metriä etelään, joen toisella puolen on runsaslöytöinen Hirvihuhdan asuinpaikka.

Lähilöytöjä Hirvihuhta, Isoniittu, Vanha-Sippola 3

53. Alanko**UUSI 100008393****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6711345/3341905, z= 57,5 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto	Pusulankirkosta 7,5 km itään.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Uusikylä
Tila	540-459-1-36 Alanko
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 4.5.2007
Löydöt	KM 36684 kvartsikaavin
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 101
Kuvat	f 143985, dia 60456

KOHDEKuvaus

Kvartsilöytöpaikka Ikkalan kylän eteläpuolella Hirvijoen laaksossa.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Löytöpaikka sijaitsee Hirvijoen laakson perukassa, laakson pohjoisrinteessä Ikkalan kylän eteläpuolella, Yli-Talon talosta 200 metriä kaakkoon. Pusulantien ja pellon välissä on jyrkkä metsäinen rinne. Löytöpaikka on matalalla törmällä pellon pohjoisreunalla. Maaperä on kivetöntä hiesupeltoa ja rinne laskee loivasti etelään.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Ikkalan kylän eteläpuolella Hirvijoen laaksossa on kumpareista "saaristoa" laajalla peltoaukealla. Kivikautisia asuinpaikkoja etsittiin peltoja pintapoimimalla. Loivalta peltotörmältä jyrkän metsäisen rinteeseen alta löytyi kuivasta kylvetystä maasta yksi selkeä kvartsikaavin. Paikalle palattiin vielä myöhemmin sateen jälkeen, mutta mitään muuta ei pellon pinnalta vielä löytynyt. 60 m mpy korkeuskäyrä kulkee aivan pellon ylälaitaa. Ehkä paikalla voisi olla asuinpaikka, mahdollisesti pääosin hieman ylempänä metsässä. Hieman lännempänä joen laaksosta Suomelan kylästä tunnetaan kivikautisia irtolöytöjä. Noin 600 metrin päästä idästä löytyi toinen yksittäinen kvartsilöytö, ks. Alppila.

Lähilöytöjä Luhtaanmäki, Alppila

54. Alppila UUSI 100008394**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	löytöpaikat-irtolöytöpaikat
Ajoitus	kivikautinen
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6711557/3342558, z= 65 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, pintalöydöt
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 8,25 km itään.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Uusikylä
Tila	540-459-1-51 Alppila
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 4.5.2007
Löydöt	KM 36685 kvartsia
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 101
Kuvat	f 143986, dia 60457

KOHDEKuvaus

Kvartsilöytöpaikka Ikkalan kylän eteläpuolella Hirvijoen laaksossa.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Löytöpaikka sijaitsee Hirvijoen laakson perukassa, laakson pohjoisrinteessä Ikkalan kylän eteläpuolella, Uusikylän talosta 140 m länteen, aivan Ikkalantien varressa olevan ladon vieressä (eteläpuolella). Maaperä on hienoa hiekkaa. Rinne laskee etelään.

Kohteen kuvaus

Tarkastus: Ikkalan kylän eteläpuolella Hirvijoen laaksossa on kumpareista "saaristoa" laajalla peltoaukealla. Kivikautisia asuinpaikkoja etsittiin peltoja pintapoimimalla. Uusikylän kohdalla Ikkalantien eteläpuolella on pitkä, tasaisesti etelään laskeva hiekkainen peltorinne. Tien varressa olevan ladon kohdalta löytyi kuivasta kylvetystä pellostä yksi pieni kvartsi-iskos. Löytöpaikka on suhteellisen korkealla, yli 60 m mpy. Ikkalan kylän ympäristöstä ei vielä tunneta varmoja kivikautisia asuinpaikkoja, ainoastaan irtolöytöjä.

Lähilöytöjä Alanko

HISTORIALLISEN AJAN KOHTEET**55. Salokorpi 540010024****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi kivirakenteet-kiukaat
Ajoitus historiallinen
Rauhoitusluokka 2
Lukumäärä 1
Peruskartta 202411 Salkola
Koordinaatit 6725614/3334502, z= 120 m mpy
Koordinaattiselite keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Maastomerkintä ei
Pinta-ala 6x4 m
Rajaustarkkuus tarkka, kartoitettu
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 15,25 km pohjoiseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Kärkölä
Tila 540-426-3-37 Salokorpi
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt Jukka-Pekka Taavitsainen 1981 tarkastus
 –

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 30.4.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 202411 Salkola 1:20 000, sivu 97
Kuvat f 143972, dia 60445

KOHDEKuvaus

Kivistä rakennettu ulkouuni Saloveden pohjoisrannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Uuni sijaitsee runsaat 100 metriä Saloveden rannasta huvilan pihapiirissä, noin 10 metriä kesämökistä kaakkoon. Maasto on metsäistä järven rantaa.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Jukka-Pekka Taavitsainen on tarkastanut ja kartoittanut uunin. Sille on ilmeisesti määritelty samalla 2 metrin suojavyöhyke, joka oli merkittynä uunin ympärille mittakeihän.

Tarkastus: Uuni tarkastettiin pikaisesti, koska edellisestä tarkastuksesta on jo aikaa. Tilanne näytti olevan entisellään. Uuni oli kylläkin peittynyt kasvillisuudella ja vain peräseinä oli oikeastaan näkyvissä. Muureissa ei kasvanut suuria puita. GPS-mittaus otettiin uunin päältä.

Luokitusehdotus 2

Lähilöytöjä –

56. Isojärvi 100002780

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi valmistuspaikat-tervahaudat
 Ajoitus historiallinen
 Rauhoitusluokka 2
 Lukumäärä 1
 Peruskartta 204202 Vuotinainen
 Koordinaatit 6725245/3335884, z= 119,5 m mpy
 Koordinaattiselite GPS-mittaus
 Maastomerkintä ei
 Pinta-ala halkaisija 4 m
 Rajaustarkkuus ohjeellinen, tarkastus
 Etäisyystieto Pusulan kirkosta 14,5 km pohjoiseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Ahonpää
 Tila 540-401-16-99
 Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt Miikka Haimila 2004 inventointi, nro 1
 –

INVENTOINTI

Aika –
 Löydöt –
 Karttaotteet Pk 204302 Vuotinainen 1:20 000, sivu 107
 Kuvat –

KOHDEKUVAUS

Tervahauta Isojärven länsirannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Tervahauta Isojärven länsirannan keskivaiheen niemessä, hiekkaisen rantatöyrään reunassa.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Miikka Haimila on inventoinut alueella ranta-kaava-alueen rakennuspaikkoja.

Tarkastus: Ei tarkastettu. Paikalle ei vielä näyttänyt olevan rakennettu mitään.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä –

57. Saukonpää E 100002781**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	valmistuspaikat-tervahaudat
Ajoitus	historiallinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	204201 Karisjärvi
Koordinaatit	6721855/3337476, z=117,5 m mpy
Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	halkaisija 4 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, tarkastus
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 11 km pohjoiskoilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Ahonpää
Tila	540-401-16-99
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	Miikka Haimila 2004 inventointi, nro 2 –

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 22.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204201 Karisjärvi 1:20 000, sivu 106
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

Tervahauta Saukonpää-järven itärannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tervahauta sijaitsee Saukonpää-järven itärannalla, järveä kohti laskevan hiekkakumpareen lounaisrinteessä. Sijaintipaikka on saarimainen veden ja suon ympäröimä maastokohta.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Miikka Haimila on inventoinut alueella ranta-kaava-alueen rakennuspaikkoja.

Tarkastus: Paikka katsottiin ohimennen samalla kun etsittiin uusia kohteita. Paikalle ei oltu rakennettu mitään. Seutu on hienoa hiekkaharjua.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä –

58. Pillistönlahti 100002782

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi valmistuspaikat-hiilimiilut
Ajoitus historiallinen
Rauhoitusluokka 2
Lukumäärä 1
Peruskartta 204201 Karisjärvi
Koordinaatit 6720305/3338493, z= 120 m mpy
Koordinaattiselite GPS-mittaus
Maastomerkintä ei
Pinta-ala 100 neliometriä
Rajaustarkkuus ohjeellinen, tarkastus
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 10,25 km pohjoiskoilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Ahonpää
Tila 540-401-16-99
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt Miikka Haimila 2004 inventointi, nro 3
 –

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 25.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 204201 Karisjärvi 1:20 000, sivu 106
Kuvat –

KOHDEKUVAUS

Hiilimiiluja Tämäkohtu-järven länsirannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Hiilimiilut sijaitsevat Tämäkohtu-järven länsirannasta n. 80-90 m länteen Pillistönlahden pohjoispuolella tasisella maalla. Paikalla on n. metrin mittaisia kaivantoja halkaisijaltaan n. 10 m ympyrän muodossa. Niiden keskeltä löytyi alueen inventoinnissa v. 2004 koepistoissa hyvin runsaasti hiiltä osoittamassa hiilimiilun paikkaa. Jäänöksen kokonaisala on n. 100 m².

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Miikka Haimila on inventoinut alueella ranta-kaava-alueen rakennuspaikkoja.

Tarkastus: Paikkaa katsottiin ohimennen järven rantoja tarkastettaessa. Karttaotteeseen merkitystä kohdasta ei voitu erottaa hakkuujätteen joukosta selvästi kuvaukseen sopivia kuoppia. Muutamia pieniä kuoppia tai painanteita mäellä näytti olevan. Katso kohde Pillistönlahti 2.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä Pillistönlahti 2

59. Saukonpäänjoki 100002783**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	maarakenteet-kuopat
Ajoitus	historiallinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	3
Peruskartta	204201 Karisjärvi
Koordinaatit	6721483/3337395, z= 120 m mpy
Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	?
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, tarkastus
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 11 km pohjoiskoilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Ahonpää
Tila	540-401-16-70 Anttinen I
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	Kaarlo Katiskoski 2004 tarkastus (ei kertomusta?) –

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 22.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204201 Karisjärvi 1:20 000, sivu 106
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

Tervahauta ja kaksi muuta kuoppaa Anttisen pohjoisrannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Kuopat sijaitsevat Nummi-Pusulan koillisosassa Anttinen-järven pohjoisrannalla Saukonpäänjoen suun itäpuolella muinaisdeltan melko tasaisessa hiekkamaastossa.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: Kaarlo Katiskoski, Anttinen I ranta-asemakaava-alueen tarkastus syyskuussa 2004.

Tarkastus: Anttisen pohjoisrannan hiekkakankaan rantavyöhykettä tarkastettiin uusia muinaisjäänöksiä etsittäessä. Alue oli lupaavan näköistä, mutta mitään uutta ei löytynyt. Erinäisiä maakuoppia näytti olevan, etenkin rantavallissa.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä –

60. Jokisaari UUSI 100008395**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	teollisuuskohteet-vesisahat
Ajoitus	historiallinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	204201 Karisjärvi
Koordinaatit	6721112/3335828, z= 115 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	kiviaidan pituus noin 50 metriä
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, tarkastus
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 10,5 km pohjoiseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Sahankulma/Ahonpää
Tila	540-401-26-0 Sahatontti
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 22.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204201 Karisjärvi 1:20 000, sivu 106
Kuvat	f 144414, dia 60464

KOHDEKUVAUS

Sahan paikka Vahermanjärven itärannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Saha on sijainnut Vahermanjärven itärannalla Sahankulman Jokisaassa joen pohjoispuolella. Lyhyt joki virtaa Vahermanjärvestä Antiaiseen. Maasto on nykyisin pusikkoista sekametsää.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Vanhan sahan paikasta kuultiin paikallisilta ihmisiltä ja Vahermanjärven rantoja tarkastettiin muutenkin kivikauden muinaisjäännoiksi etsittäessä. Jokisaassa oli suunnilleen 50 metriä pitkä kivivalli tai –aita ja siihen liittyviä laajempia kiviperustuksia noin 80 metriä nykyisestä järven rannasta itään. GPS-mittaukset rakenteista: keskikoordinaatti, laajempi kiveys uoman varrella 6721121/3335828, kiviaidan eteläpää 67211127/3335843, kiviaidan pohjoispää 6721158/3335851. Paikka oli umpeen kasvanut ja rakenteita oli hieman vaikea hahmottaa. GPS-mittaus oli epätarkka. Joessa näytti olevan jonkinlaisia sivukanavia tai uomia kuivillaan. Antiaisten yksiraaminen saha perustettiin 1793 ja se myytiin 1890-luvulla Högforsille.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä –

Lisätietoja Osmo Jussila 1977: Pusulan historia vuoteen 1859, sivu 182-183

61. Rankkulannummi UUSI 100008396

PERUSTIEDOT

Mj-tyyppi valmistuspaikat-hiilimiilut?
Ajoitus historiallinen
Rauhoitusluokka 2
Lukumäärä 1
Peruskartta 202411 Salkola
Koordinaatit 6730315/3331675, z= 117
Koordinaattiselite keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Maastomerkintä ?
Pinta-ala halkaisija 3 metriä
Rajaustarkkuus ohjeellinen, tarkastus
Etäisyystieto Pusulan kirkosta 19,75 km pohjoisluoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä Rankkulannummi/?
Tila 540-874-1-0 Someron yhteismetsä
Lisätietoja maanomistajaa ei tavattu

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt –
 –

INVENTOINTI

Aika Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 24.5.2007
Löydöt –
Karttaotteet Pk 202411 Salkola 1:20 000, sivu 99
Kuvat f 144418, dia 60468

KOHDEKUVAUS

Tervahauta tai hiilimiilu Liesjärven itärannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS

Sijainti ja maasto

Pusulan pohjoisosiin, Porintien ja Mustijoen väliin on merkitty peruskarttaan useita tervahautoja. Alue on hiekkakangasta. Paikoitellen metsää on hakattu ja aurattu voimakkaasti.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Pusulan pohjoisosien tarkastuksessa katsastettiin ohimennen myös muutamia tervahautoja. Yksi tervahauta on merkittynä peruskarttaan Rankkulannummelle Kangasniementien pohjoislaitaan, noin 200 metriä Talaanniementiestä länteen. Paikalla oli aurattu metsähakkuualueita, mutta tervahauta oli koskematton. Tervahauta tai ehkä hiilimiilu oli selkeä kumpu, ei kuoppa ja siinä oli hiiltä näkyvillä. Kummun päällä oli puinen paalu, jossa oli merkintä KPV 13 ja partiolilja (Karkkilan Partioveikot?).

Tästä kaksi kilometriä kaakkoon oli peruskarttaan merkittynä toinen tervahauta metsäautotien eteläpuolelle, mutta sitä ei löytynyt tiheästä mäntytaimikosta. Luulisi, että se olisi ollut helppo paikallistaa lähellä olevien suurien maakivien avulla.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä –

62. Pillistönlahti 2**UUSI 100008397****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	valmistuspaikat-tervahaudat
Ajoitus	historiallinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	5
Peruskartta	204201 Karisjärvi
Koordinaatit	6720025/3338685, z = 117,5 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	5x5 m
Rajaustarkkuus	suuntaa antava, tarkastus
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 10,25 km pohjoiskoilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Ahonpää
Tila	540-401-16-99 Yrjölä
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu. Paikka saattaa osua yhdelle Pillistönlahden rannalle kaavoitetulle rakennuspaikalle tai aivan sen itäreunalle (nro 18 Miikka Haimilan inventointikertomuksessa 2004).

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 25.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204201 Karisjärvi 1:20 000, sivu 106 yleiskartta 1:100, sivu f 144419, dia 60469
Kuvat	

KOHDEKuvaus

Tervahautoja Tämäkohdun Pillistönlahden kaakkoisrannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Tervahaudat sijaitsevat Tämäkohtu-järven lounaispäässä, Pillistönlahden kaakkoisrannalla, noin 10 metriä järven rannasta, notkelmassa kahden kumpareen välissä. Länsipuolella on pieni kumpare, itäpuolella suurrempi mäki. Lounaispuolella on suota.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Paikka tarkastettiin yleisöilmoituksen perusteella (Kari Malmivuo, puh. 09-5050717). Pillistönlahden eteläpuolella, Pillistönlahdelta kaakkoon Pojantoon kulkevan polun varressa ilmoitettiin olevan ”lappalaisten peurakuoppia”. Ilmoittaja ei ollut oppaana maastossa. Metsäkoneen urien takia polkua ei kuitenkaan pystytty varmasti erottamaan, joten kuoppia etsiskeltiin laajemminkin Pillistönlahden eteläpuolelta. Mitään erityisen syviä tai suuria kuoppia ei näkynyt eikä ole varmuutta siitä, ovatko nämä ne ilmoittajan tarkoittamat.

Notkelmassa lähellä järven rantaa oli muutamia matalahkoja kuoppia, joista suurimman pyöreän halkaisija oli 2 metriä. Siinä ei ole selviä valjeja ja pohja on kivinen. Kairatessa löytyi hiiltä. Vieressä on muutamia pitkänomaisia kuoppia ja niiden välillä valjeja, ks karttaluonnos. Kaikkiaan kuoppia laskettiin olevan kolme pyöreää, suurin keskellä ja kaksi pitkulaista vierekkäin pyöreiden itäpuolella. Kuoppien välillä on matkaa 1,5 – 2 metriä ja joidenkin kuoppien välillä on hiekkainen valli. Metsämaakin on aika möykkyistä, joten kuopat erotuvat aika heikosti. Hiilien perusteella kuoppien arveltiin mahdollisesti olevan tervahautoja tai hiilimiiluja. Täs-

tä noin 300 metriä länteen on aikaisemmin todettu hiilimiiluja usean kuopan ryhmänä Lakiaissuontien vieressä (Pillistölahti).

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä Pillistölahti

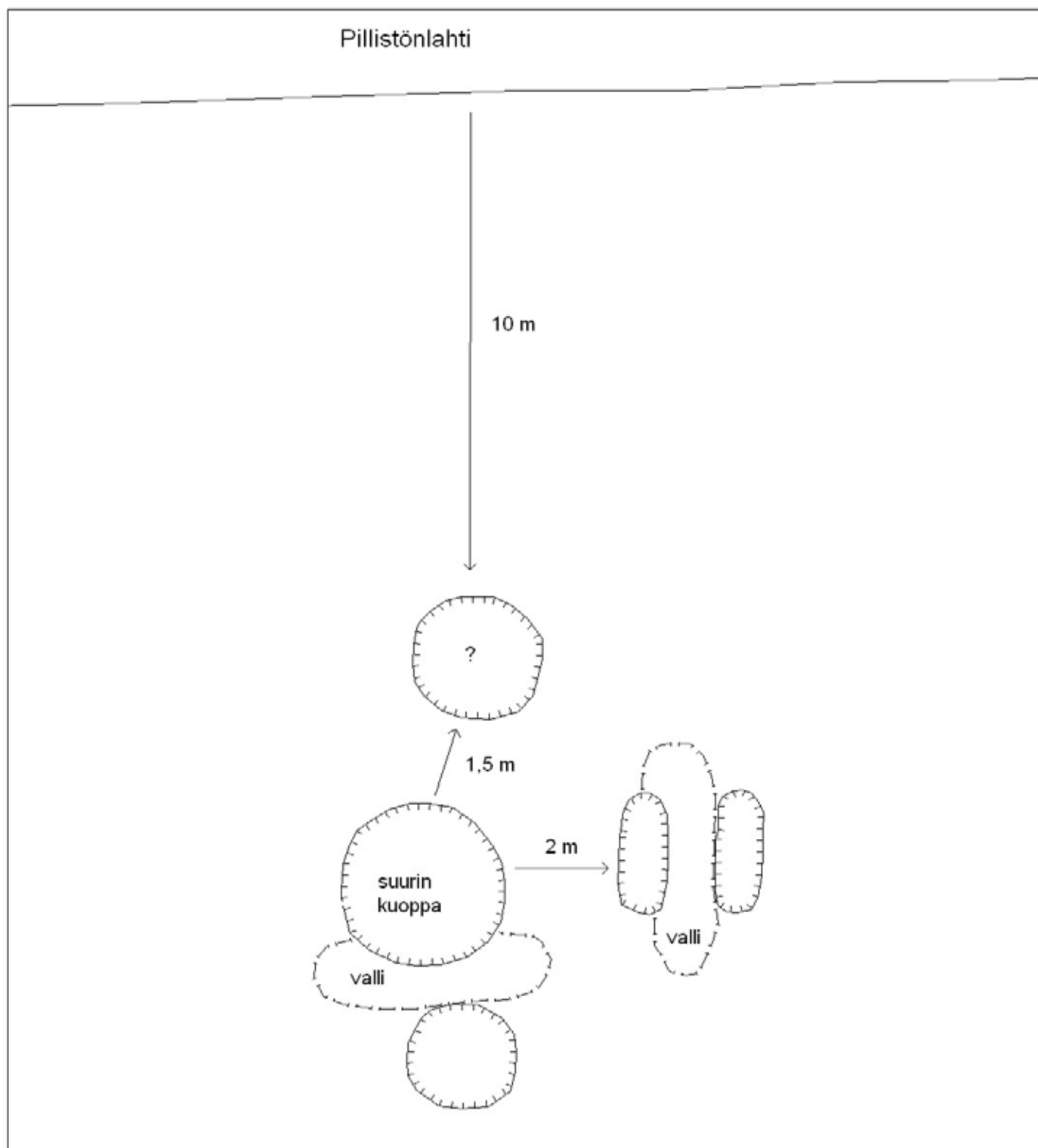
Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pillistönlahti 2

Yleiskartta

Mk 1:100

Suunnat ja mitat arvioitu askelmitalla

63. Sohlbacka**UUSI 100008399****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	valmistuspaikat-kalkkiuunit
Ajoitus	historiallinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	202312 Pusula
Koordinaatit	6710216/3334292, z= 50 m mpy
Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	ei mitattu
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, tarkastus
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 560 metriä etelään.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Pusula
Tila	540-444-22-0 Kuntala
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 25.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 202312 Pusula 1:20 000, sivu 91
Kuvat	f 144420-144421, dia 60470

KOHDEKuvaus

Kalkkiuuni Pusulan kirkonkylässä.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Kalkkiuuni sijaitsee Pusulan kirkonkylässä Pusulanjärven koillisrannalla, samalla mäellä kuin kunnanvirasto, mäen eteläpäässä, Kalkkiuunintien päässä. Paikka on pieni metsikkö rakennusten välissä.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Paikkakunnalla kuultiin, että uuni on huonossa kunnossa ja sitä käytiin katsomassa. Uuni on korkea tiilirakenteinen torni ja sen alaosa on pahasti rapautunut. Se olikin aidattu ja merkitty kyltillä ”hengenvaara”. Uunin kunnostamista toivottiin ja asiasta tiedotettiin muinaisjäännösten hoitoyksikölle.

Pusulassa oli kalkkipolttimo jo 1600-luvun lopulla. Toiminta oli välillä pysähdyksissä, mutta sitä jatkettiin 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa, jolloin paikan nimeksi muutettiin Sohlbacka. Kalkkia louhittiin Pusulanjärven ympäristöstä, esim. Kaitakorven mäistä (Pusulan historia, sivut 181, 278). Peruskartassa onkin merkittyinä useampia mäkiä nimellä Kalkkimäki.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä –

64. Kaukela Syrjälä UUSI 100008400**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	maarakenteet-kuopat
Ajoitus	historiallinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	14
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6706927/3335984, z= 50 m mpy
Koordinaattiselite	itäpää, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	rivin pituus 100 m
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, tarkastus
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 4,25 km kaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Kaukela
Tila	540-421-1-25 Syrjälä
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu.

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 25.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 104
Kuvat	f 144422, dia 60471

KOHDEKUVAUS

Maakuoppia Hirvijoen etelärannalla Kaukelan Syrjälän talon maalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Maakuopat sijaitsevat Hirvijoen etelärannalla Myllykoskesta 600 metriä etelään. Ne ovat aivan Kaukelantien sillan länsipuolella, korkean rantatörmän päällä. Sillan vierestä lähtee pieni peltotie lounaaseen ylös mäelle, suurin osa kuopista on tien pohjoispuolella, joen puolella. Maasto on hiekaista koilliseen laskevaa metsäistä rinnettä.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Paikka tarkastettiin yleisöilmoituksen perusteella. Seppälän kylässä oli kerrottu joen varressa olevista syvistä "haudoista". Kuopat ovat erittäin selkeitä, syviä ja suorakaiteen muotoisia, parin metrin mitaisia. Niitä ei kartoitettu, koska ne erottuvat niin selvästi. Kuopat ovat aivan kylki kyljessä, rivissä, pitkät sivut kyljittäin, poikittain rinteeseen nähden. Kuoppia on tien pohjoispuolella 11 ja ehkä yksi puolikas, sekä tien/ajouran eteläpuolella hieman erikseen vielä 3. Kuoppiin on heitelty roskaa, joesta laskien yhdestoista kuoppa on aivan täynnä. Säännöllinen kulmikas rakenne toi mieleen lähinnä perunakuopat. Ne eivät myöskään näytä kovin vanhoilta, niissä ei esim. kasva suuria puita. Kuopparivin pituus on noin 100 metriä.

GPS-mittaukset kuopparivistä: itäpää 6706927/3335984, länsipää 6706884/3335901.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä Lauri, Heikkilä 2

65. Saunaniemi UUSI 100008401**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	maarakenteet-kuopat
Ajoitus	historiallinen
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	2
Peruskartta	202410 Hyrkkölä
Koordinaatit	6723611/3331516, z= 120 m mpy
Koordinaattiselite	läntinen kuoppa, GPS-mittaus
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	kaksi kuoppaa 10 m matkalla
Rajaustarkkuus	ohjeellinen, tarkastus
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 13 km pohjoisluoteeseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Särkijärvi/Ahonpää
Tila	540-401-9-25 Olla
Lisätietoja	maanomistajaa ei tavattu

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 23.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 202410 Hyrkkölä 1:20 000, sivu 96
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

Maakuoppia Särkijärven Saunaniemessä.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Kuopat sijaitsevat Pusulan luoteisrajalla lähellä Someron rajaa, Särkijärven itärannalla, Saunaniemen Huhdanojanlahden puoleisella rannalla (koillisrannalla). Maasto on koilliseen viettävää metsärinnettä. Paikan eteläpuolella muutaman kymmenen metrin päässä on hiekkakuoppa.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Pusulan pohjoisosan järviolueelta kivikautisia asuinpaikkoja etsittäessä sattui silmiin kaksi matalaa pitkänomaista kuoppaa, kooltaan noin 1,5x2 metriä. Pitkä sivu on rannan suuntainen. Kuopissa on valli alarinteen puolella ja aukko kapealla sivulla kohti niemen kärkeä (luodetta). Kuopat ovat lähellä niemen pohjoislaidan tyveä. Kuopat ovat kuusien katveessa ja erottuvat hieman huonosti. GPS-mittaukset kuopista: läntinen kuoppa 6723611/3331516, itäinen kuoppa 6723606/3331525. Kuoppien tarkoituksesta ei saatu selvyttä, todennäköisesti ne ovat historiallisia, säännöllisen muotonsa perusteella ihmisen tekemiä. Tuulenskaadoiksi ne näyttäisivät olevan liian pitkiä ja kapeita.

Särkijärven rannat olivat yleensä jyrkät mutta Hyrkkölänholmassa koekuopitettiinkin asuinpaikan löytämisen toivossa. Mitään ei löytynyt. Järven pohjoisrannalle oli juuri rakenteilla paljon mökkejä.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä –

66. Perttelinkirkko**UUSI 100008402****PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	luonnonmuodostumat-luolat?
Ajoitus	historiallinen?
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	204201 Karisjärvi
Koordinaatit	6723620/3336500, z= 130 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, mitattu peruskartasta
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	20x20 m
Rajaustarkkuus	suuntaa antava
Etäisyystieto	Pusulankirkosta 12,75 km pohjoiseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Ahonpää
Tila	–
Lisätietoja	–

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 24.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204201 Karisjärvi 1:20 000, sivu 107
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

Siirtolohkareiden muodostama luola Jäljänjärven luoteisrannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Perttelinkirkko sijaitsee Pohjois-Pusulassa Jäljänjärven pohjoisrannalla. Suuri siirtolohkare on merkitty peruskarttaan harjanteelle (Tammenharju) Saarijärven ja Jäljänjärven välille. Tammitie kulkee sen eteläpuolitse, kivi näkyy tielle. Ympäristö on metsää.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Siirtolohkare ja lohkeilleiden kivien muodostama luola katsastettiin pikaisesti. Sekä Perttelinkirkkoon että Pirunkirkkoon liittyy tarinoita pakopaikasta. Tammenharjun eteläpuolella virtaa järvien välillä pieni Tammenjoki. Nimensä se on saanut joessa olleesta padosta, tammesta. Kivi on luonnonmuodostuma, siinä ei ole näkyvissä mitään ihmisen tekemiä rakenteita. Lähinnä sen voisi luokitella tarinapaikaksi.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä –

67. Pirunkirkko UUSI 100008403**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	luonnonmuodostumat-luolat?
Ajoitus	historiallinen?
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	204201 Karisjärvi
Koordinaatit	6721540/3338300, z= 125 m mpy
Koordinaattiselite	keskikoordinaatti, mitattu peruskartasta
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	30x30 m
Rajaustarkkuus	suuntaa antava
Etäisyystieto	Pusulan kirkosta 11,5 km pohjoiskoilliseen.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Ahonpää
Tila	–
Lisätietoja	–

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 25.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204201 Karisjärvi 1:20 000, sivu 106
Kuvat	–

KOHDEKuvaus

Siirtolohkareiden muodostama luola Antiaisen koillisrannalla.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Pirunkirkko sijaitsee Antiaisen koillisrannalla, Antiaistentie ja Kaksiset-lampien välissä pienellä mäenkumppareella. Ympäristö on kallioista metsämaata.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Siirtolohkare ja lohkeilleiden kivien muodostama luola katsastettiin pikaisesti. Sekä Perttelinkirkkoon että Pirunkirkkoon liittyy tarinoita pakopaikasta. Kivi on luonnonmuodostuma, siinä ei ole näkyvissä mitään ihmisen tekemiä rakenteita. Lähinnä sen voisi luokitella tarinapaikaksi.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä –

68. Linnanmäki UUSI 100008405**PERUSTIEDOT**

Mj-tyyppi	puolustusvarustukset-linnavuoret
Ajoitus	historiallinen?
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskartta	204103 Ikkala
Koordinaatit	6706260/3335180, z= 100 m mpy
Koordinaattiselite	rajamerkin keskikoordinaatti, mitattu peruskartasta
Maastomerkintä	ei
Pinta-ala	?
Rajaustarkkuus	suuntaa antava
Etäisyystieto	Pusulän kirkosta 3 km eteläkaakkoon.

OMISTAJATIEDOT

Alue/rekisterikylä	Seppälä
Tila	–
Lisätietoja	–

ARKISTOTIEDOT

Aikaisemmat tutkimukset ja löydöt	–
	–

INVENTOINTI

Aika	Johanna Seppä ja Tiina Kinnunen 25.5.2007
Löydöt	–
Karttaotteet	Pk 204103 Ikkala 1:20 000, sivu 104
Kuvat	–

KOHDEKUVAUS

Linnanmäki-niminen mäki Kaukelan kylän luoteispuolella.

TUTKIMUSKERTOMUS**Sijainti ja maasto**

Linnanmäki sijaitsee Pusulanjärvestä kaksi kilometriä kaakkoon Somerontien eteläpuolella. Mäen eteläpäässä on kolmen kylän, Hyrsylän, Kaukelan ja Seppälän rajamerkki. Mäki on metsämaassa Hirvijoen eteläpuolella.

Kohteen kuvaus

Tutkimushistoria: –

Tarkastus: Linnanmäki mainitaan Pusulan historiassa ja sen kerrotaan esiintyvän samalla nimellä jo vanhoissa kartoissa (Pusulän historia, sivu 8). Linnanmäkeä ei kierretty kokonaan läpi, loivemmalla itäreunalla ei ainakaan näkynyt mitään vallituksia. Mäen eteläkärjessä oleva kivistä kasattu kylien rajamerkki, pieni kivi-röykkiö löytyi helposti (koordinaatit 6706260/3335180).

Muita linna-paikannimiä Pusulassa ovat Suomelan kylässä ”Venäjän linna” ja lähellä Vihdin rajaa oleva Katinlinna. Näitä ei tarkastettu. Niiden on todettu olevan tarinanimiä, vailla mitään muinaistieteellistä merkitystä.

Luokitusehdotus –

Lähilöytöjä –

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 202312 Pusula

Nummi-Pusula Soukoonmäki 1000008356

Nummi-Pusula Seppälänsalmi 1000008357

Nummi-Pusula Sannanpelto 1000008358

Nummi-Pusula Wallinmaa 1000008359

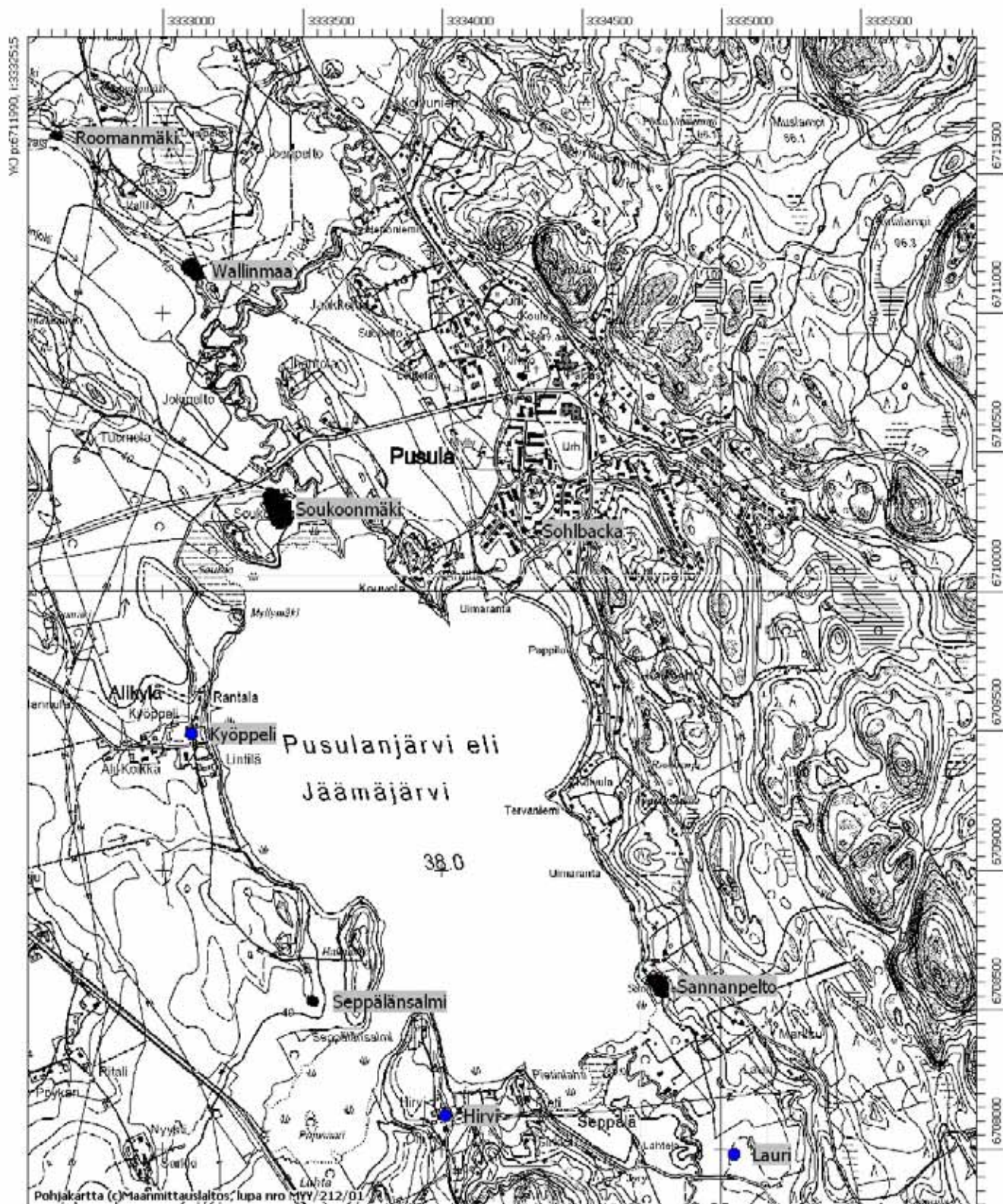
Nummi-Pusula Roomanmäki 1000008360

Nummi-Pusula Lauri 1000008371

Nummi-Pusula Hirvi 1000008372

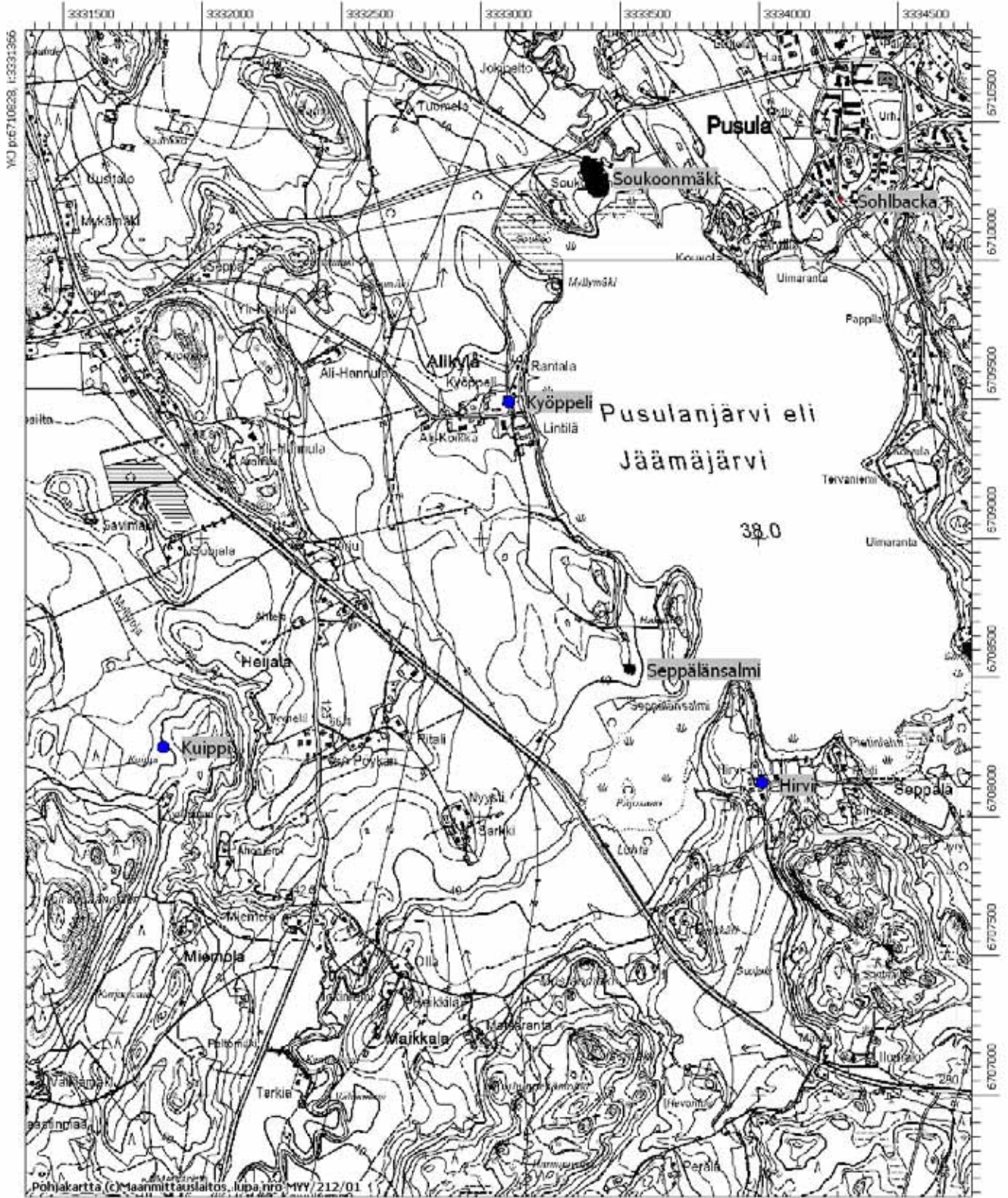
Nummi-Pusula Kyöppeli 1000008374

Nummi-Pusula Sohlbacka 1000008399

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 202312 Pusula
 Nummi-Pusula Kuippi 1000008380

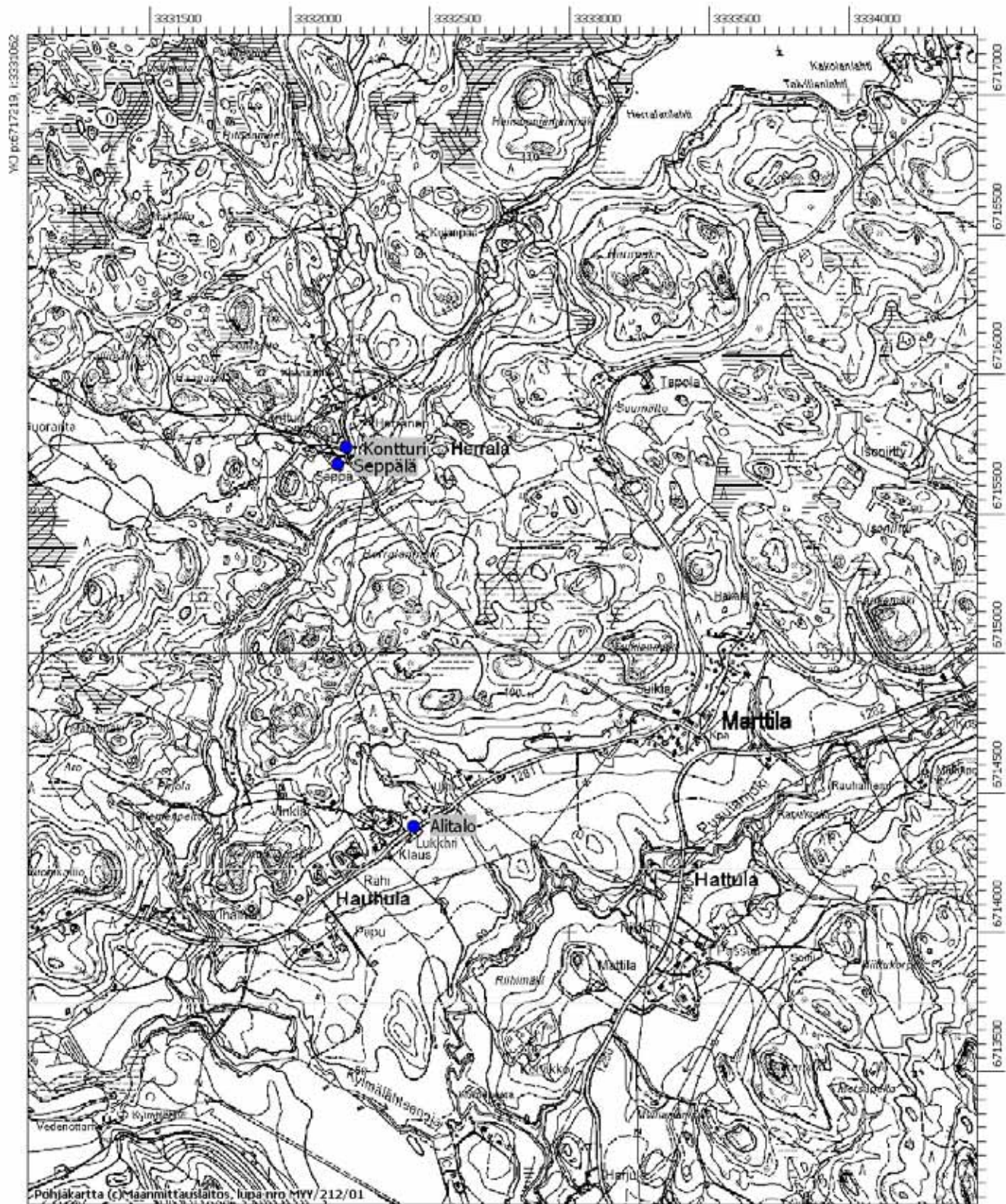
Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 202410 Hyrkkölä

Nummi-Pusula Seppälä 1000008365

Nummi-Pusula Kontturi 1000008366

Nummi-Pusula Alitalo 1000008367

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 202410 Hyrkkölä

Nummi-Pusula Varvari 1000008362

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 202410 Hyrkkölä

Nummi-Pusula Mölkkäri 1000008384

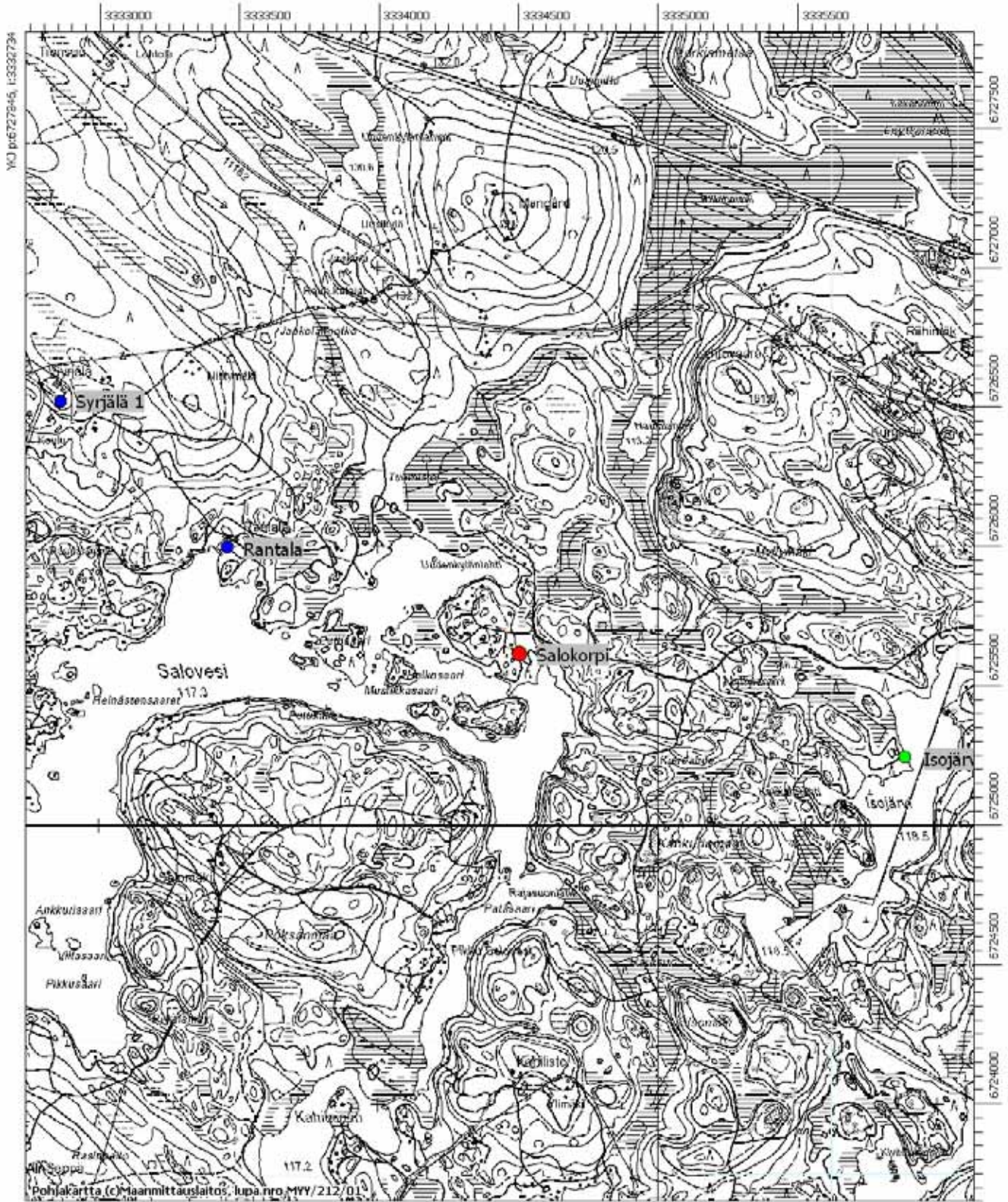
Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 202410 Hyrkkölä
 Nummi-Pusula Saunaniemi 1000008401

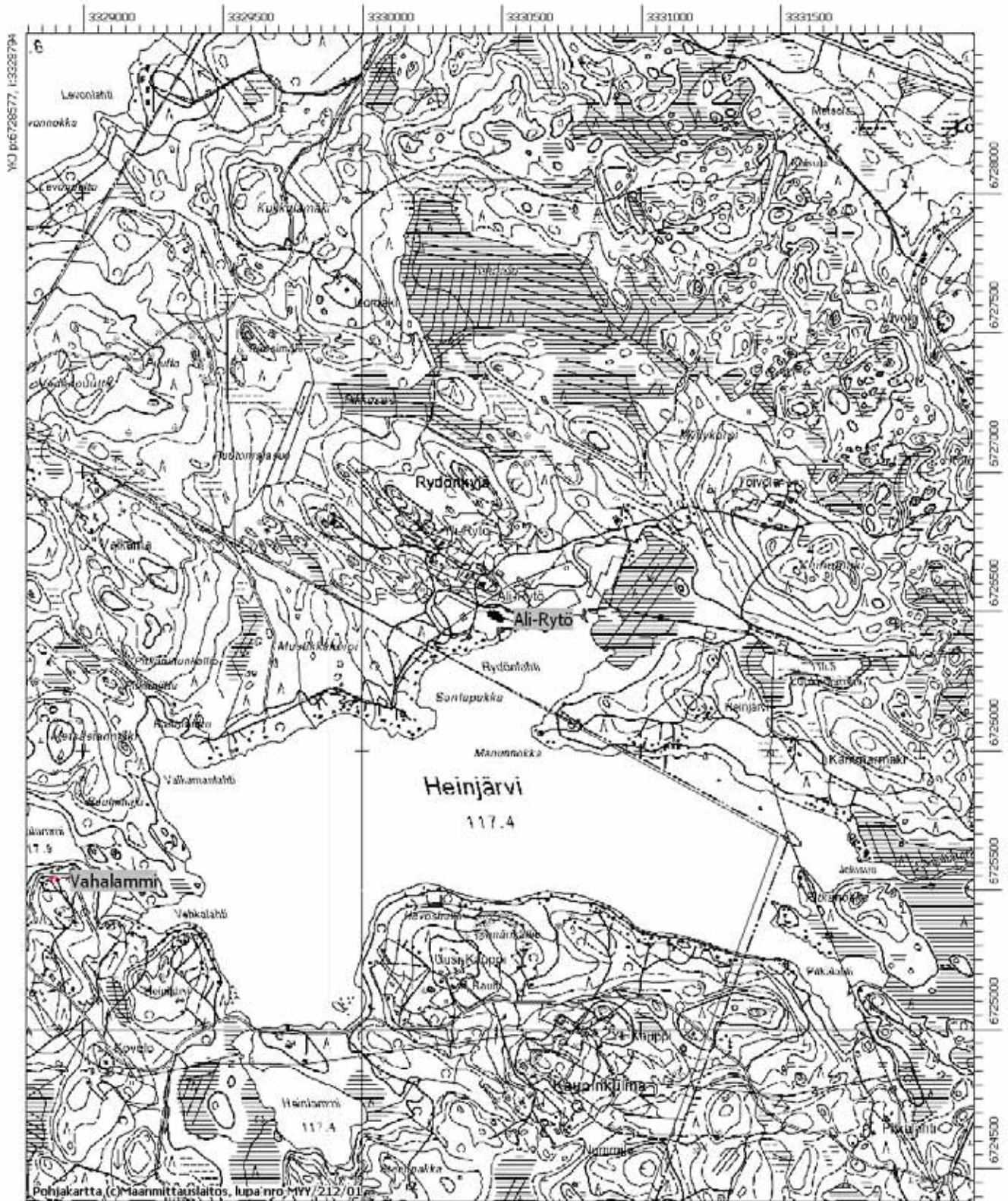
Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 202411 Salkola
 Nummi-Pusula Syrjälä 1 1000008364
 Nummi-Pusula Rantala 1000008389
 Nummi-Pusula Salokorpi 540010024

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 202411 Salkola
 Nummi-Pusula Ali-Rytö 1000008363

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

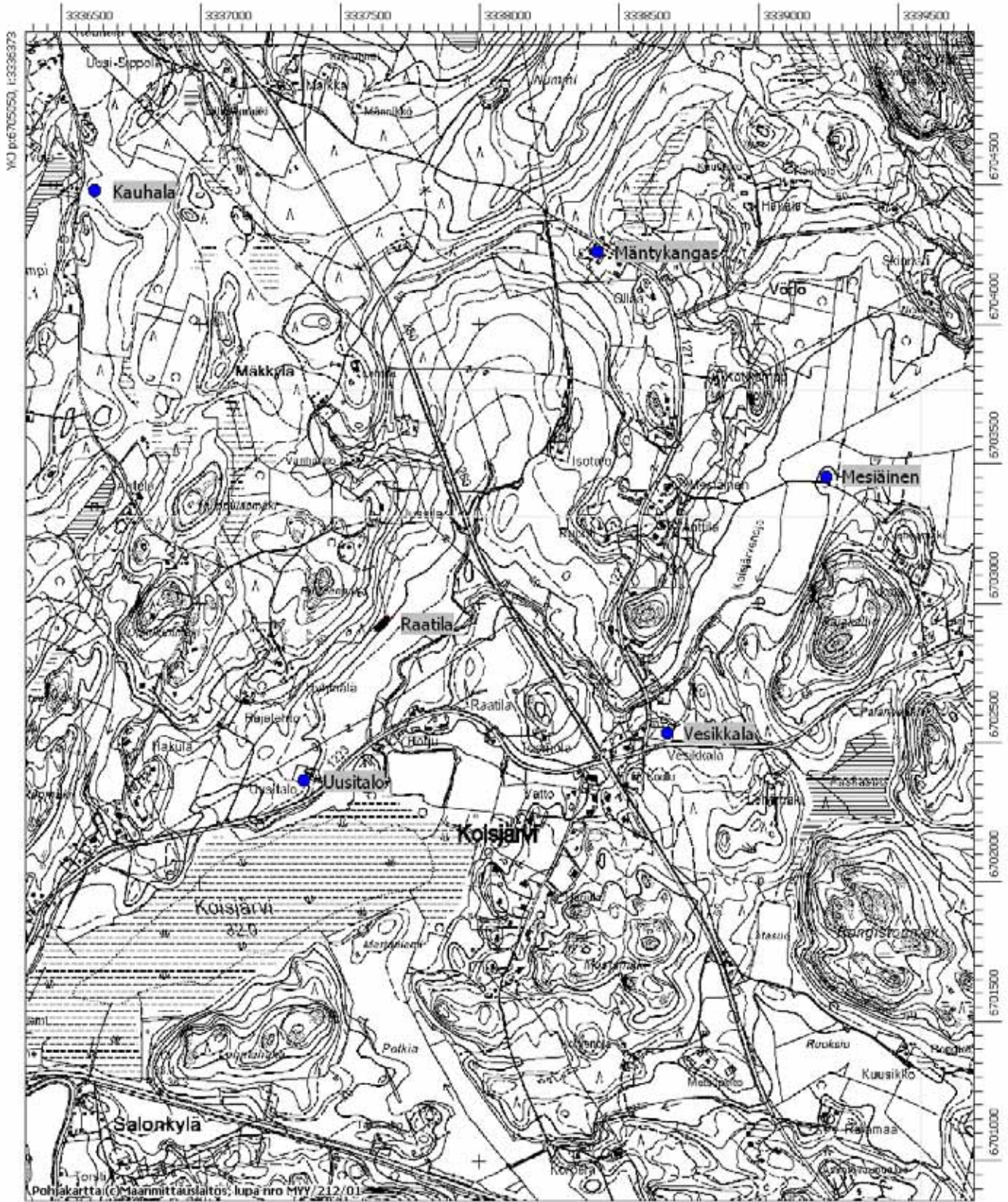
Pk 202411 Salkola

Nummi-Pusula Rankkulannummi 1000008396

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 204102 Koisjärvi ja 204103 Ikkala
 Nummi-Pusula Raatila 1000008354
 Nummi-Pusula Uusitalo 1000008369
 Nummi-Pusula Vesikkala 1000008370
 Nummi-Pusula Kauhala 1000008376
 Nummi-Pusula Mäntykangas 1000008386
 Nummi-Pusula Mesiäinen 1000008390

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

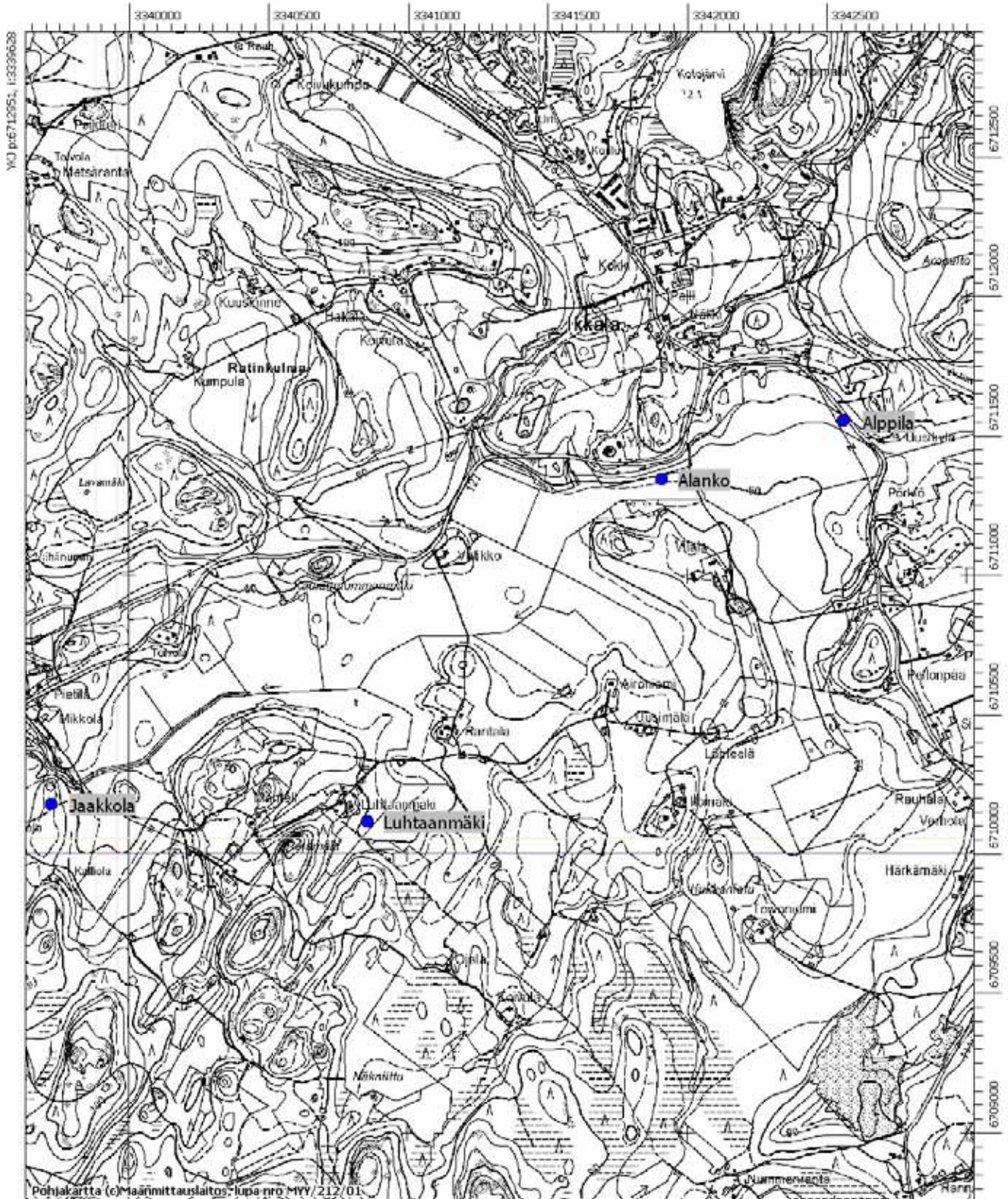
Pk 204103 Ikkala

Nummi-Pusula Jaakkola 1000008375

Nummi-Pusula Luhtaanmäki 1000008382

Nummi-Pusula Alanko 1000008393

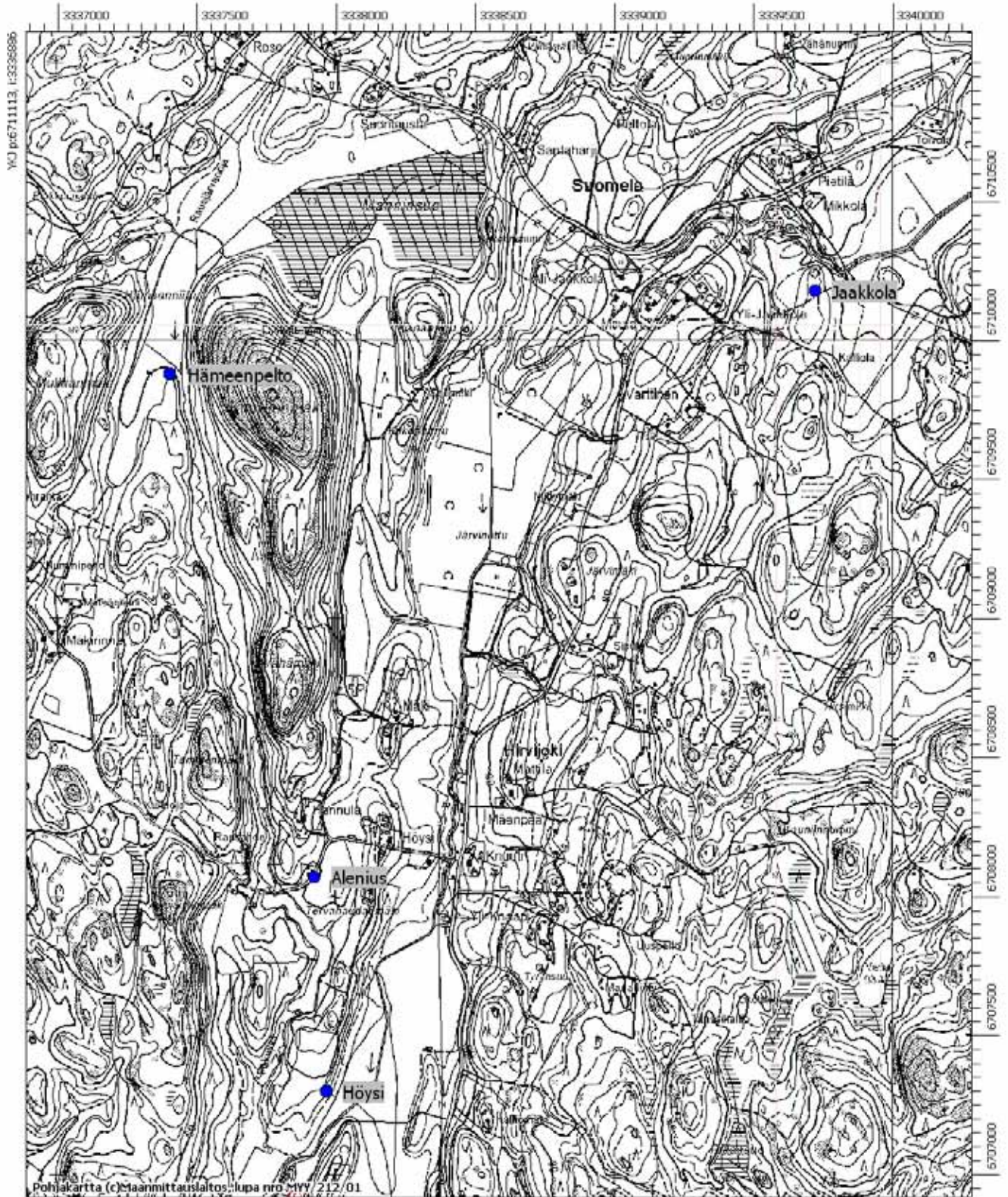
Nummi-Pusula Alppila 1000008394

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 204103 Ikkala

Nummi-Pusula Hämeenpelto 1000008385

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 204103 Ikkala

Nummi-Pusula Hirvihuhta 1000008355

Nummi-Pusula isoniittu 1000008361

Nummi-Pusula Alenius 1000008368

Nummi-Pusula Vanha-Sippola 1 1000008373

Nummi-Pusula Vanha-Sippola 2 1000008379

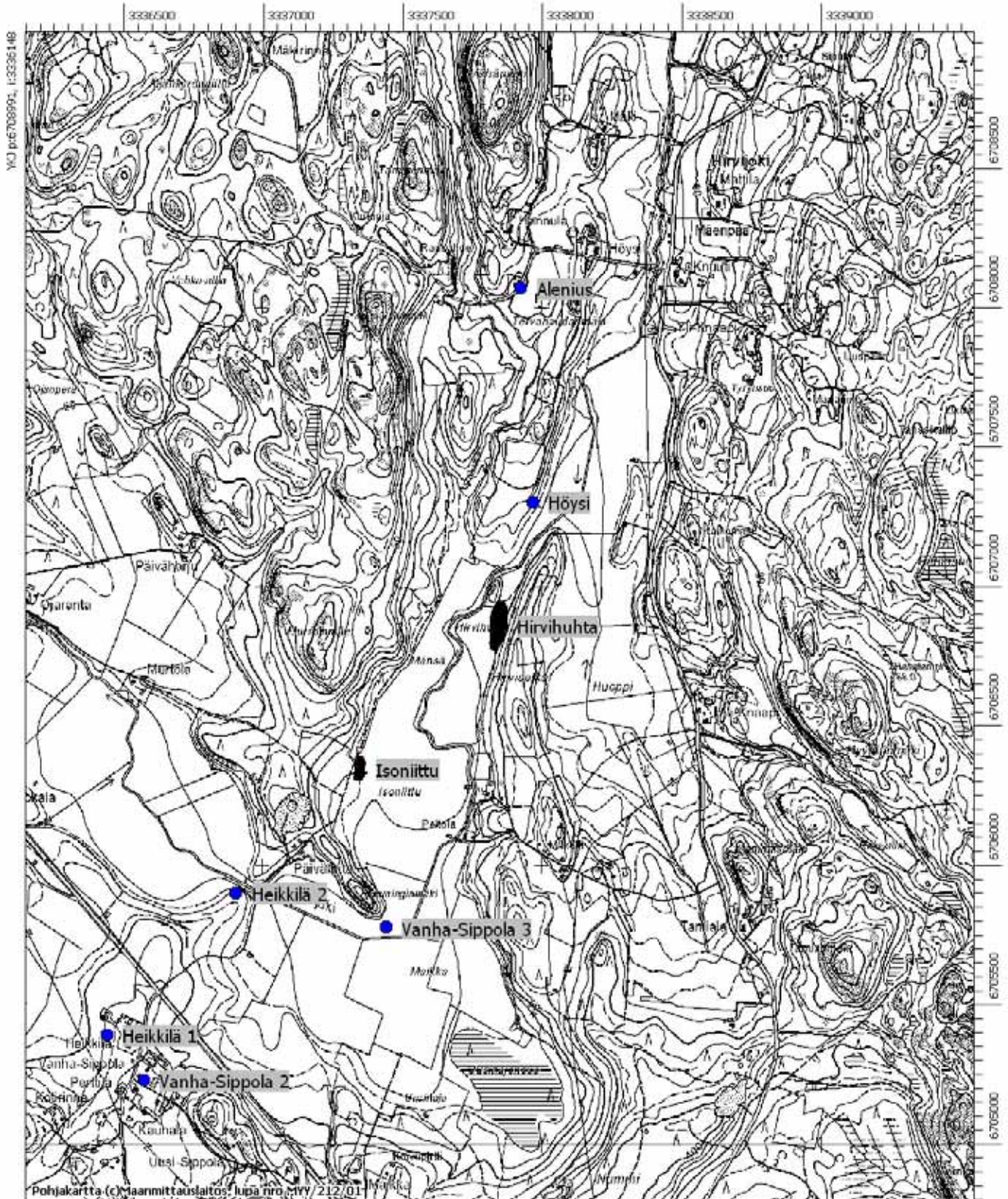
(Vanha-Sippola 1 ja 2, sama sijainti)

Nummi-Pusula Vanha-Sippola 3 1000008383

Nummi-Pusula Heikkilä 1 1000008381

Nummi-Pusula Heikkilä 2 1000008388

Nummi-Pusula Höysi 1000008391

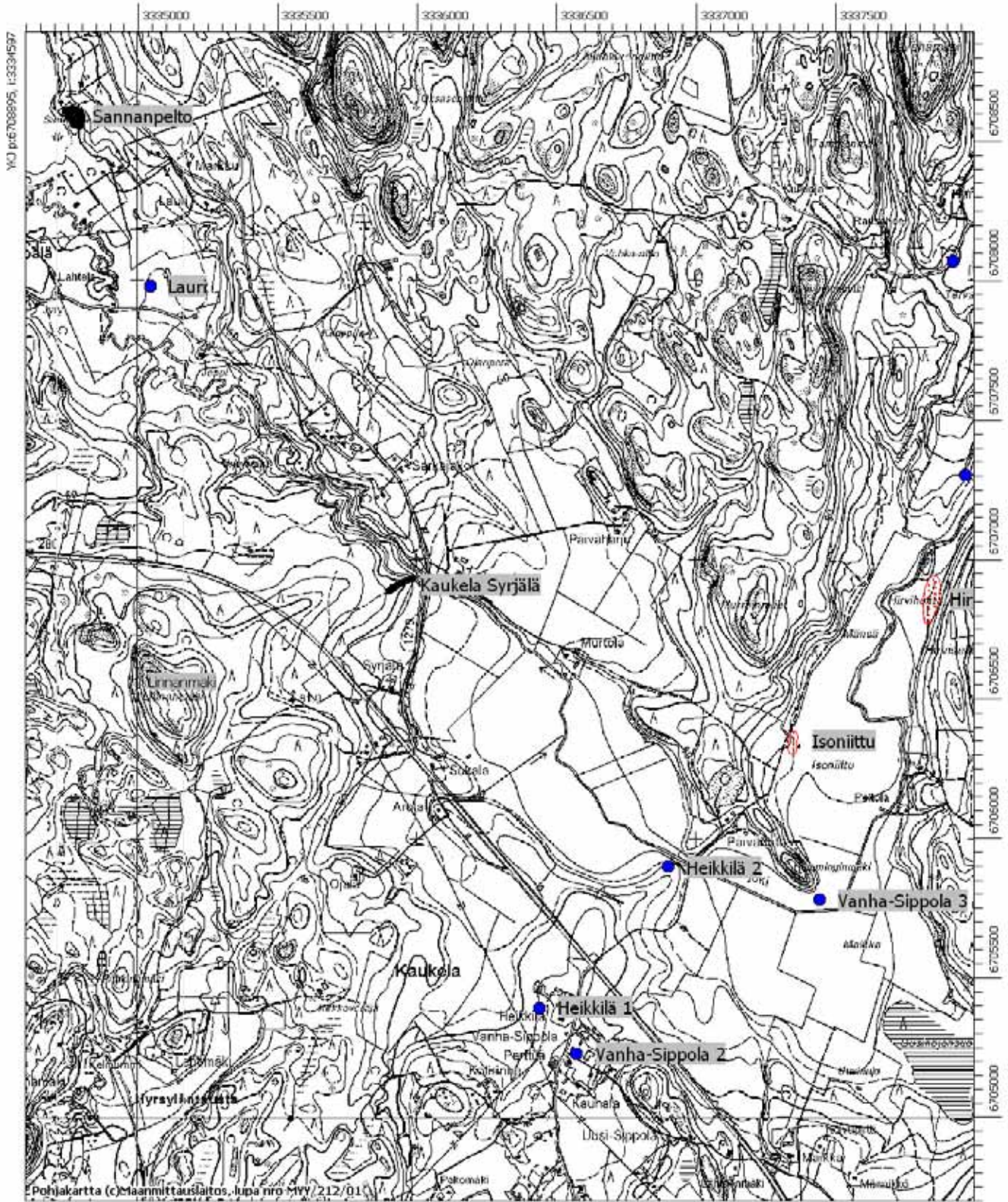

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 204103 Ikkala

Nummi-Pusula Kaukela Syrjälä 1000008400

Nummi-Pusula Linnanmäki 1000008485

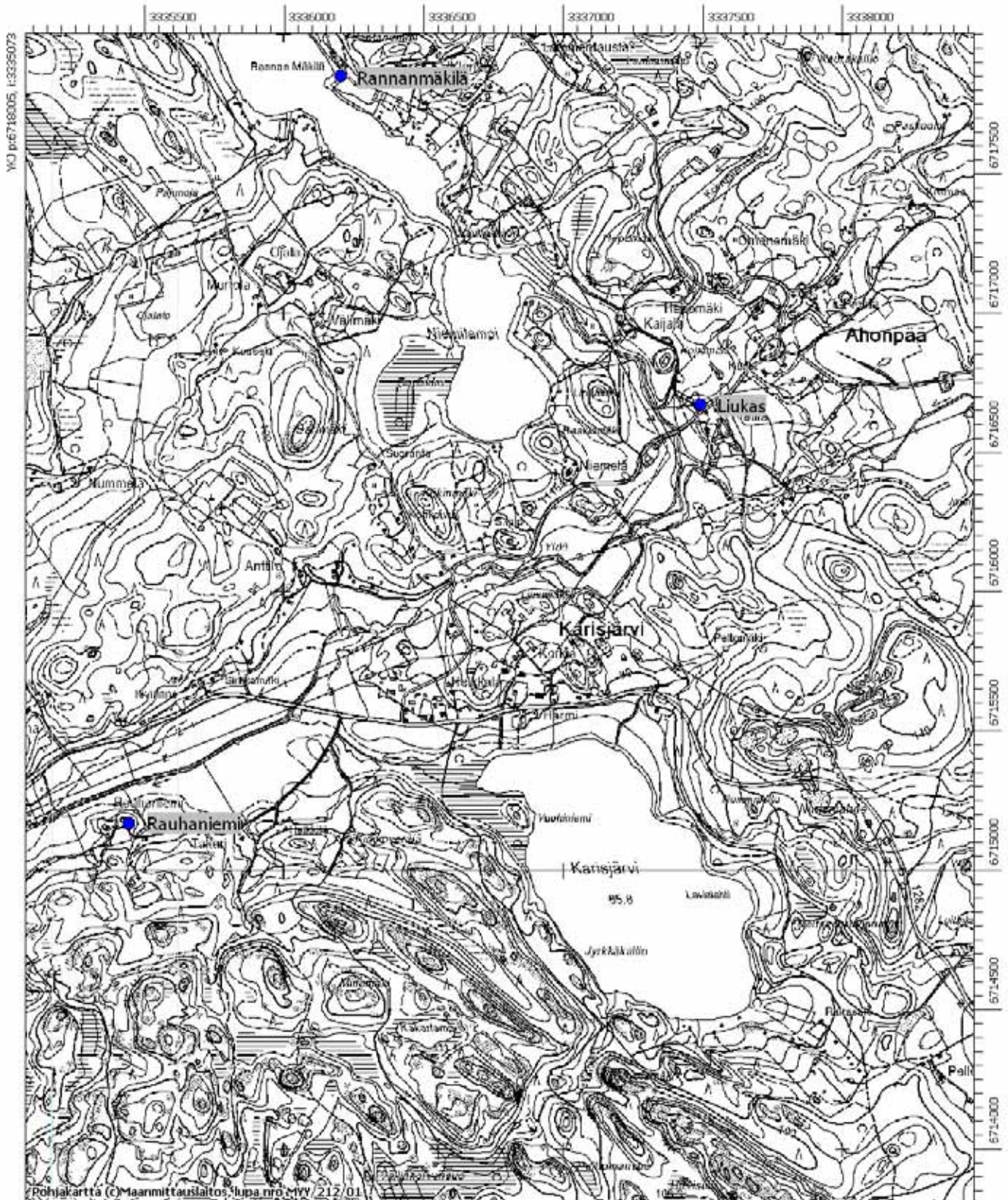
Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 204201 Karisjärvi

Nummi-Pusula Liukas 1000008377

Nummi-Pusula Rannanmäkilä 1000008378

Nummi-Pusula Rauhaniemi 1000008387

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 204201 Karisjärvi

Nummi-Pusula Saukonpää E 1000002781

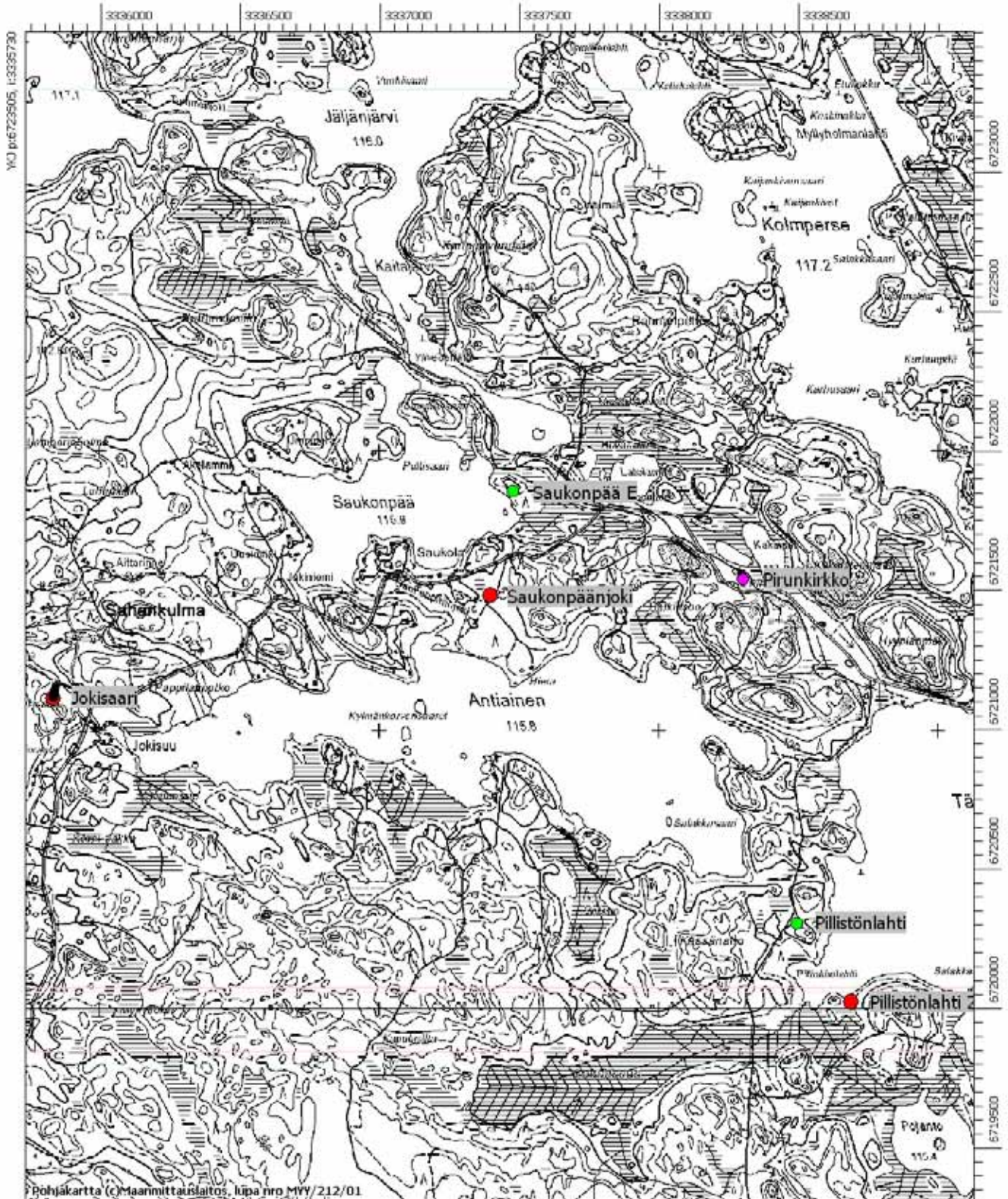
Nummi-Pusula Pillistönlahti 1000002782

Nummi-Pusula Saukonpäänjoki 1000002783

Nummi-Pusula Jokisaari 1000008395

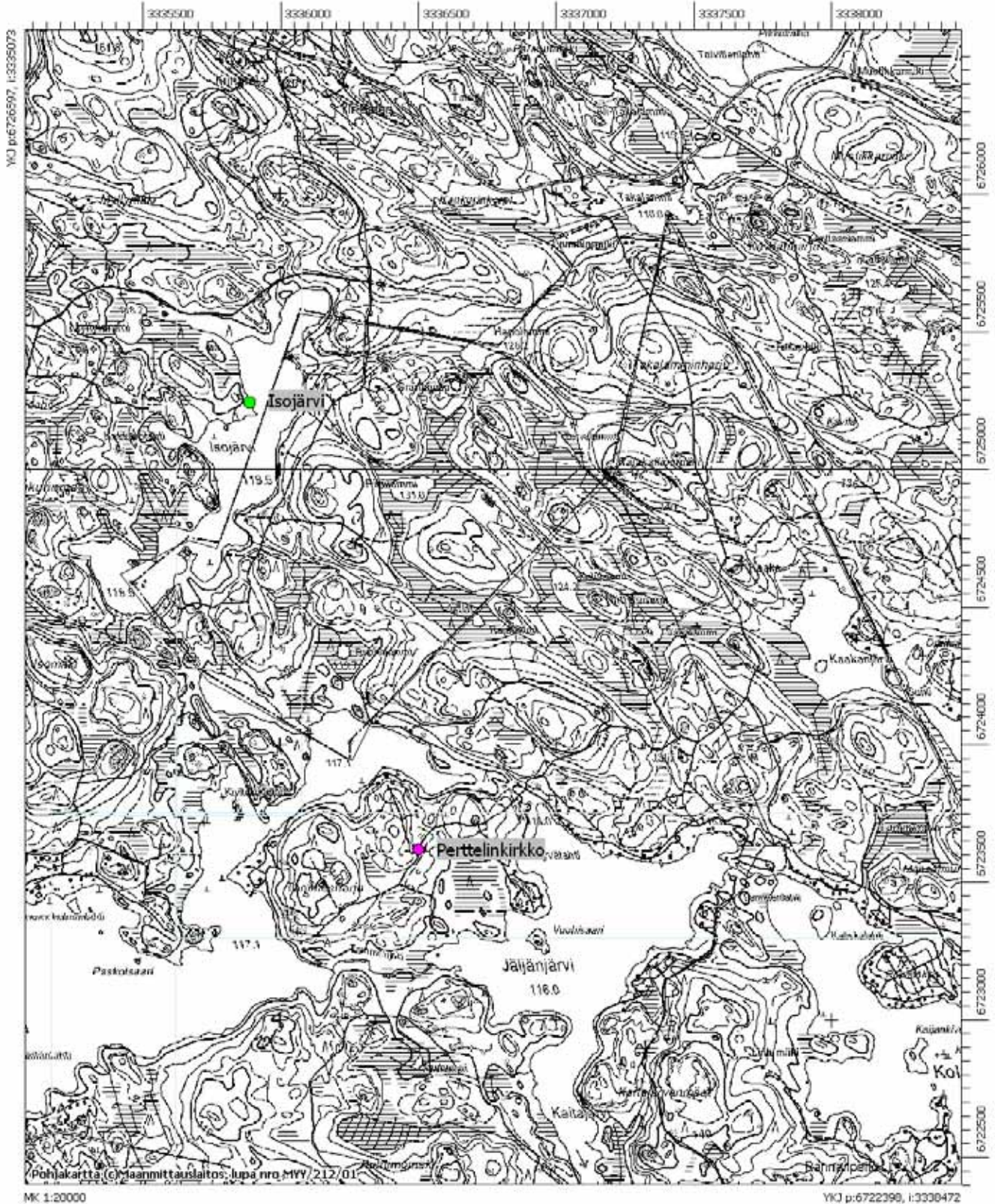
Nummi-Pusula Pillistönlahti 2 1000008397

Nummi-pusula Pirunkirkko 1000008403

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Pk 204201 Karisjärvi 204202 Vuotinainen
 Nummi-Pusula Isojärvi 1000002780
 Nummi-Pusula Perttelinkirkko 1000008402

NEGATIIVILUETTELO

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Kuvannut Johanna Seppä

143971	Rantala. Kvartsin löytöpaikka pellossa. Pohjoiskoillisesta.
143972	Salokorpi. Uuni. Lounaasta.
143973	Panoraama. Seppälänsalmi. Asuinpaikka pellossa. Idästä.
143974	Panoraama. Seppälänsalmi. Asuinpaikka pellossa. Idästä.
143975	Seppälänsalmi. Asuinpaikka pellossa. Pohjoisesta.
143976	Lauri. Kiviesineen KM 36688 löytöpaikka. Pohjoisesta.
143977	Sannanpelto. Kivikautinen asuinpaikka. Idästä.
143978	Rautila. Kivikautinen asuinpaikka. Etelästä.
143979	Mesiäinen. Kvartsin löytöpaikka. Lännestä.
143980	Isoniittu. Kivikautinen asuinpaikka. Pohjoisesta.
143981	Hirvihulta. Kivikautinen asuinpaikka. Etelästä.
143982	Hirvihulta. Hirviselän itäpuoli. Etelästä.
143983	Höysi. Kvartsin löytöpaikka. Etelästä.
143984	Luhtaanmäki Rydänpelto. Kivikirveen KM 7017:1 löytöpaikka. Lounaasta.
143985	Alanko. Kvartsin löytöpaikka. Koillisesta.
143986	Alppila. Kvartsin löytöpaikka. Lounaasta.
143987	Rauhaniemi. Kivikirveen KM 15120 löytöpaikka. Idästä.
143988	Wallinmaa. Kivikautinen asuinpaikka. Luoteesta.
143989	Roomanmäki. Kivikautinen asuinpaikka. Kaakosta.
143990	Wallinmaa. Kivikautinen asuinpaikka, kauempaa. Lounaasta.
143991	Kauhala Kivipelto. Kiviesineiden KM 4288 löytöpaikka. Kaakosta.
143992	Nummi Ritarinlahti. Kiviaita. Luoteesta.
143993	Mölkkäri. Vasarakirveen KM 9627 löytöpaikka. Luoteesta.
143994	Varvari. Kivikautinen asuinpaikka. Lännestä.
144414	Jokisaari. Historiallisen ajan kivirakennelmia, saha. Pohjoisesta.
144415	Ali-Rytö. Kivikautinen asuinpaikka. Lännestä.
144416	Kuippi. Kivikirveen KM 6650:2 löytöpaikka. Kaakosta.
144417	Kivikirves Pusulan museossa.
144418	Rankkulannummi. Tervahauta tai hiilimiilu. Idästä.
144419	Pillistönlahti 2. Tervahauta. Etelästä.
144420	Sohlbacka. Kalkkiuuni. Lähikuva.
144421	Sohlbacka. Kalkkiuuni. Etelästä.
144422	Kaukela Syrjälä. Maakuoppia. Etelästä.

DIALUETTELO

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Kuvannut Johanna Seppä

60444	Rantala. Kvartsin löytöpaikka pellossa. Pohjoiskoillisesta.
60445	Salokorpi. Uuni. Lounaasta.
60446	Seppälänsalmi. Kivikautinen asuinpaikka pellossa. Pohjoisesta.
60447	Lauri. Kiviesineen KM 36688 löytöpaikka. Pohjoisesta.
60448	Sannanpelto. Kivikautinen asuinpaikka. Idästä.
60449	Rautila. Kivikautinen asuinpaikka. Etelästä.
60450	Mesiäinen. Kvartsin löytöpaikka. Lännestä.
60451	Isoniittu. Kivikautinen asuinpaikka. Pohjoisesta.
60452	Hirvihuhta. Kivikautinen asuinpaikka. Etelästä.
60453	Hirvihuhta. Hirviselän itäpuoli. Etelästä.
60454	Höysi. Kvartsin löytöpaikka. Etelästä.
60455	Luhtaanmäki Rydänpelto. Kivikirveen KM 7017:1 löytöpaikka. Lounaasta.
60456	Alanko. Kvartsin löytöpaikka. Koillisesta.
60457	Alppila. Kvartsin löytöpaikka. Lounaasta.
60458	Rauhaniemi. Kivikirveen KM 15120 löytöpaikka. Idästä.
60459	Wallinmaa. Kivikautinen asuinpaikka. Luoteesta.
60460	Roomanmäki. Kivikautinen asuinpaikka. Kaakosta.
60461	Kauhala Kivipelto. Kiviesineiden KM 4288 löytöpaikka. Kaakosta.
60462	Mölkkäri. Vasarakirveen KM 9627 löytöpaikka. Luoteesta.
60463	Varvari. Kivikautinen asuinpaikka. Lännestä.
60464	Jokisaari. Historiallisen ajan kivirakennelmia, saha. Pohjoisesta.
60465	Ali-Rytö. Kivikautinen asuinpaikka. Lännestä.
60466	Kuippi. Kivikirveen KM 6650:2 löytöpaikka. Kaakosta.
60467	Kivikirves Pusulan museossa.
60468	Rankkulannummi. Tervahauta tai hiilimiilu. Idästä.
60469	Pillistönlahti 2. Tervahauta. Etelästä.
60470	Sohlbacka. Kalkkiuuni. Etelästä.
60471	Kaukela Syrjälä. Maakuoppia. Etelästä.

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 143978
Raatila. Kivikautinen asuinpaikka Koisjärvenojan länsipuolella. Etelästä.

f 143975
Seppälänsalmi. Asuinpaikka pellossa Pusulanjärven lounaisrannalla. Pohjoisesta.

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 143981
Hirvihuhta. Kivikautinen asuinpaikka Hirvijoen varressa. Oikealla Hirviselkä.
Etelästä.

f 143982
Hirvihuhta. Hirviselän itäpuoli. Mahdollinen kvartsilöytöpaikka harjanteen poh-
joispäässä. Etelästä.

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 143977
Sannanpelto. Kivikautinen asuinpaikka. Idästä. Taustalla Pusulanjärvi.

f 143988
Wallinmaa. Kivikautinen asuinpaikka Pusulanjärven pohjoispuolella. Luoteesta.

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 143989
Roomanmäki. Kivikautinen asuinpaikka. Kaakosta.

f 143980
Isoniittu. Kivikautinen asuinpaikka Hirvijoen länsipuolella. Pohjoisesta.

Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 143994
Varvari. Kivikautinen asuinpaikka Tarkeelanjärven luoteisrannalla. Länestä.

f 144415
Ali-Rytö. Kivikautinen asuinpaikka Heinjärven pohjoisrannalla. Länestä.
Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 143976
Lauri. Kiviesineen KM 36688 löytöpaikka. Pohjoisesta.

f 143991
Kauhala Kivipelto. Kiviesineiden KM 4288 arvioitu löytöpaikka. Kaakosta.

Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 144416
Kuippi. Kivikirveen KM 6650:2 löytöpaikka. Kaakosta.

f 143984
Luhtaanmäki Rydänpelto. Kivikirveen KM 7017:1 arvioitu löytöpaikka. Lounaasta.

Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 143993

Mölkkäri. Vasarakirveen KM 9627 löytöpaikka, mahdollisesti rinteessä vasemmalla. Luoteesta.

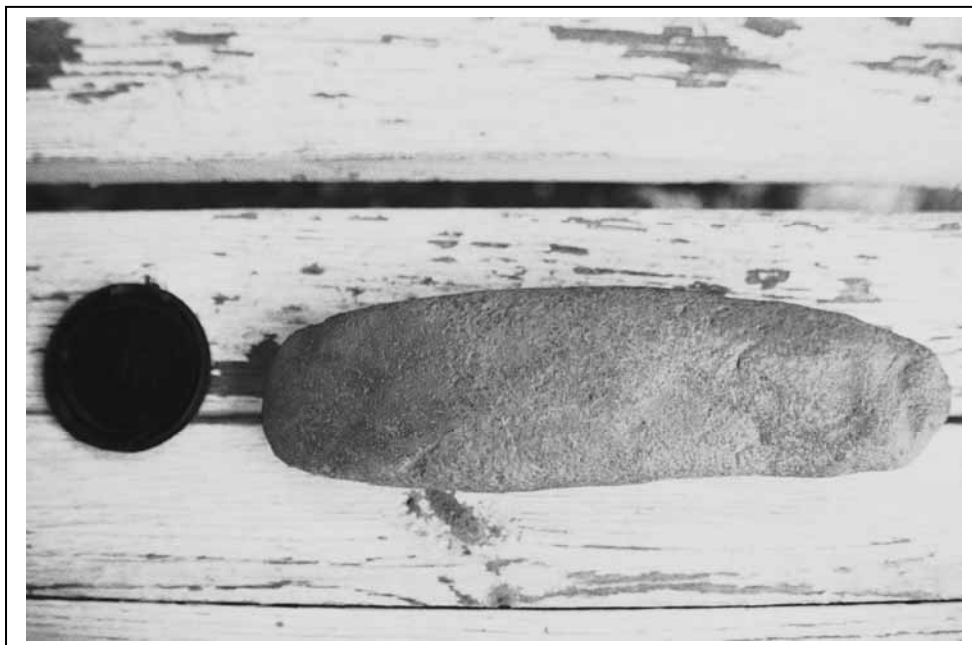

f 143987

Rauhaniemi. Kivikirveen KM 15120 arvioitu löytöpaikka. Idästä. Vasemmalla Rauhaniemen talo.

Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 144417
Kivikirves Pusulan museossa.

f 143971
Rantala. Kvartsin löytöpaikka pellossa. Pohjoiskoillisesta.
Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 143979
Mesiäinen. Kvartsin löytöpaikka. Lännestä. Kuvassa etualalla.

f 143983
Höysi. Kvartsin löytöpaikka. Etelästä.

Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

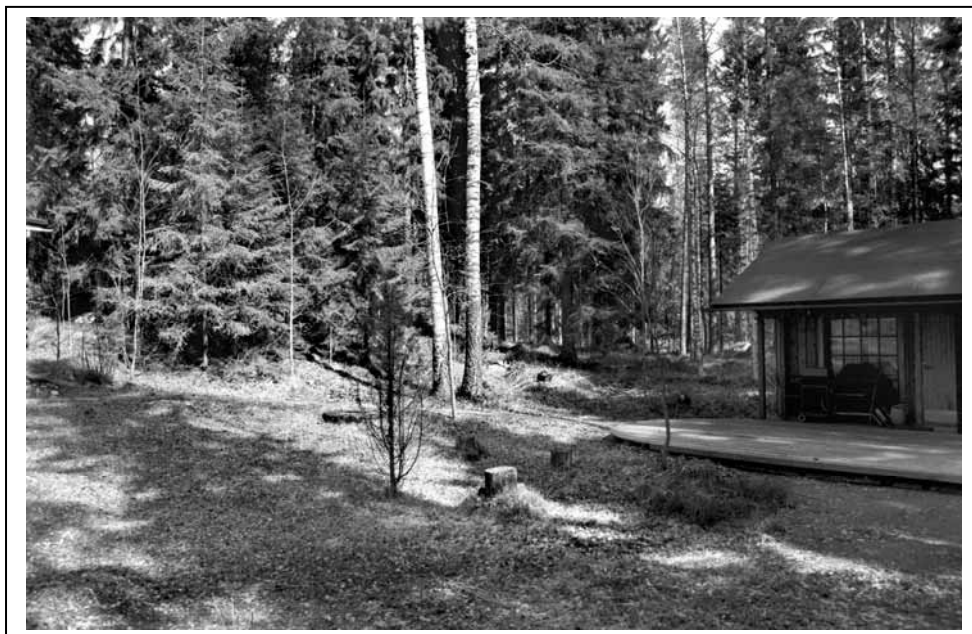
f 143985
Alanko. Kvartsin löytöpaikka. Koillisesta.

f 143986
Alppila. Kvartsin löytöpaikka. Lounaasta. Kuvassa taustalla ladon läheltä.

Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 143972
Salokorpi. Uuni mökin pihamaalla. Lounaasta.

f 144414
Jokisaari. Historiallisen ajan kivirakennelmia, saha. Pohjoisesta.
Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

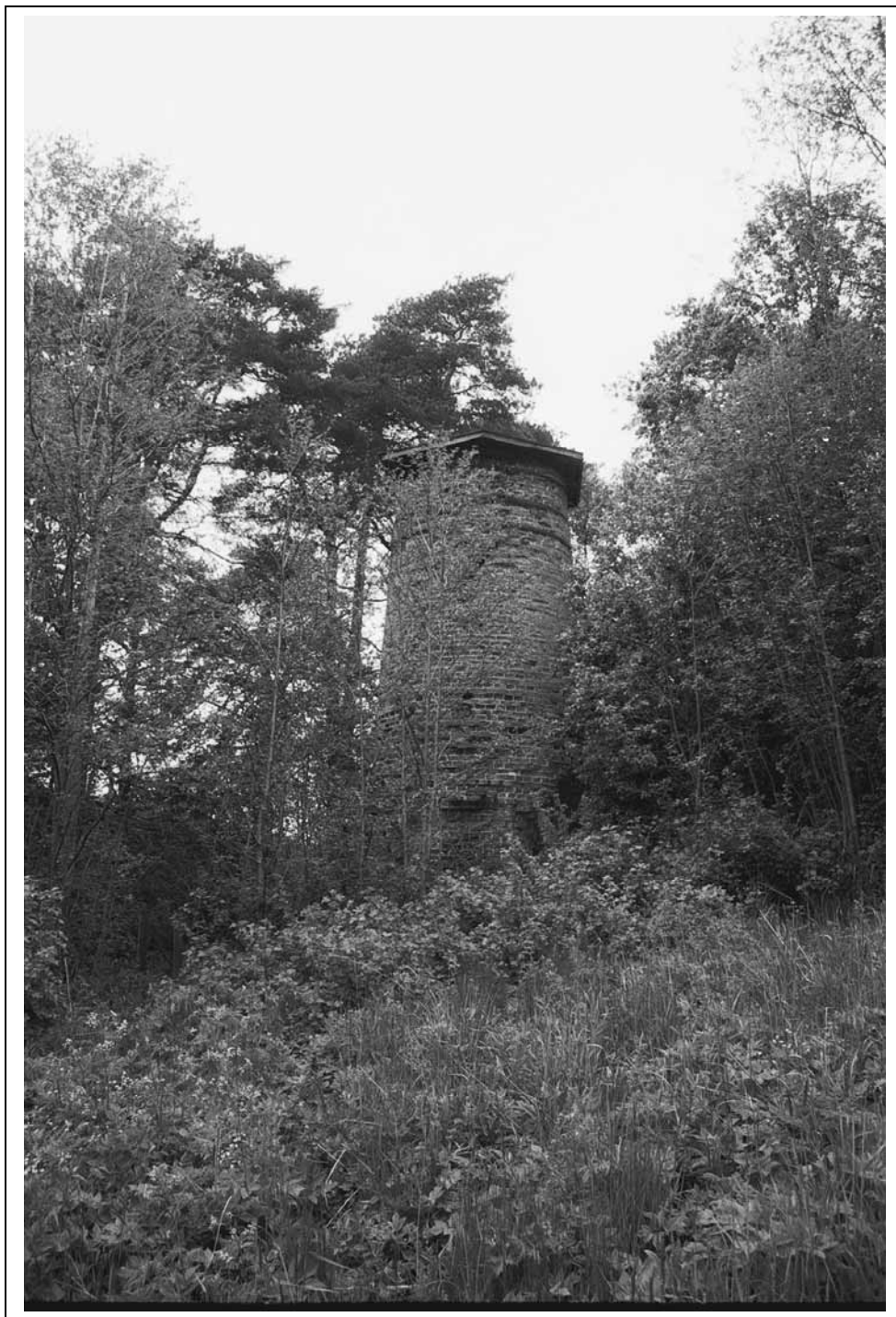
f 144418
Rankkulannummi. Tervahauta tai hiilimiilu. Idästä.

f 144419
Pillistönlahti 2. Tervahauta. Etelästä.

Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 144421
Sohlbacka. Kalkkiuuni. Etelästä.

Kuv. J. Seppä 2007

PUSULAN ARKEOLOGINEN INVENTOINTI
Johanna Seppä 2007

f 144422
Kaukela Syrjälä. Maakuoppia. Etelästä.

LIITE I

Pusulan arkeologinen inventointi 2007

Tarkastettut alueet, joissa on tehty pintapöimintää tai koekuopitusta

